

Pāvilostas novada attīstības programma 2020.–2026.gadam

Pašreizējās situācijas raksturojums

PĀVILOSTAS NOVADA ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA 2020. – 2026.GADAM

Pāvilostas novada pašvaldība

2020

Saturs

levads	5
1. Novada teritorijas raksturojums	6
1.1. Atrašanās vieta un teritorija	6
1.2. Novada fiziski ģeogrāfiskais raksturojums	6
1.2.1. Reljefs	6
1.2.2. Klimatiskie apstākļi	7
1.2.3. Derīgie izrakteņi	7
1.2.4. Ūdens resursi	8
1.3. Aizsargājamās dabas teritorijas un kultūrvēsturiskais mantojums	8
2. Iedzīvotāji un apdzīvojuma struktūra	12
2.1. Iedzīvotāju skaita dinamika	12
2.2. Apdzīvojuma struktūra	15
3. Izglītība	17
3.1. Pirmsskolas izglītība	17
3.2. Vispārējā izglītība	18
3.3. Mūzikas un mākslas skola	23
4. Kultūra	25
4.1. Kultūras un tautas nami	25
4.2. Bibliotēkas	26
4.3. Muzeji	30
5. Sports un jaunatne	32
6. Veselības aprūpe, sociālie pakalpojumi un drošība	34
6.1. Veselības aprūpe	34
6.2. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība	35
6.3. Sabiedriskā kārtība un drošība	37
7. Nekustamā īpašuma raksturojums	40
7.1. Zemes izmantošanas struktūras raksturojums	40
8. Tehniskā infrastruktūra	43
8.1. Transporta infrastruktūra	43
8.1.1. Autoceļi un ielas	43
8.1.2. Sabiedriskais transports	46
8.2. Komunālie pakalpojumi	47
8.2.1. Ūdenssaimniecība	48

8.2.2. Siltumapgāde.....	51
8.2.3. Atkritumu apsaimniekošana	52
9. Publiskā pārvalde un sadarbība	55
9.1. Pašvaldības struktūra	55
9.2. Pašvaldības budžets	57
9.2.1. Budžeta ieņēmumi.....	58
9.2.2. Budžeta izdevumi	59
9.3. Sabiedriskās organizācijas un sadarbība.....	60
10. Ekonomiskās attīstības raksturojums.....	63
10.1. Nodarbinātība un bezdarba līmenis	63
10.1.1. Darba vietas	63
10.1.2. Bezdarba līmenis	65
10.1.3. Darba samaksa	67
10.2. Uzņēmējdarbības vide	68
11. Tūrisms un aktīvā atpūta	72

IEVADS

Pāvilostas novada attīstības programma (turpmāk tekstā – Attīstības programma) ir vidējā termiņa plānošanas dokuments 2020. – 2026.gadam, kas nosaka novada attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī to īstenotājus un finanšu resursus ilgtermiņa mērķu sasniegšanai.

Attīstības programmas izstrāde uzsākta, balstoties uz 2019.gada 31.janvāra Pāvilostas novada domes lēmumu Nr.1 (sēdes protokols nr.1, 12§). Tās izstrāde veikta saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”, Teritorijas attīstības plānošanas likumu, Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”, u.c. spēkā esošo Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām.

Attīstības programma ir izstrādāta, ņemot vērā Nacionālo attīstības plānu 2014.-2020.gadam, Nacionālā attīstības plāna 2021. – 2027.gadam gala redakcijas projektu, Kurzemes plānošanas reģiona attīstības stratēģiju, Kurzemes plānošanas reģiona attīstības programmu 2015.-2020.gadam, Pāvilostas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030.gadam un nozaru politiku plānošanas dokumentus. Izstrādājot attīstības programmu, tika izvērtēti arī to pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumenti, ar kurām robežojas Pāvilostas novads.

Attīstības programmā ietilpst:

1. Pašreizējās situācijas raksturojums;
2. Stratēģiskā daļa – vidēja termiņa prioritātes, rīcības virzieni, attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtība, pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem;
3. Rīcības plāns – nozīmīgākie pasākumi un aktivitātes, lai realizētu Stratēģiskajā daļā izvirzītos vidēja termiņa uzstādījumus;
4. Investīciju plāns – nozīmīgākās Pāvilostas novada pašvaldības investīcijas, lai realizētu Stratēģiskajā daļā izvirzītos vidēja termiņa uzstādījumus.

1. NOVADA TERITORIJAS RAKSTUROJUMS

1.1. Atrašanās vieta un teritorija

Pāvilostas novads ir izveidots 2009.gada 1.jūlijā. Pāvilostas novada teritorijas kopplatība ir 515 km². Pāvilostas novads atrodas Latvijas dienvidrietumos, Kurzemes plānošanas reģionā. Novada teritorija robežojas ar sešām pašvaldībām – Ventspils, Alsungas, Kuldīgas Aizputes, Durbes un Grobiņas novadiem.

Pāvilostas novadam ir šāds teritoriālais iedalījums: Pāvilostas pilsēta, Vērgales pagasts un Sakas pagasts. Pāvilostas novada centrs atrodas 212 km attālumā no Latvijas Republikas galvaspilsētas Rīgas, 53 km attālumā no Liepājas, 77 km no Ventspils un 63 km no Kuldīgas.

Novada teritorija robežojas ar Baltijas jūru, novada teritorijas krasta kopgarums sasniedz 46 km. Novadā ir plašs upju tīkls, kuru veido Baltijas jūras baseina upju lejteces un to pietekas. Lielākas novada upes atrodas Sakas pagasta teritorijā, tās ir Saka ar savām pietekām Durbi un Tebru, Rīva un Rudupe, bet Vērgales pagastā izvietojušās mazās upītes. Novada teritorijā neatrodas neviens ezers, ir tikai mākslīgi veidotas ūdenskrātuves.

Lielāko daļu Pāvilostas novada zemju aizņem mežsaimniecības zeme, kas sastāda 59,9% no visām zemēm un lauksaimniecības zeme – 36,8%. Satiksmes infrastruktūras zeme aizņem 1,2%, derīgo izrakteņu ieguves teritorijas aizņem 0,5% un ūdens objektu zemes aizņem 0,4% no visas novada teritorijas. Lielākās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības atrodas Vērgales pagastā, kur lauksaimniecībā tiek izmantoti 35% no pagasta teritorijas (6733 ha), savukārt Pāvilostā un Sakas pagastā tie ir attiecīgi 15% un 13% teritorijas.

Novada teritorijā atrodas aizsargājamās dabas teritorijas un objekti, kā Grīņu dabas rezervāts (Natura 2000 teritorija), dabas liegumi "Pāvilostas pelēkā kāpa", "Sakas grīņi" (Natura 2000 teritorija), "Ziemupe" (Natura 2000 teritorija), aizsargājamā jūras teritorija "Akmensrags".

1.2. Novada fiziski ģeogrāfiskais raksturojums

1.2.1. Reljefs

Pāvilostas novada reljefu veido Piejūras zemienes Bārtavas un Piemares līdzenumi, Rietumkursas augstienes Vārtājas viļņotais līdzenums, limnoglaciālie līdzenumi.

Piejūras zemienes reljefs ir līdzens, un tas lēzeni pazeminās Baltijas jūras virzienā. Reljefa absolūtā augstuma atzīme mainās no 0 – 41 m vjl. Lēzenos reljefa pazeminājumus, kas veidojušies nogulumu nevienmērīgās uzkrāšanās rezultātā, aizņem purvi. Šaurā joslā, ziemeļos no Ziemupes, gar jūras krastu virs līdzenā zemienes reljefa paceļas kāpas, kuru relatīvais augstums sasniedz 3 – 5 m. Baltijas piekrastes reljefu sarežģī arī mazo upju ielejas. Upju erozijas procesi pašā jūras piekrastē izveidojuši gravas, kuru dziļums ir 5 – 10 m. Baltijas jūras piekrastē izveidojusies šaura pludmales josla, kuras platums ir 10 – 20 m.

Rietumkursas augstienes Vārtājas viļņotajā līdzenumā absolūtā augstuma atzīme mainās no 20 – 47,5 m vjl. Morēnas līdzenuma reljefs ir lēzeni viļņots. Absolūtā augstuma atzīmes tā teritorijā nepārsniedz 33 m. Ap Vērgali glaciģēnie nogulumi veido morēnu paugurus, kuru forma

ir izometriska. To relatīvais augstums sasniedz 10 m, bet absolūtā augstuma atzīme ir no 40 līdz 47 m.

Salīdzinoši lielas teritorijas aizņem limnoglaciālie līdzenumi. Līdzenumu reljefs ir lēzeni viļņots. Absolūtā augstuma atzīmes tā teritorijā mainās no 25 līdz 30 m. Atsevišķas starppauguru ieplakas augstienes teritorijā ir pārpurvotas. Kūdras biežums dažās no tām sasniedz 4,5 m. Purvi veidojušies gan aizaugot ezeriem, gan pārpurvojoties minerālgruntij.

Novada teritorijā dominē mazauglīgas smilšainas augsnes. Vidējā augsnes auglība ir zema. Viszemākās augsnes auglības ir jūras piekrastē, piemēram, Ulmalē. Piekrastes joslā izplatītas tipiskās podzolaugšnes, bet pārējā teritorijā sastopamas velēnu glejaugšnes, velēnpodzelētās glejaugšnes un dažviet iekultivētās velēnu podzolaugšnes un pseidoglejotās augsnes. Zemes novada teritorijā ir akmeņainas.

1.2.2. Klimatiskie apstākļi

Teritorijas klimatu nosaka reljefs un ģeogrāfiskais novietojums. Daļēji apstākļus ietekmē Baltijas jūras tuvums, tāpēc Pāvilostas novada teritorijā valda piejūras klimats. Tam raksturīgās iezīmes - vēsas vasaras un siltas ziemas, bet pavasaros un rudenos raksturīgi stipri vēji. Gada vidējā temperatūra aptuveni +6°C, janvāra -4°C, jūlija +16,5°C. Bez sala periods ilgst apmēram 140 - 173 dienas un sniega segas biežums 15-20 cm.

Kopējais nokrišņu daudzums ir apmēram 800 mm gadā. Vislietainākais gadalaiks ir rudens – visvairāk nokrišņu parasti ir laikā starp augustu un novembri. Vismazākais nokrišņu daudzums ir no februāra līdz aprīlim. Atmosfēras spiediena gradientam visa gada laikā ir dienvidaustrumu – ziemeļrietumu virziens. Līdz ar to dominē rietumu, dienvidrietumu vēji. Pastāvošie klimatiskie apstākļi ir labs priekšnosacījums lauksaimniecības attīstībai.

1.2.3. Derīgie izrakteņi

Novada teritorijā nav valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradņu. No derīgajiem izrakteņiem novada teritorijā sastopama smilts un grants, māls, kūdra. Iegūst smilti, granti un kūdras.

Novadā atrodas viena māla atradnes vieta, Robežnieku perspektīvais laukums, kas daļēji atrodas arī Durbes novadā. Teritorijas platība ir 809 ha un prognozētie krājumi ir 12 milj.m³, no kuriem puse atrodas Vērgales pagastā. Taču laukumā netiek veikti pietiekami detalizēti pētniecības darbi, lai noteiktu precīzus māla krājumus un lai notiktu ieguve.

Ievērojamas kūdras ieguves atrodas Ploces purvā un aizņem 982 ha lielu platību, kas pieder SIA "Panbalt".

Novadā ir 7 smilts – grants atradnes, četras no tām – Gulānu, Kažas, Ploces, Vērgales, atrodas Vērgales pagastā, taču izpētītie smilts-grants krājumi ir nelieli, lai notiktu kāda ieguve. Sakas pagastā atrodas trīs smilts-grants ieguves vietas – Kaģenieki, Salienas-Rīvas, Varsbergi. Lielākā novada smilts – grants ieguves vieta ir Salienas-Rīvas atradne, kas aizņem 1227 ha, atradnes vietā notiek smilts-grants un smilts ieguve.

1.2.4. Ūdens resursi

Pāvilostas novads atrodas Baltijas artēziskā baseina centrālajā daļā. Novadā atrodas vairāki ūdens objekti: Baltijas jūra, upes, dīķi un citas ūdenstilpnes. Latvijas Republikā pie publiskiem ūdeņiem pieder jūras piekrastes josla, kā arī Civillikumā uzskaitītie ezeri un upes. Visi pārējie ūdeņi ir privāti. Atbilstoši Civillikumam, Pāvilostas novadā publiskās upes statuss ir piešķirts Sakas upei.

Atklātā Baltijas jūra ir nozīmīgs dabas resurss zvejniecības, tūrisma un ostu saimniecības attīstībai rajonā. Baltijas jūras piekraste ir relatīvi sekla. Vislielākais dziļums ir posmā no valsts robežas līdz Papei, kur jūra sasniedz 10 m dziļumu 1 km attālumā no krasta. Tālāk uz ziemeļiem 10 m dziļums ir 2 – 3 km attālumā no krasta. Baltijas jūra pilnībā aizsalst aptuveni 3 reizes gadsimtā. Ledus sega sasniedz savu maksimālo attīstību februārī, un tāda noturas līdz marta vidum. Šajā laikā varbūtība, ka piekrasti klāj ledus, ir 10 – 25%. Baltijas jūrā raksturīgie ledus tipi ir piesalušais pie krasta ledus vai pakledus. Atklātai jūrai ir raksturīgs pakledus, kuru pārvieto straumes un vēji, kas rada problēmas kuģu satiksmei.

Lielākās upes Pāvilostas novadā ir Rīva, Tebra, Durbe un Saka (veidojas, satekot Tebrai un Durbei), ievērojamas arī Karpa, Rudupe, Mindes strauts, Orga, Kapupe, Kristapenes grāvis un Bubieris, arī Ēnava, kas ir robežupe Pāvilostas, Alsungas un Ventpils novadam, Atupe, kas ir robežupe Pāvilostas un Durbes novadam, Ālande un Annas upīte, kas ir robežupes Pāvilostas un Grobiņas novadam.

Latvijas ezeru datubāzē novadā reģistrēti 6 ezeri – Elkezes, Grīņu ezers, Muižas dīķis, Sudmalu dīķis, Upsēdes ūdenskrātuve, Vāveres dīķis. Grīņu ezers ir pilnībā aizaudzis un tā vietā ir izveidojies purvs, bet pārējie ezeri ir mākslīgi veidoti. Novadā ir arī neregistrētas ūdenstilpnes, piemēram, Salnāju dīķis, Dzirkalis un Rīvas karjers.

1.3. Aizsargājamās dabas teritorijas un kultūrvēsturiskais mantojums

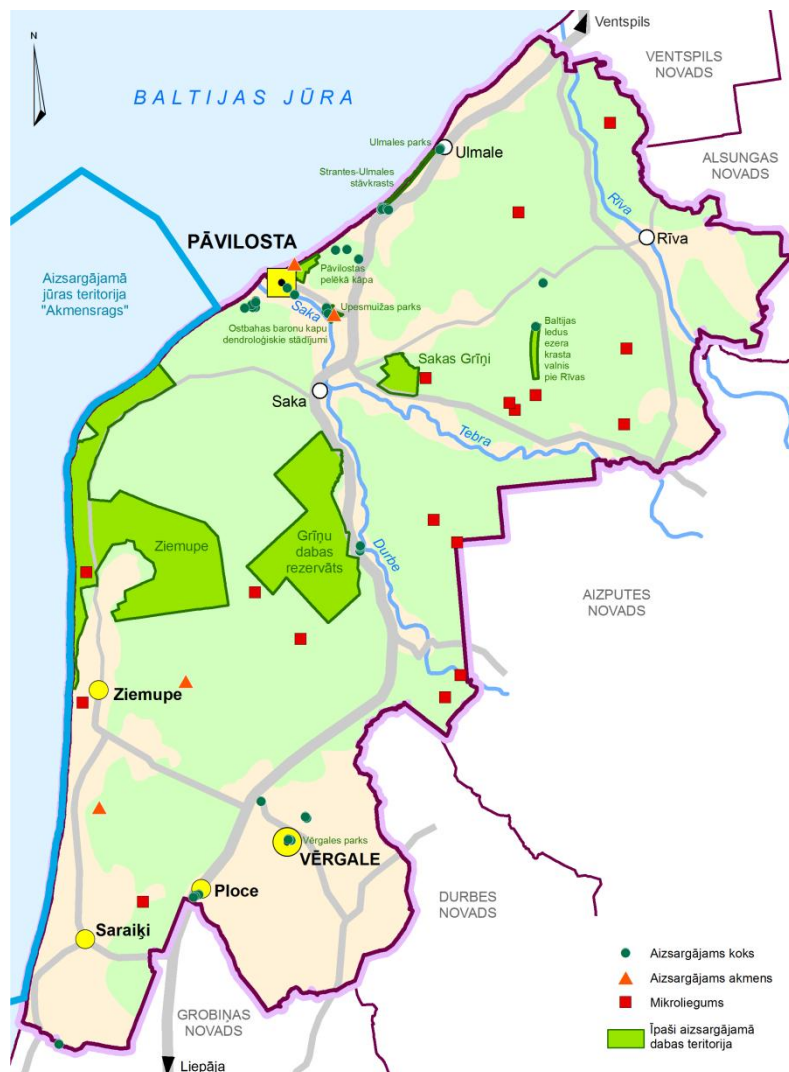
Pāvilostas novadā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas: Grīņu dabas rezervāts un 3 dabas liegumi – Pāvilostas pelēkā kāpa, Sakas grīni un Ziemupe.

Grīņu dabas rezervāts (Natura 2000 teritorija) ir viens no četriem Latvijas dabas rezervātiem, tā platība ir 1454,9 hektāri. Dabas rezervāts ir dibināts 1936.gadā un atrodas Sakas pagastā. Aizsargājamā teritorija izveidota, lai aizsargātu ļoti retu meža augšanas apstākļu tipu – grīni, kurš sastopams tikai Baltijas jūras Kurzemes piekrastē. Rezervātā kopumā konstatētas 52 īpaši aizsargājamās sugas – 33 augu, 16 putnu, 1 zīdītāju, 2 bezmugurkaulnieku. Grīņu dabas rezervāta statusu un uzturēšanas kārtību regulē Grīņu dabas rezervāta likums un Grīņu dabas rezervāta aizsardzības plāns 2008.-2018.gadam. Dabas rezervāta pārvaldi īsteno Dabas aizsardzības pārvaldes struktūrvienība – Kurzemes reģionālā administrācija.

Dabas liegums "Pāvilostas pelēkā kāpa" atrodas Pāvilostā un Sakas pagastā, tas ir dibināts 2007.gadā, un tā platība 42,5 hektāri. Dabas liegums izveidots, lai nodrošinātu Latvijā un Eiropas Savienībā plašāko pelēko kāpu īpaši aizsargājamu biotopu aizsardzību. Kopumā dabas liegumā konstatētas 22 īpaši aizsargājamās sugas – 10 augu, 3 sēņu, 4 bezmugurkaulnieku, 1 abinieku un 4 putnu sugas. Pāvilostas pelēkā kāpa ir viena no plašākajām

pelēkajām kāpām Latvijā. Teritorija ir nozīmīga jūras piekrastes ainavas saglabāšanā. Pāvilostas pelēkās kāpas individuālo aizsardzības un izmantošanas kārtību nosaka Ministru kabineta 2010.gada 27.aprīļa noteikumi Nr.394 "Dabas lieguma "Pāvilostas pelēkā kāpa" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" un Dabas lieguma "Pāvilostas pelēkā kāpa" dabas aizsardzības plāns 2009.-2019.gadam.

1.attēls. Novada īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Dabas liegums "Sakas grīņi" (Natura 2000 teritorija) atrodas Sakas pagastā, dibināts 2004.gadā, tā platība ir 170 hektāri. Dabas liegums izveidots Eiropā un Latvijā ļoti reta biotopa – slapji virsāji ar grīņa sārteni – aizsardzībai. Dabas liegumā atrodas 13 īpaši aizsargājamas augu sugas un 7 īpaši aizsargājamas putnu sugas. Sakas grīņu uzturēšanas kārtību nosaka Dabas lieguma "Sakas grīņi" dabas aizsardzības plāns.

Dabas liegums "Ziemupe" (Natura 2000 teritorija) atrodas Sakas un Vērgales pagastā, dibināts 1987.gadā, tā platība ir 2458 hektāri. Dabas liegums veidots vairāku jūrmalas biotopu aizsardzībai. Viena no nedaudzajām un labākajām pelēko kāpu aizsardzības vietām Latvijā. Ziemupes uzturēšanas kārtību nosaka Dabas lieguma "Ziemupe" dabas aizsardzības plāns 2016.-2028.gadam.

Aizsargājamā jūras teritorija "Akmensrags" (Natura 2000 teritorija). Pāvilostas novadā viena no 7 aizsargājamajām jūras teritorijām, kas izveidotas saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 5.janvāra noteikumiem Nr.17 "Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām". Tā atrodas Baltijas jūras dienvidrietumu teritoriālajos ūdeņos iepretim Pāvilostas novadam, dibināta 2010.gadā, platība 25 829 hektāri. Akmensrags ir zemesrags Baltijas jūras piekrastē, ko aizsargā akmeņu josla, kas iesniedzas jūrā. Aizsargājamā jūras teritorija izveidota zemūdens rifu un dzīvotņu aizsardzībai, kā arī putnu sugu aizsardzībai, kuru populācijas lielumi aizsargājamā jūras teritorijā sasniedz starptautiski nozīmīgas vietas kritēriju.

Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi ir konkrētas kultūrvēsturiski nozīmīgas teritorijas un atsevišķi objekti, kuriem ar likumu ir noteikts izmantošanas, saglabāšanas un aizsardzības statuss. Kultūras pieminekļu aizsardzību nosaka likums „Par kultūras pieminekļu aizsardzību” un no tā izrietošie normatīvie akti.

Saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas rīcībā esošajiem datiem Pāvilostas novadā atrodas 29 aizsargājamie kultūras pieminekļi – 21 valsts nozīmes un 8 vietējās nozīmes kultūras pieminekļi, starp tiem 14 arheoloģijas pieminekļi, 8 mākslas pieminekļi, 6 arhitektūras pieminekļi un 1 industriālais pieminekļis (1.tabula).

1.tabula. Valsts aizsargājamie kultūras pieminekļi Pāvilostas novadā

Vērtības grupa	Pieminekļa veids	Pieminekļa nosaukums	Atrašanās vieta
Valsts nozīmes	Industriālais	Akmeņraga bākas tornis	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Pāvilostas apmetne (Baznīckalns)	Pāvilosta
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Sakas pilskalns	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Sakas viduslaiku pils	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Elka kalns – pilskalns	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Piņņu Upurakmens – kulta vieta	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Dzeņu Upurakmens – kulta vieta	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Ķuķu senkapi	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Lašu senkapi	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Ošenieku senkapi	Vērgales pagasts
Valsts nozīmes	Arheoloģija	Elka kalns – pilskalns	Vērgales pagasts
Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Akmeņraga bākas viduslaiku kapsēta	Sakas pagasts
Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Bruņinieku senkapi (Zviedru kapi)	Vērgales pagasts
Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Mazkalnu viduslaiku kapsēta	Vērgales pagasts
Vietējās nozīmes	Arheoloģija	Maznodupju akmeņu konstrukcija	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Māksla	Kancele Sakas luterāņu baznīcā	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Māksla	Cilnis fasādē un rozetes (2) Vērgales	Vērgales

		muižas pilī	pagasts
Valsts nozīmes	Māksla	Cilnis fasādē un rozetes (2) Vērgales muižas pilī	Vērgales pagasts
Valsts nozīmes	Māksla	Altāris ar gleznām (2) Ziemupes evaņģēliski luteriskā baznīcā	Vērgales pagasts
Valsts nozīmes	Māksla	Kancele Ziemupes evaņģēliski luteriskā baznīcā	Vērgales pagasts
Valsts nozīmes	Māksla	Kancele Vērgales evaņģēliski luteriskā baznīcā	Vērgales pagasts
Valsts nozīmes	Māksla	Altāris Vērgales evaņģēliski luteriskā baznīcā	Vērgales pagasts
Vietējās nozīmes	Māksla	Ģerboņa cilnis Vērgales luterāņu baznīcā	Vērgales pagasts
Valsts nozīmes	Arhitektūra	"Niku" dzīvojamā ēka	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arhitektūra	Sakas luterāņu baznīca	Sakas pagasts
Valsts nozīmes	Arhitektūra	Ziemupes luterāņu baznīca ar žogu	Vērgales pagasts
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Vērgales muižas pils	Vērgales pagasts
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	Bijusī Pāvilostas Loču māja ar laivu novietni un Sakas upes krasta bruģi	Pāvilosta
Vietējās nozīmes	Arhitektūra	"Mazkažu" dzīvojamā ēka	Vērgales pagasts

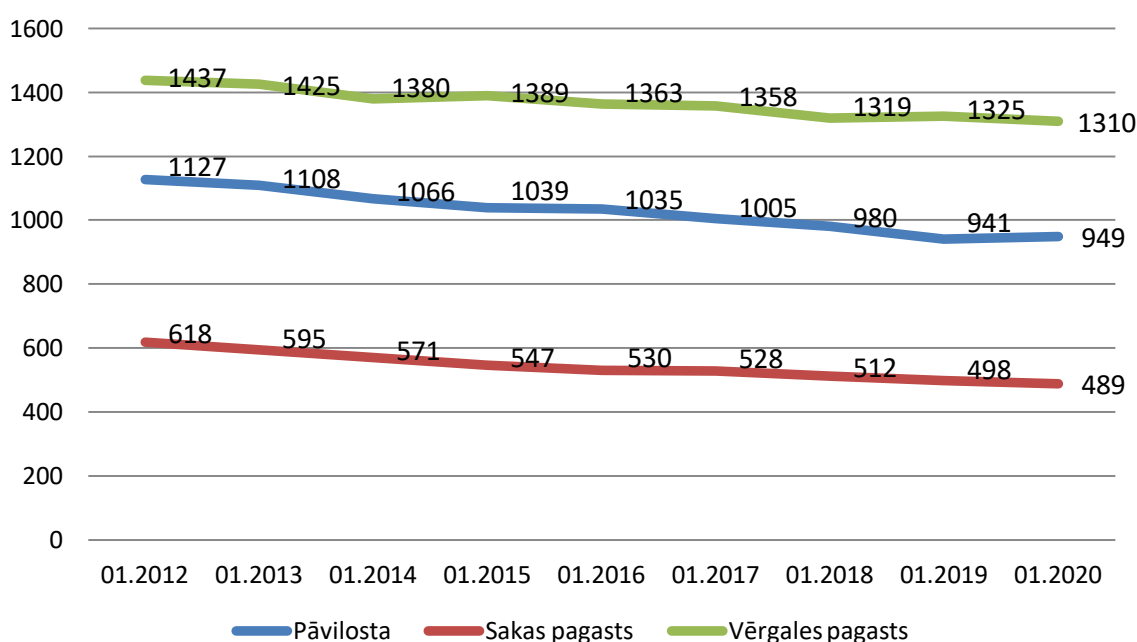
Avots: Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija

2. IEDZĪVOTĀJI UN APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA

2.1. Iedzīvotāju skaita dinamika

Pāvilostas novadā 2020.gada janvārī bija deklarēti 2748 iedzīvotāji. Kopš 2012.gada deklarēto iedzīvotāju skaits samazinās vidēji par 54 iedzīvotājiem gadā, kas ir 1,8% no kopējā iedzīvotāju skaita. No kopējā novada iedzīvotāju skaita Pāvilostā deklarēti 34% iedzīvotāju, Vērgales pagastā – 48% un Sakas pagastā – 18%.

Iedzīvotāju skaits pēdējos gados ir samazinājies visās novada teritoriālajās vienībās. Kopš 2012.gada janvāra mazākais iedzīvotāju skaita samazinājums ir bijis Vērgales pagastā, kur tas ir samazinājies par vidēji 1,1% gadā. Pāvilostā iedzīvotāju skaits pēdējo septiņu gadu laikā ir samazinājies vidēji par 2,1% gadā, savukārt Sakas pagastā iedzīvotāju skaits samazinājās vidēji par 2,9% jeb 16 iedzīvotājiem gadā, skat. 2.attēlā.

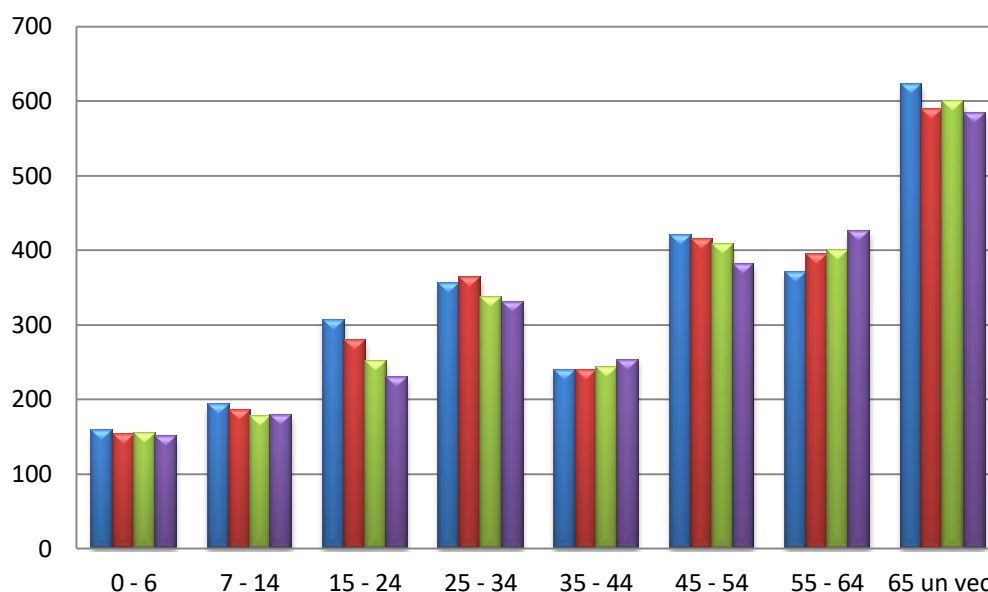
2.attēls. Deklarēto iedzīvotāju skaits novada teritorijā 2012.-2020.gadā

(Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde)

Katrai iedzīvotāju vecuma grupai ir atšķirīga loma pašvaldības attīstībā, kas ietekmē publisko pakalpojumu nodrošināšanu un pašvaldībai pieejamo finansējuma apjomu. Iedzīvotājus pēc to vecuma iedala trīs pamata grupās – līdz darbības vecumam (0 līdz 14 gadi), darbības vecumā (15 līdz 64 gadi) un virs darbības vecuma (vecāki par 65 gadiem).

Iedzīvotāju skaits novadā ir palielinājies vienīgi vecuma grupās no 35 līdz 44 gadiem un no 55 līdz 64 gadiem. Savukārt lielākais iedzīvotāju skaita samazinājums ir vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem.

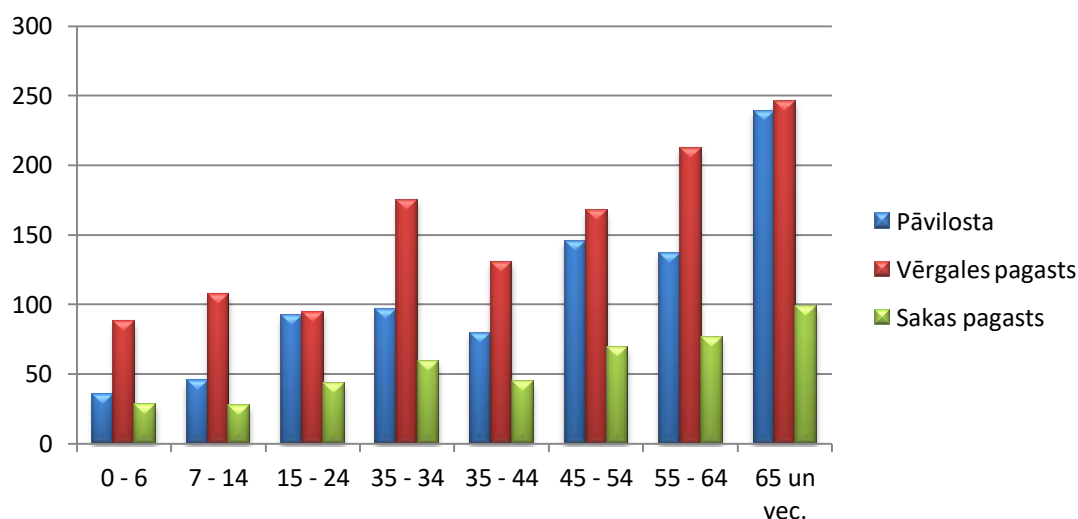
Kopumā novada iedzīvotāju vidējais vecums palielinās. Ja 2015.gadā līdz darbības vecumam bija 13,4% novada iedzīvotāju, tad 2019.gada sākumā šādu iedzīvotāju īpatsvars bija 13,1%. Pozitīvi, ka novadā ir palielinājies darbības vecumā esošo iedzīvotāju īpatsvars – no 60,5% 2015.gadā līdz 61,2% 2019.gadā. Virs darbības vecumā esošo iedzīvotāju īpatsvars ir samazinājies no 26,1% 2015.gadā līdz 25,7% 2019.gadā.

3.attēls. Pāvilostas novada iedzīvotāju skaits pa vecuma grupām no 2016. līdz 2019.gadam

(Avots: Centrālā statistikas pārvalde)

Proporcionāli visvairāk deklarēto bērnu un jauniešu līdz 14 gadu vecumam ir Vērgales pagastā (16%), savukārt vismazāk Pāvilostā (9,2%). Darbspējīgo iedzīvotāju īpatsvars novada teritoriālajās vienībās ir līdzīgs – Sakas pagastā (65,5%), Vērgales pagastā (63,8%) un Pāvilostā (63,2%). Vīrs darbības vecumu sasniegušo iedzīvotāju īpatsvars Pāvilostā ir 27,5%, savukārt Vērgales pagastā tas ir 20,2% un Sakas pagastā - 22,1%, skat. 4.attēlā.

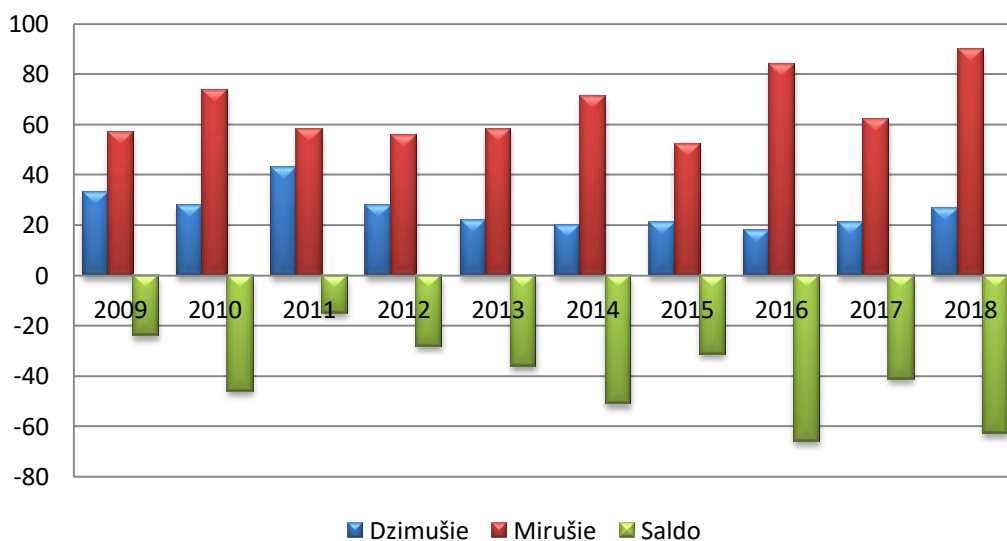
4.attēls. Iedzīvotāju skaits un īpatsvars vecuma grupās novada teritoriālajās vienībās 01.2018

(Avots: Centrālā statistikas pārvalde)

Iedzīvotāju skaita izmaiņas ietekmē vairāki faktori, un viens no nozīmīgākajiem faktoriem ir iedzīvotāju dabiskā kustība.

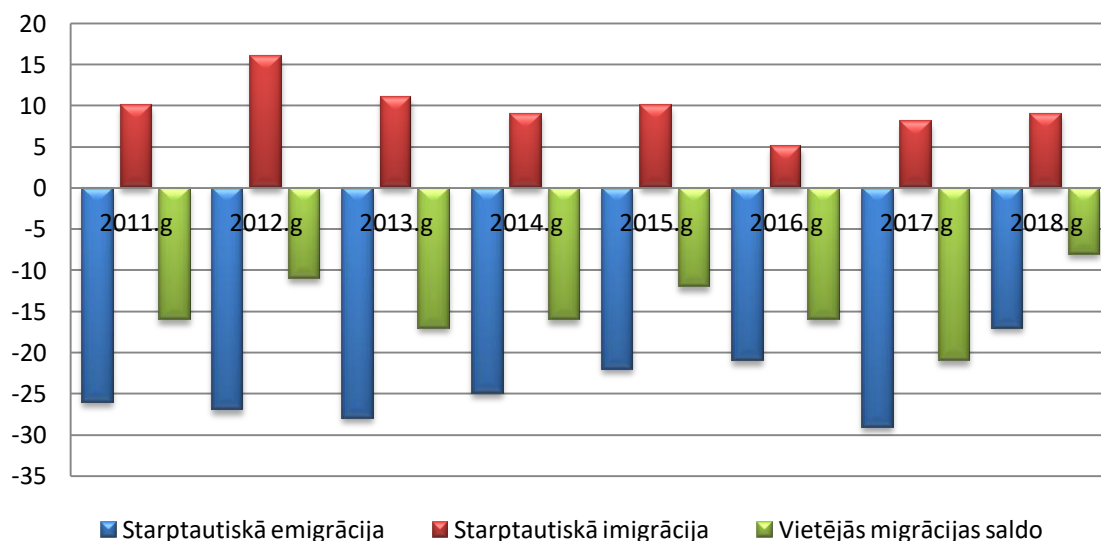
Pāvilostas novadā 2018.gadā dabiskais pieaugums bija negatīvs (- 63), kas nozīmē lielāku mirušo skaitu salīdzinājumā ar jaundzimušo skaitu attiecīgajā gadā. Pēdējo piecu gadu vidējais

dabiskais pieaugums bija mīnus 50 cilvēki gadā, kas ir aptuveni 1,8% no kopējā iedzīvotāju skaita, skat. 5.attēlu.

5.attēls. Dzimušo un mirušo skaits Pāvilostas novadā (Avots: Centrālā statistikas pārvalde)

Kopējo iedzīvotāju skaitu iespaido arī migrācija. Iedzīvotāju ilgtermiņa migrācijas¹ saldo (teritorijā iebraukušo un izbraukušo iedzīvotāju starpība) ir uzskatāms par vienu no būtiskākajiem teritorijas pievilcību raksturojošiem rādītājiem. 2018.gadā Latvijā ilgtermiņa migrācijas saldo bija negatīvs, jo emigrējušo skaits par 4905 personām pārsniedza imigrējušo skaitu. Emigrējušo skaits turpina strauji samazināties, jo pēdējo desmit gadu laikā (kopš 2009.gada) emigrantu skaits imigrantus pārsniedza vidēji par 1605 personu gadā.

6.attēls. Iedzīvotāju migrācija Pāvilostas novadā 2011.-2018.gadā, iedz. skaits (Avots: Centrālā statistikas pārvalde)

¹ Ilgtermiņa migrācijas dati sniedz ziņas par vismaz uz vienu gadu ieradušos personu skaitu un uz vismaz vienu gadu izbraukušo personu skaitu.

Pēdējo 7 gadu laikā Pāvilostas novada iedzīvotāju skaits migrācijas rezultātā ir samazinājies par vidēji 29 personām gadā. Starptautiskās migrācijas rezultātā iedzīvotāju skaits ir samazinājies par vidēji 14,6 personām gadā un arī iedzīvotāju migrācijas rezultātā uz citām Latvijas pašvaldībām, iedzīvotāju skaits samazinājies par vidēji 14,6 personām gadā.

2.2. Apdzīvojuma struktūra

Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā noteikto, apdzīvojuma struktūru Latvijā veido 3 apdzīvoto vietu veidi: pilsētas, ciemi un viensētas.

Pāvilostas novada administratīvais centrs atrodas Pāvilostā, kurā 2019.gada janvārī bija deklarēts 941 iedzīvotājs, kas ir 34% no visiem novada iedzīvotājiem. Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes aprēķiniem, Pāvilostā faktiski dzīvo mazāk iedzīvotāju (868), nekā oficiāli ir deklarēti.

Pāvilosta atrodas 211,9 km attālumā no Rīgas, 53,1 km attālumā no Liepājas, 76,8 km no Ventspils un 63 km no Kuldīgas. Pilsētā ir pieejams plašs pakalpojumu klāsts: novada dome, izglītības, kultūras un sporta iestādes, doktorāts u.c.

Pagasta pārvalde ir Vērgalē, kur pagasta iedzīvotājiem publiskos pakalpojumus nodrošina pārvaldes vadītājs, lietvede, kasiere un lauku attīstības konsultants. Savukārt Sakā ir pieejama zemes lietu speciāliste, teritorijas plānotāja-lietvede un lauku attīstības konsultants.

7.attēls Pāvilostas novada lielākās apdzīvotās vietas

Atbilstoši Pāvilostas novada teritorijas plānojumā noteiktajam, Pāvilostas novadā atrodas 15 ciemi. Lielākajā daļā ciemu iedzīvotāju skaits samazinās, mazākais iedzīvotāju skaita

samazinājums kopš 2000.gada ir Plocē (-7%), savukārt citās apdzīvotajās vietās iedzīvotāju skaits ir samazinājies būtiskāk.

2.tabula. Iedzīvotāju skaita izmaiņas Pāvilostas novada apdzīvotajās vietās

Apdzīvotā vieta	2000.gads	2011.gads	2017.gads	2018.gads	2019.gads
Pāvilosta	1290	1026	907	891	868
Sakas pagasts:					
Rīva	76	47	47	44	39
Saka	38	34	26	23	24
Strante	36	27	20	19	18
Ulmale	70	63	56	57	53
Vērgales pagasts:					
Vērgale	394	302	314	307	304
Saraiķi	345	218	211	209	207
Ziemupe	218	159	150	148	154
Ploce	136	128	131	126	127

Avots: CSP

3. IZGLĪTĪBA

3.1. Pirmsskolas izglītība

Pāvilostas novadā darbojas divas pirmsskolas izglītības iestādes – Pāvilostas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde “Dzintariņš” un Vērgales pagasta pirmsskolas izglītības iestāde “Kastanītis”.

Pāvilostas PII “Dzintariņš” bērnu skaits pēdējo 10 gadu laikā ir stabils. 2008.gada septembrī to apmeklēja 49, savukārt 2018.gadā septembrī – 50 bērni. Vienīgi 2019.gadā ir novērojams bērnu skaita samazinājums uz 44. Vērgales pagasta PII “Kastanītis” bērnu skaits palielinās, ja 2008.gada septembrī to apmeklēja 43 bērni, tad 2018.gadā septembrī jau 65 un 2019.gadā – 71 bērns.

2019./2020.mācību gadā novada pirmsskolas izglītības programmu kopumā apguva 115 bērni. Šie bērni ir dzimuši 2013.-2017.gadā. Bērnu iedalījums pa vecuma grupām – vecumā līdz 5 gadiem ir 56% bērnu un 5-6 gadīgie bērni – 44%, skat. 3.tabulu.

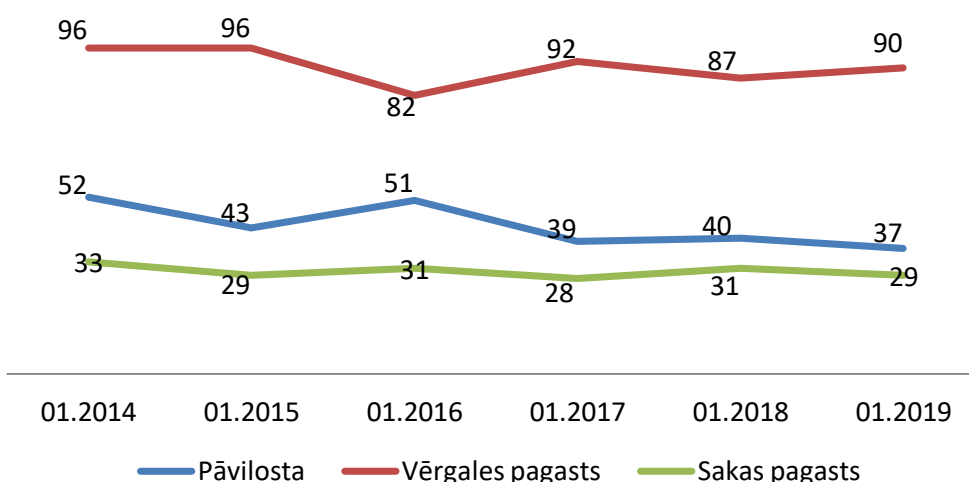
3.tabula. Bērnu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs

iestādes nosaukums	2017./2018.m.g. (līdz 5 gadu vecumam/ 5 gadi un vairāk)	2018./2019.m.g. (līdz 5 gadu vecumam/ 5 gadi un vairāk)	2019./2020.m.g. (līdz 5 gadu vecumam/ 5 gadi un vairāk)
Pāvilostas PII "Dzintariņš"	53 (30/23)	50 (24/26)	44 (19/25)
Vērgales pag. PII "Kastanītis"	59 (32/27)	65 (38/27)	71 (45/26)
Kopā	112 (62/50)	115 (62/53)	115 (64/51)

Avots: VIIS, Izglītības un zinātnes ministrija

Tendences liecina, ka bērnu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs arī turpmākos gadus būs stabils. Lai arī 0 līdz 6 gadīgu bērnu skaits novadā nedaudz samazinās, tomēr aizvien vairāk vecāku izvēlas savus bērnus laist pirmsskolas izglītības iestādēs. Ja 2011.gadā pirmsskolas izglītības iestādes apmeklēja 69% no kopējā deklarēto bērnu skaita vecumā līdz sešiem gadiem, tad 2018.gadā pirmsskolas izglītības iestādes apmeklējušo bērnu īpatsvars bija 73%.

Pēdējos četros gados kopējais bērnu skaits vecumā līdz sešiem gadiem ir bijis vidēji 159 bērni. Pāvilostas novadā kopumā, Vērgales pagastā un Sakas pagastā kopējais bērnu skaits ir stabils, savukārt Pāvilostā pēdējo 3 gadu laikā bērnu skaits ir samazinājies, skat. 8.attēlā.

8.attēls. Bērnu skaits vecumā no 0 līdz 6 gadiem Pāvilostas novadā 2014.-2019.gadā

(Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde)

Salīdzinot novada apdzīvotajās vietās deklarēto bērnu skaitu ar pirmskolas izglītības iestādēs reģistrēto bērnu skaitu, redzams, ka 2019.gadā Pāvilostā pirmsskolas izglītību apguva par 19% vairāk bērnu, nekā pilsētā ir deklarēti, savukārt Vērgales pagastā 72% no deklarēto bērnu skaita.

Pirmsskolas izglītības pakalpojumu pieejamība (260 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 72%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 16%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 12% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina pirmsskolas izglītības pieejamība, jo pozitīvu vērtējumu sniedza 81% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

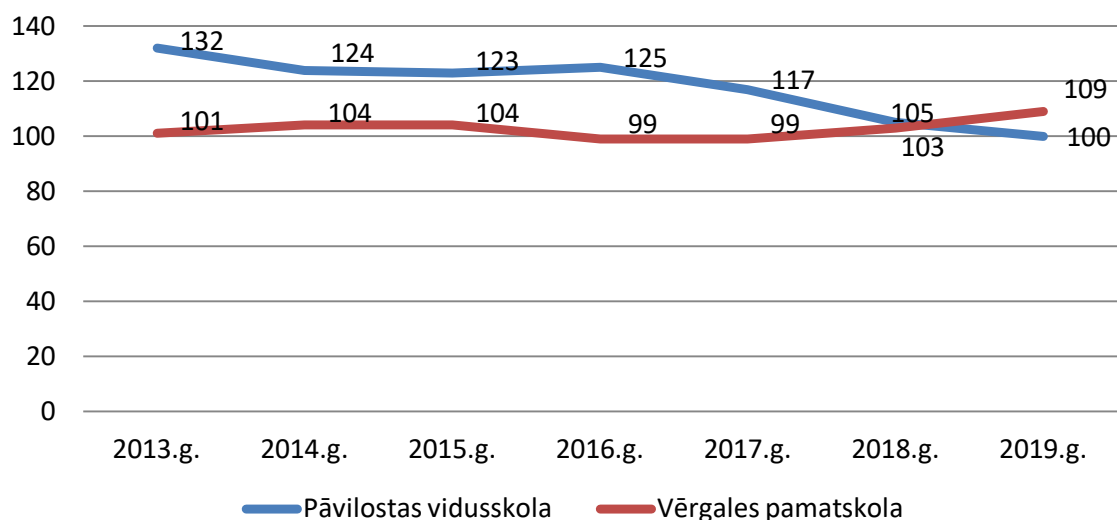
Pirmsskolas izglītības pakalpojumu kvalitāte (255 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 70%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 15%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 15% respondentu.

3.2. Vispārējā izglītība

Pāvilostas novadā ir divas vispārējās izglītības iestādes – Pāvilostas vidusskola un Vērgales pamatskola, nodrošinot iespēju iedzīvotājiem saņemt izglītības pakalpojumu pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai.

Kopējais skolēnu skaits novada izglītības iestādēs samazinās, kas ir noticis galvenokārt vidusskolas klasēs. Pēdējo piecu gadu laikā Pāvilostas novadā skolēnu skaits ir samazinājies no 228 (2014./2015.m.g.) līdz 209 (2019./2020.m.g.).

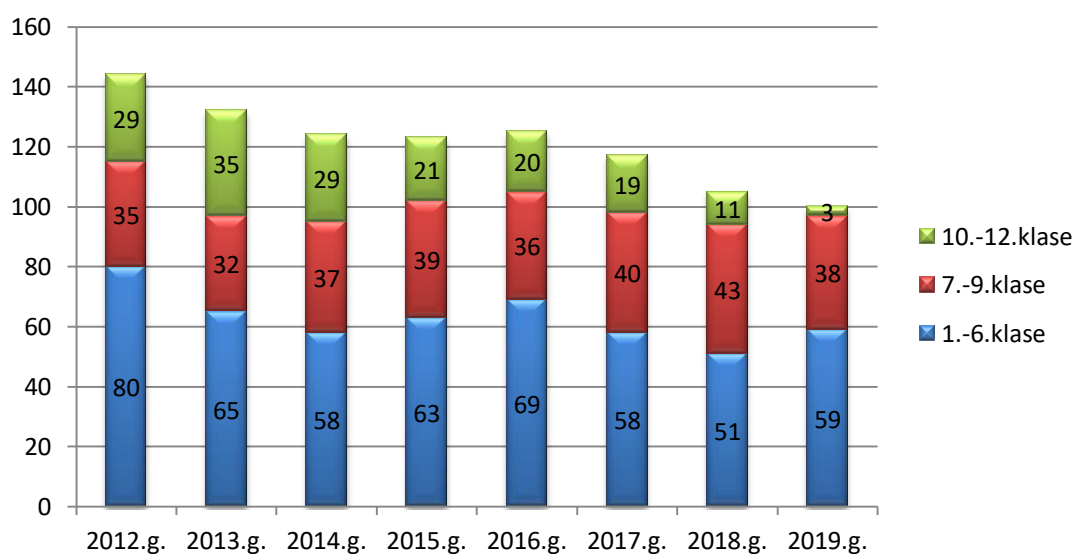
Situācija starp izglītības iestādēm ir atšķirīga. Vērgales pamatskolā skolēnu skaits nedaudz palielinās, savukārt Pāvilostas vidusskolā tas samazinās, skat. 9.attēlu.

9.attēls. Skolēnu skaits Pāvilostas novada vispārējās izglītības iestādēs uz 1.septembri (Avots: VIIS, Izglītības un zinātnes ministrija)

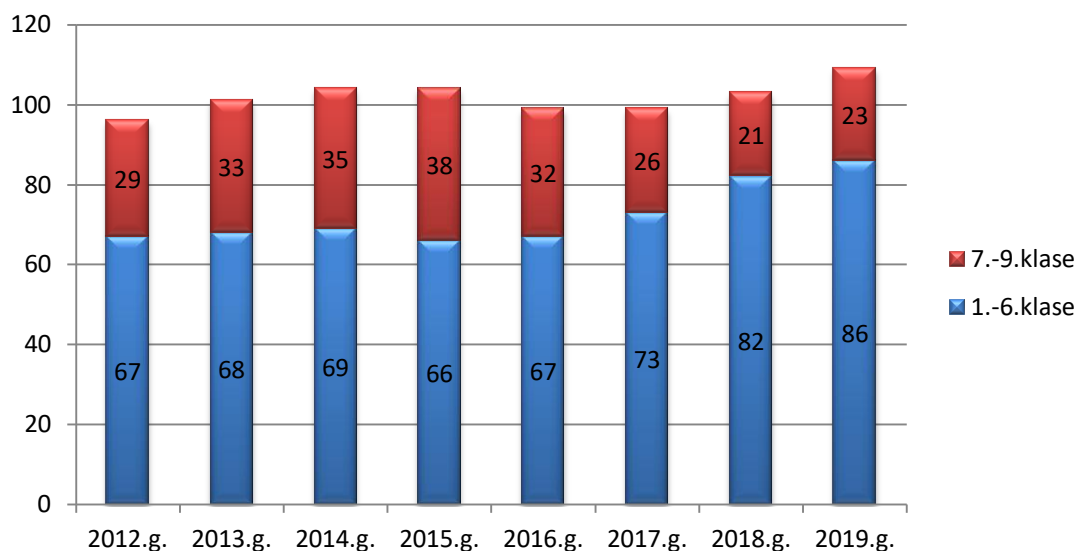
Aplūkojot Pāvilostas vidusskolas datus par skolēnu skaita sadalījumu pa klasēm, redzams, ka sākumskolas izglītības līmenī (1.-6.klase) un pamatskolas izglītības līmenī (7.-9.klase) skolēnu skaits pēdējo piecu gadu laikā ir bijis stabils, ar tendenci nedaudz samazināties. Arī turpmākajos gados skolēnu skaits sākumskolas izglītības līmenī varētu būt stabils, jo 2019./2020.m.g. 1.klasē mācības uzsāka 13 skolēni, savukārt pēdējā sākumskolas klasē (6.klasē) mācījās 7 bērni. Pamatskolas izglītības līmenī 2019./2020.m.g. turpmākajos gados prognozējams skolēnu skaita samazinājums, jo lielākais skolēnu skaits ir tieši 8.klasē (14) un 9.klasē (17), savukārt citās klasēs ir vidēji 9 bērni.

Vidusskolas izglītības līmenī (10.-12.klase) skolēnu skaits pēdējos gados ir strauji samazinājies. Pāvilostas vidusskolā 2018./2019.m.g. 10.klasē nebija neviena skolēna, savukārt 2019./2020.m.g. vidusskolas izglītības posmā mācījās tikai trīs 12.klases skolēni.

10.attēls. Pāvilostas vidusskolas skolēnu skaita sadalījums pa izglītības līmeņiem 2012.-2019.gadā (Avots: VIIS, Izglītības un zinātnes ministrija)

Aplūkojot Vērgales pamatskolas datus par skolēnu skaita sadalījumu pa klasēm, redzams, ka sākumskolas izglītības līmenī (1.-6.klase) skolēnu skaits pēdējo piecu gadu laikā bija vidēji 75. Pamatskolas izglītības līmenī (7.-9.klase) skolēnu skaits pēdējos gados ir samazinājies, un tas bija vidēji 28. Skolēnu skaita samazinājums saistāms ar to, ka divās klasēs ilgstoši bija tikai 6 skolēni, 2019./2020.m.g. šie skolēni mācījās 8.klasē un 9.klasē. Šo divu klašu audzēkņiem beidzot pamatskolu, vidējais skolēnu skaits pieaugs, jo citās klasēs ir vidēji 14 skolēnu.

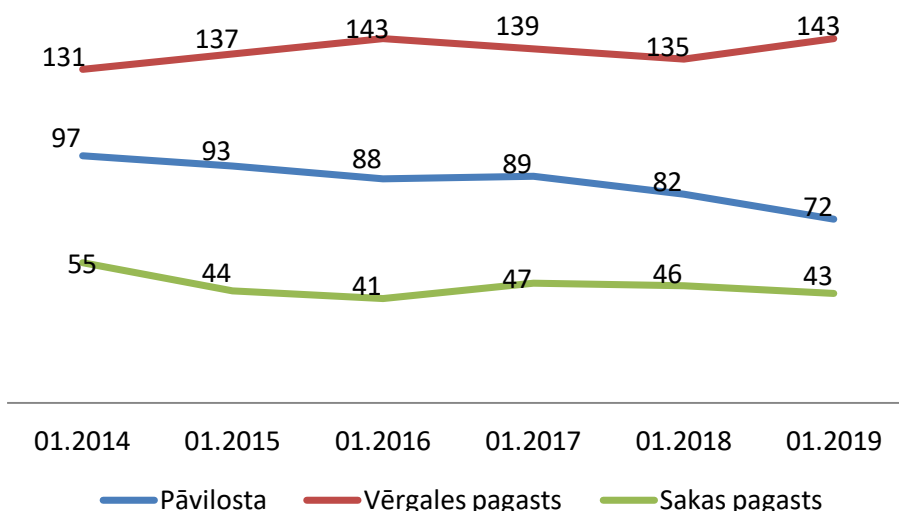
11.attēls. Vērgales pamatskolas skolēnu skaita sadalījums pa izglītības līmeņiem 2012.-2019.gadā (Avots: VIIS, Izglītības un zinātnes ministrija)

Novadā samazinās iedzīvotāju skaits vecumā no 7 līdz 18 gadiem. 2014.gada sākumā šādā vecumā bija 283 novada iedzīvotāji, savukārt 2019.gadā 258 iedzīvotāji. Šo piecu gadu laikā iedzīvotāju skaits vecumā no 7 līdz 18 gadiem ir samazinājies par 9,1% jeb vidēji 1,8% gadā.

Kopš 2014.gada janvāra Pāvilostā 7 līdz 18 gadīgu bērnu un jauniešu skaits ir samazinājies par 26%, Sakas pagastā par 22%, savukārt Vērgales pagastā tas ir palielinājies par 9% (skat. 12.attēlā).

Pāvilostas vidusskolā 2019./2020.mācību gadā izglītību ieguva 100 skolēni, kas par 28 personām pārsniedz Pāvilostā deklarēto 7.-18.gadīgo bērnu un jauniešu skaitu. Vērgales pamatskolā 2019./2020.mācību gadā izglītību ieguva 109 skolēni, kas sastāda 76% no pagastā deklarēto 7.-18.gadīgo bērnu un jauniešu skaitu (143).

Pāvilostas novada izglītības iestādēs 2018.gadā no citām pašvaldībām mācījās 27 skolēni no Rīgas, Ventspils novada, Grobiņas novada un Liepājas pilsētām.

12.attēls. Bērnu skaits vecumā no 7 līdz 18 (neieskaitot) gadiem Pāvilostas novadā 2014.-2019.gadā (Avots: Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde)

Lai veicinātu skolēnu centību mācību procesā un risinātu skolēnu skaita samazināšanās problēmu, Pāvilostas novada dome 2011.gada 24.novembrī apstiprināja nolikumu par stipendiju piešķiršanu sekmīgākajiem 9. līdz 12.klašu skolēniem Pāvilostas novadā.

Šis un arī citi skolēnu skaita noturēšanas instrumenti deva pozitīvu efektu, palielinot skolēnu skaitu, kuri pēc pamatskolas turpināja iegūt izglītību vidusskolā. Visaugstākais rādītājs tika sasniegts 2012./2013.m.g., kad 42% 9.klases skolēnu turpināja iegūt izglītību vidusskolā. Turpmākajos četros mācību gados šis rādītājs samazinājās līdz 35%, bet 2017./2018.m.g. tikai 4 no 24 novada 9.klašu audzēkņiem turpināja iegūt izglītību Pāvilostas vidusskolā. Kopš 2018./2019.m.g. vairs neviens no 9.klašu absolventiem neturpināja iegūt izglītību Pāvilostas vidusskolā.

Par augstiem mācību sasniegumiem (vidējā gada atzīme 8,5 un augstāk) mācību gada beigās vispārīzglītojošo skolu skolēni saņem Pāvilostas novada pašvaldības „Cerību balvu”. 2018.gadā naudas balvu ieguva 22 Pāvilostas novada 5.-12.klašu skolēni. Visu mācību gadu 9.-12.klašu skolēni katru mēnesi saņem stipendijas pēc Pāvilostas novada domes apstiprināta nolikuma. Visiem pirmsskolas audzēkņiem un skolēniem pašvaldība nodrošina brīvpusdienas.

2019./2020.m.g. novada izglītības iestādēs mācījās aptuveni 81% no novadā deklarēto bērnu un jauniešu skaita. Tāpēc nepieciešams regulāri pētīt un meklēt iespējas, lai izglītības iestādēs mācītos pēc iespējas vairāk novadā dzīvojošo bērnu un jauniešu.

Pāvilostas vidusskolā un Vērgales pamatskolā tiek nodrošināta kvalitatīva pamatskolas līmeņa izglītība, ko apliecina 9.klašu centralizēto eksāmenu rezultāti. 9.klasē obligāti bija jākārto četri eksāmeni: mācībvalodā, matemātikā, vienā svešvalodā pēc izglītojamā izvēles (angļu, krievu, vācu vai franču) un Latvijas vēsturē.

Augstākos rezultātus Pāvilostas novada 9.klašu skolēni ieguva angļu valodā un Latviešu valodā, būtiski pārspējot vidējos rezultātus Latvijas vidusskolās un pamatskolās. Arī matemātikas eksāmenā abu izglītības iestāžu skolēni uzrādīja labākus rezultātus nekā vidēji Latvijas vidusskolās un pamatskolās. Latvijas vēstures eksāmenā Pāvilostas vidusskolā skolēnu

vidējais vērtējums bija 76,36%, savukārt Vērgales pamatskolas 9.klases audzēkņu vērtējums bija zemāks – 60,74%, nedaudz atpaliekot no vidējā rezultāta Latvijas vidusskolās un pamatskolās (61,99%).

4.tabula. 9.klašu centralizēto eksāmenu vidējie rezultāti 2018./2019.m.g.

Mācību priekšmets	Vidējie rezultāti Pāvilostas vidusskolā (kārtotāju skaits)	Vidējie rezultāti Vērgales pamatskolā (kārtotāju skaits)	Vidējie rezultāti Latvijas vidusskolās (pamatskolās)
Matemātika	58,38% (14)	56,00% (8)	54,40% (52,31%)
Latviešu valoda	69,42% (14)	72,05% (8)	63,62% (63,35%)
Angļu valoda	77,92% (13)	73,50% (8)	68,94% (69,15%)
Latvijas vēsture	76,39% (14)	60,74% (8)	61,69% (61,99%)

Avots: Valsts izglītības satura centrs

Pāvilostas vidusskolā tiek nodrošināta kvalitatīva vidējā izglītība, ko apliecina centralizēto eksāmenu rezultāti. 2019.gada vasarā angļu valodas centralizēto eksāmenu kārtoja 8 audzēkņi, no kuriem visi pārsniedza 40% robežu, lai iegūtu kādu no valodas prasmes līmeņiem. Trīs audzēkņu zināšanu līmenis tika novērtēts ar B2, jo eksāmenā tika iegūti 73,5% līdz 76% no maksimālā punktu skaita. Piecu audzēkņu zināšanu līmenis tika novērtēts ar B1, jo eksāmenā tika iegūti 42% līdz 57,9% no maksimālā punktu skaita. Vidusskolas absolventu eksāmenu rezultāti nedaudz atpalika no vidējiem vidusskolu rezultātiem angļu valodas eksāmenā, skat. 5.tabulu.

5.tabula. 12.klašu centralizēto eksāmenu vidējie rezultāti 2018./2019.m.g.

Mācību priekšmets	Vidējie rezultāti Pāvilostas vidusskolā (kārtotāju skaits)	Vidējie rezultāti Latvijas vidusskolās
Matemātika	32,6% (8)	36,4%
Latviešu valoda	51,0% (8)	50,9%
Angļu valoda	58,0% (8)	65,4%
Krievu valoda	63,0% (2)	76,3%
Latvijas un pasaules vēsture	71,4% (2)	59,1%

Avots: Valsts izglītības satura centrs

Latviešu valodas eksāmenu kārtoja 8 audzēkņi, iegūstot novērtējumu robežās no 23% līdz 83,5% no maksimālā punktu skaita. Vidējais zināšanu līmeņa novērtējums bija 51%, kas bija gandrīz identisks vidējam skolēnu novērtējumam valsts vidusskolās – 50,9%.

Matemātikas eksāmenu kārtoja 8 audzēkņi, iegūstot novērtējumu robežās no 18% līdz 46,9% no maksimālā punktu skaita. Vidējais zināšanu līmenis bija nedaudz zemāks par valsts vidējo līmeni vidusskolās, jo gan valstī kopumā, gan arī Pāvilostas vidusskolā audzēkņi eksāmenā vidēji ieguva vien trešo daļu no maksimālā punktu skaita.

Vispārējās izglītības pakalpojumu pieejamība (258 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 77%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 15%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 8% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina vispārējās izglītības pieejamība, jo pozitīvu vērtējumu sniedza 84% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Vispārējās izglītības pakalpojumu kvalitāte (256 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 73%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 16%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 11% respondentu.

Skolēnu pārvadājumu pieejamība (259 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 59%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 24%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 17% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina skolēnu pārvadājumu pieejamība, jo pozitīvu vērtējumu sniedza 71% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

3.3. Mūzikas un mākslas skola

Pāvilostas Mūzikas un mākslas skola darbojas kopš 2018.gada 1.februāra, kad tika apvienotas Pāvilostas Mūzikas skola un Pāvilostas Mākslas skola. Mūzikas nodaļas ēka atrodas Dzintaru ielā 23 un Mākslas nodaļas ēka atrodas E. Šneidera laukumā 2.

Pāvilostas Mūzikas un mākslas skolā var apgūt sekojošas izglītības programmas:

- Vizuāli plastiskā māksla (zīmēšana, gleznošana, kompozīcija, veidošana, darbs materiālā);
- Taustiņinstrumentu spēle (klavierspēle un akordeona spēle);
- Stīgu instrumentu spēle (vijoļspēle un ģitāras spēle);
- Pūšaminstrumentu spēle (trompetes spēle).

Ar 2019./2020. mācību gadu tiek realizēta arī pirmsskolas vecuma (no 5/6 gadu vecuma) mūzikas interešu izglītības programma klavierspēlē un vijoļspēlē.

Pāvilostas Mūzikas un mākslas skolā kopējais audzēkņu skaits 2019./2020. mācību gadā ir 74 (Mākslas nodaļā mācās 40 audzēkņi un ir 5 pedagogi, savukārt Mūzikas nodaļā ir 34 audzēkņi un 6 pedagogi). Pāvilostas Mūzikas un mākslas skolā mācās bērni no Pāvilostas pilsētas, Sakas, Vērgales un Jūrkalnes pagastiem.

Mākslas nodaļas audzēkņiem regulāri ir labi sasniegumi dažāda līmeņa konkursos, piemēram, 2018.gadā iegūti labi rezultāti – LR profesionālās ievirzes mākslas un dizaina Valsts konkursa II kārtā, Kurzemes reģiona mākslas skolu keramikas radošo darbu konkursā „Pasaka, pasaciņa...”, 5.Latvijas Republikas profesionālās ievirzes mākslas skolu glezniecības konkurss „Dzīve kā košums” Aizputē, vizuālās mākslas konkursā „Priekules Ikars”.

Mūzikas nodaļā apgūtās muzicēšanas prasmes audzēkņi apliecina uzstājoties koncertos: Mūzikas skolā, pirmsskolas izglītības iestādēs Pāvilostā un Vērgalē, baznīcās un sociālās aprūpes centros Pāvilostā un Liepājā, Pāvilostas pilsētas pasākumos, kā arī Liepājas reģiona mūzikas

skolu stīgu instrumentu audzēkņu festivālā – koncertā "Mēs esam un būsīm..." u.c., savukārt Mākslas nodaļas audzēkņu izstādes notiek Pāvilostas pilsētas bibliotēkā un muzejā.

Pāvilostas novada vispārizglītojošās skolās darbojas 21 interešu izglītības pulciņš ar kopējo dalībnieku skaitu – 199. Visvairāk skolēni apmeklē kultūrizglītības pulciņus. Daudzi novada skolēni darbojas sporta pulciņos. Iespēju robežās pulciņu dalībnieki piedalās Valsts izglītības satura centra projektos – konkursos un izstādēs. 2018.gadā ar labiem rezultātiem pulciņu dalībnieki piedalījies skatuves runas konkursā un folkloras kopu dažādos konkursos.

Interešu un neformālās izglītības pakalpojumu pieejamība (253 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 56%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 28%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 16% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina interešu un neformālās izglītības pieejamība, jo pozitīvu vērtējumu sniedza 67% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Interešu un neformālās izglītības pakalpojumu kvalitāte (249 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 57%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 25%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 18% respondentu.

4. KULTŪRA

Kultūras iestādes ir svarīgi sabiedriskās dzīves centri, kas piedāvā iedzīvotājiem iepazīties un izzināt kultūras mantojumu, aicina piedalīties mākslinieciskajā pašdarbībā un apmeklēt profesionālās mākslas sasniegumus. Pāvilostas novadā iedzīvotājiem ir pieejams plašs kultūras iestāžu piedāvājums, novadā ir kultūras un tautas nami, muzeji un bibliotēkas.

4.1. Kultūras un tautas nami

Kultūras un tautas nami ir tradicionālas vietējās sabiedrības tikšanās un kultūras aktivitāšu vietas, un tie joprojām ir sociālās un kultūras dzīves centri. Novadā darbojas Pāvilostas pilsētas kultūras nams, Vērgales pagasta kultūras nams un Ziemupes tautas nams. Novada kultūras centros ir plašs kolektīvu skaits.

Pāvilostas pilsētas kultūras namā darbojas:

- Bērnu dramatiskais kolektīvs;
- Amatierteātris;
- Bērnu vokālais ansamblis „Burbulīši”;
- Kultūrvēstures izpētes pulciņš;
- 1.-4. klašu deju kolektīvs;
- 3.-6. klašu deju kolektīvs;
- 5.-9. klašu deju kolektīvs;
- Vidējās paaudzes deju kolektīvs “Mārsils”;
- Sieviešu koris „Sīga”.

Vērgales kultūras namā darbojas:

- Vidējās paaudzes tautisko deju kolektīvs „Vērgalīte”;
- Senioru vokālais ansamblis „Vakarvējš”;
- Bērnu dramatiskais kolektīvs;
- Amatierteātris.

Amatiermākslas kolektīvu spektrs kultūras iestādēs ir pietiekoši daudzveidīgs, lai novada iedzīvotāji atbilstoši savām interesēm atrastu radošās izpausmes veidu.

Pāvilostas novadā visu gadu pasākumi notiek trīs pasākumu norises vietās, kas ir izvietotas pa visu novada teritoriju. Vasarā pasākumi tiek organizēti Upesmuižas parka estrādē.

6.tabula. Nozīmīgākās novada publisko pasākumu norises vietas un to ietilpība

	Vietu skaits	Platība (m ²)
Pāvilostas pilsētas kultūras nams	250 (lielā zāle)	167 (lielā zāle)
	100 (mazā zāle)	81 (mazā zāle)
Vērgales pagasta kultūras nams	200	142
Vērgales pagasta Ziemupes tautas nams	100	79
Upesmuižas parka estrāde	600	1122

Avots: Kultūras karte, pašvaldība

Kultūras nami un tautas nams piedāvā kultūras pasākumus visu vecumu iedzīvotāju grupām: valsts svētku pasākumus, gadskārtu tradicionālo svētku svinēšanu, koncertus, teātra izrādes, kino un izstādes. Ir izveidots novada pasākumu plāns gadam, katru mēnesi tiek veidots mēneša pasākumu plāns un publicēts mājaslapā. Ar daudzveidīgu programmu tiek organizēti Pāvilostas pilsētas, Vērgales pagasta un Sakas pagasta svētki. Par tradīciju Vērgalē un Ziemupē kļuvuši ģimeņu vakari. Iecienīti ir senioru atpūtas vakari.

Kultūras pasākumu norisei nepieciešamais gaismas un skaņas tehniskais aprīkojums ir pieejams vienīgi Pāvilostas kultūras namā, pārējos kultūras centros to nepieciešams irēt.

Kultūras pasākumu pieejamība (263 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 75%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 17%, savukārt neapmeklē pasākumus vai nav viedokļa – 8% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina kultūras pasākumu pieejamība novadā, jo pozitīvu vērtējumu par kultūras pasākumu pieejamību sniedza 82% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Kultūras un izklaides pasākumu kvalitāte (249 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 76%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 16%, savukārt neapmeklē pasākumus vai nav viedokļa – 8% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina kultūras un izklaides pasākumu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par kultūras un izklaides pasākumiem sniedza 82% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

4.2. Bibliotēkas

Pāvilostas novadā bibliotēku pakalpojumus nodrošina Pāvilostas bibliotēka, Rīvas bibliotēka, Sakas bibliotēka, Ulmales bibliotēka, Vērgales bibliotēka, Saraiķu bibliotēka un Ziemupes bibliotēka.

Pašvaldības publiskajās bibliotēkās uz 2019.gada nogali bija 22 391 grāmatu un 6 240 seriālizdevumu.

7.tabula. Pašvaldības bibliotēku rīcībā esošo resursu raksturojums

	Telpu platība	Lietotāju vietu skaits bibliotēkā	Grāmatu skaits	Seriālizdevumu skaits	Datoru skaits (t.sk., lasītājiem)
Pāvilostas bibliotēka	125	50	7202	1898	7 (5)
Rīvas bibliotēka	75	8	1435	680	3 (2)
Sakas bibliotēka	71	10	1752	582	4 (3)
Ulmales bibliotēka	92	8	1840	310	5 (4)
Vērgales bibliotēka	120	20	4062	709	7 (5)
Saraiķu bibliotēka	70	11	2996	1228	4 (3)
Ziemupes bibliotēka	63	10	3104	833	6 (5)

Avots: Latvijas Nacionālā bibliotēka

Aplūkojot bibliotēku kopējo lasītāju, apmeklētāju, izsniegumu skaitu Pāvilostas novadā pēdējo piecu gadu laikā, vērojams lasītāju skaita un apmeklējuma reižu samazinājums (skatīt 8.tabulu). Kopumā lasītāju skaits bibliotēkās kopš 2014.gada beigām ir samazinājies par 19%, savukārt bērnu un jauniešu lasītāju skaits ir samazinājies par 22%. Kopējais apmeklējumu skaits kopš 2014.gada ir samazinājies par 18%, bērnu un jauniešu apmeklējums ir samazinājies par 51%. Lasītāju un apmeklējuma skaita pieaugumu ietekmē bibliotēku piedāvāto pakalpojumu paplašināšana, piemēram, piedāvā lasītājiem bezmaksas piekļuvi dažādām datu bāzēm, datoru apmācības u.c. pakalpojumus. Izsniegto grāmatu skaits bibliotēkās piecu gadu laikā ir pieaudzis par 1%, savukārt bērnu un jauniešu vidū tas ir samazinājies par 1%.

8.tabula. Pāvilostas novada bibliotēku darbību raksturojošie rādītāji 2014.-2019.gadā

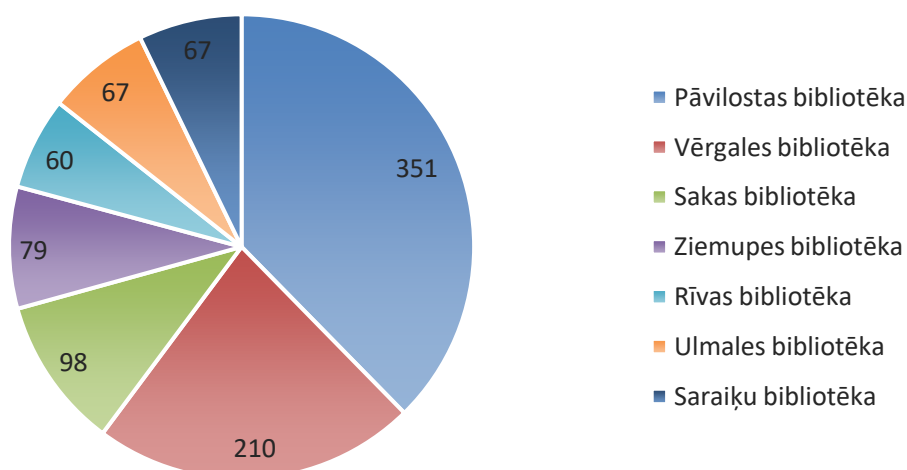
	Lasītāju skaits	- t.sk. bērni un jaunieši	Apmeklējums	- t.sk. bērni un jaunieši	Izsniegums	- t.sk. bērniem un jauniešiem
2014.g.	1 152	354	18 454	6 750	30 967	2 945
2015.g.	1 112	357	19 028	6 503	30 523	4 066
2016.g.	1 102	359	16 567	5 766	26 322	2 661
2017.g.	975	304	17 297	4 710	29 344	2 705
2018.g.	961	299	15 175	4 123	30 601	2 621
2019.g.	932	276	15 112	3 277	31 252	2 908

Avots: Latvijas Nacionālā bibliotēka

No kopējā novada iedzīvotāju skaita aptuveni 34% (bez izglītības iestāžu bibliotēkām) ir reģistrējušies kā bibliotēku lietotāji. Katrs lietotājs gadā vidēji saņēmis 33 grāmatas un citus izdevumus.

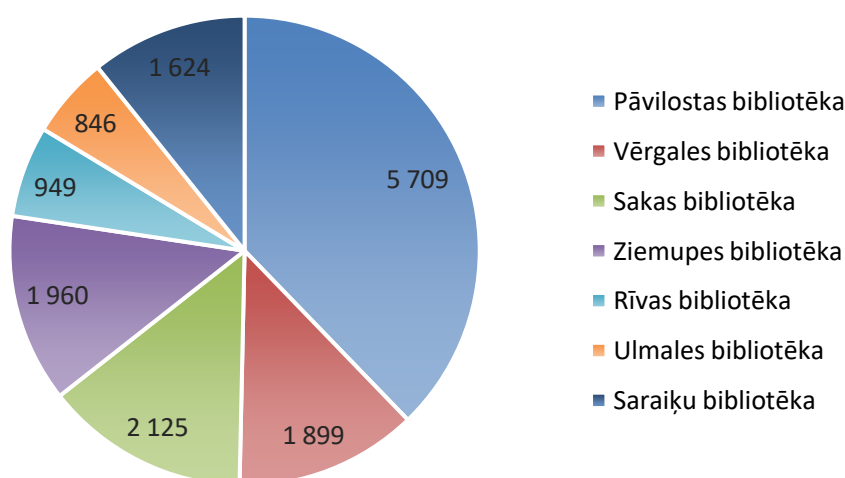
Aplūkojot datus par lasītāju skaita sadalījumu starp publiskajām bibliotēkām, redzams, ka Pāvilostas bibliotēkas lasītāju skaits ir 38% no kopējā lasītāju skaita novadā, skat. 13.attēlu. Aktīvākie lasītāji pret deklarēto iedzīvotāju skaitu bija Sakas pagastā, kur lasītāju skaits ir 46% no kopējā deklarēto iedzīvotāju skaita.

Pāvilostā bibliotēkas lietotāju (lasītāju) īpatsvars bija 37% no kopējā pilsētā deklarēto iedzīvotāju skaita, savukārt Vērgales pagasta bibliotēkās reģistrēto lasītāju īpatsvars ir 27%.

13.attēls. Reģistrēto lasītāju skaits Pāvilostas novada pašvaldības bibliotēkās 2019.gada nogalē (Avots: Latvijas Nacionālā bibliotēka)

2019.gadā septiņās novada publiskajās bibliotēkās reģistrētais apmeklējumu skaits bija 15 112. Pāvilostas bibliotēkas apmeklējumu skaits bija 38% no kopējā bibliotēku apmeklējumu skaita.

14.attēls. Apmeklējumu skaits Pāvilostas novada pašvaldības bibliotēkās 2019.gadā (Avots: Latvijas Nacionālā bibliotēka)

Pāvilostas novadā ir arī divas izglītības iestāžu bibliotēkas – Pāvilostas vidusskolas bibliotēka un Vērgales pamatskolas bibliotēka. Lasītāju skaits izglītības iestāžu bibliotēkās kopš 2014.gada ir samazinājies par 21%. Pāvilostas vidusskolas bibliotēkā lasītāju skaits ir samazinājies par 37%, savukārt Vērgales pagasta pamatskolā – par 2% (skatīt 9.tabulu).

9.tabula. Lasītāju skaits Pāvilostas novada izglītības iestāžu bibliotēkās 2014.-2019.gadā

	2014.g	2015.g	2016.g	2017.g	2018.g	2019.g
Pāvilostas vidusskolas bibliotēka	157	147	148	146	110	99
Vērgales pamatskolas bibliotēka	128	121	123	121	118	126

Avots: Latvijas Nacionālā bibliotēka

Bibliotēku pakalpojumu pieejamība (266 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 81%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 9%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 10% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina bibliotēku sniegto pakalpojumu pieejamība, jo pozitīvu vērtējumu par bibliotēku pieejamību sniedza 90% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Bibliotēku pakalpojumu kvalitāte (262 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 82%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 9%, savukārt neizmanto vai nav viedokļa – 9% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina bibliotēku sniegto pakalpojumu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par bibliotēkām sniedza 90% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

4.3. Muzeji

Pāvilostas novadā darbojas Pāvilostas novadpētniecības muzejs, Vērgales pagasta muzejs un senlietu krātuve "Jūras māja".

Pāvilostas novadpētniecības muzejs darbojas kopš 1992.gada 17.novembra, apzinot, pētot un popularizējot Pāvilostas un vēsturiskā Sakas novada kultūrvēsturi no vissenākajiem laikiem līdz mūsdienām. Pāvilostas novadpētniecības muzeja krājumā 2018.gada nogalē bija 10 256 vēsturiskās vienības.

Vērgales pagasta muzejs darbojas bijušajā spirta darītavā jeb brūzī. Muzejs atvērts 1992.gada martā, pēc pārbūves. Muzeja krājuma fondos glabājas vairāk nekā 4000 vienību. Vērtīgākie eksponāti ir senie darbarīki, arheoloģiskie materiāli no vietējiem izrakumiem. Muzejā tiek rīkotas izstādes, lekcijas, konsultācijas un tikšanās ar vēsturniekiem, vēstures materiālu kolekcionāriem.

10.tabula. Pāvilostas novadpētniecības muzeja un Vērgales pagasta muzeja krājums

Muzejs	Muzeja krājums	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
Pāvilostas novadpētniecības muzejs	Kopējais krājums	8892	9669	9964	10118	10256
	Pamatkrājums	5978	6343	6432	6482	6519
	Krājuma vienību skaits pamatekspozīcijās	390	390	828	828	1090
Vērgales pagasta muzejs	Kopējais krājums	2893	2985	3492	3879	4016
	Pamatkrājums	1494	1578	2051	2377	2489
	Krājuma vienību skaits pamatekspozīcijās	268	256	262	262	262

Avots: Kultūras ministrija, Kultūras informācijas sistēmu centrs

Pāvilostas novadpētniecības muzejā apmeklētāju skaits pieaug, pēdējo gadu laikā 31% no apmeklētājiem bija apmeklētāji grupās. Bez maksas apmeklētāju īpatsvars šo gadu laikā ir bijis vidēji 23%.

11.tabula. Pāvilostas novadpētniecības muzeja apmeklējums 2014.-2018.gadā

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
Apmeklējums kopā	2735	3161	3243	3021	4002
-individuālie apmeklētāji	1086	1975	1998	1369	2325
-apmeklētāji grupās	1091	928	816	1113	972
-ārējie apmeklētāji	558	258	429	539	705
-t.sk. bezmaksas apmeklējumu skaits	445	453	627	859	1485

Avots: Kultūras ministrija, Kultūras informācijas sistēmu centrs

Arī Vērgales pagasta muzejā apmeklētāju skaits pieaug, pēdējo gadu laikā 57% no apmeklētājiem bija apmeklētāji grupās. Bez maksas apmeklētāju īpatsvars šo gadu laikā ir bijis vidēji 81%.

12.tabula. Vērgales pagasta muzeja apmeklējums 2014.-2018.gadā

	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
Apmeklējums kopā	831	1507	1828	1847	1517
-individuālie	346	839	724	797	509
-apmeklētāji grupās	485	668	1104	1050	1008
t.sk. bezmaksas apmeklējumu skaits	537	1308	1566	1534	1263

Avots: Kultūras ministrija, Kultūras informācijas sistēmu centrs

Abi muzeji papildus saviem tiešajiem uzdevumiem piedāvā ekskursijas sertificētu gidu pavadībā pa Pāvilostas novadu. Pāvilostas novadpētniecības muzejs 2018.gada 25.novembrī iedibināja jaunu tradīciju Pāvilostas pilsētai – Nēģu dienu.

Pāvilostas novadpētniecības muzejā Eiropas Savienības Interreg V-A Latvija - Lietuva programmas 2014. - 2020.gadam projekta „Palanga. Pāvilosta: Jūras iedvesmota vēsture” ietvaros tika iekārtotas divas jaunas ekspozīciju zāles: muzeja ēkā patstāvīgā ekspozīcija “Pāvilostas zelta smilšu graudi” un jaunizveidotajā Tīklu mājā ekspozīcija “Jūriņ prasa smalku tīklu”. Izstāžu veidošanā aktīvi tika aicināti iesaistīties Pāvilostas iedzīvotāji, kuri dāvināja muzejam vēstures liecības, kas saistītas ar zvejniecību Pāvilostā. Projekta ietvaros muzejam ir izveidota interaktīva ekspozīcija, kas atspoguļo Pāvilostas vēsturi simts gadu griezumā, kas cieši saistīta ar zvejniecību, kā arī iegādātas četras interaktīvas 3D brilles, kas parāda trīs zivju sugu: nēģu, reņģu un grunduļu nozveju Baltijas jūrā un Sakas upē.

2019.gada 10.augustā Vērgales pagasta Ziemupē tika atklāta Senlietu krātuve “Jūras māja”. Senlietu krātuvē interesentiem ir iespēja iepazīt Ziemupes ciema vēstures liecības, dažādus sadzīves priekšmetus un darba rīkus, senas zvejniecībā izmantotas lietas, Ziemupes pludmalē atrastās zobenzivs mulāžu u.c. eksponātus. Tuvāko gadu laikā senlietu krātuvē plānots izveidot visaptverošu, izziņošu ekspozīciju par Baltijas jūru, tās iemītniekiem un piekrastes augu valsti.

5. SPORTS UN JAUNATNE

Pāvilostā ir salīdzinoši plašas sporta un aktīvās atpūtas iespējas. Iedzīvotājiem ir iespēja apmeklēt sporta zāli, trenažieru zāli, stadionu, lauka trenažierus, skeitparku, tenisa kortu, bērnu rotaļu laukumus un ziemas sezonā publisko slidotavu. Visas šīs būves tiek uzturētas lietošanas kārtībā, to darba laiki un lietošanas noteikumi pieejami Pāvilostas novada mājaslapā. Pāvilostā strādā viens sporta organizators.

Sporta nozares uzdevumi:

- Sastādīt gada budžetu sporta sacensību organizēšanai, balvu fondiem, līdzdalības maksai turnīros un ceļa izdevumiem;
- Organizēt un vadīt novada sporta turnīrus;
- Organizēt un vadīt Pāvilostas novada sporta dienas;
- Izstrādāt sacensību nolikumus;
- Organizēt novada komandu dalību turnīros ārpus novada;
- Ievietot informāciju Pāvilostas novada mājaslapā, Pāvilostas novada avīzē, u.c.

Pāvilostas novadā tiek organizēti šādi sporta pasākumi: Pāvilostas novada sporta dienas, Kurzemes čempionāts pludmales futbolā (divi posmi), Pāvilostas pilsētas svētku ceļojošais kauss minifutbolā, strītbolā, tenisā (četri posmi), Pāvilostas atklātais čempionāts galda tenisā, Pāvilostas izaicinājuma kauss zāles futbolā, Pāvilostas ceļojošais kauss galda tenisā u.c.

Pāvilostas novadā darbojas divas Liepājas rajona sporta skolas sekcijas. Galda tenisā trenējas 18 bērni un futbolā - 6 bērni.

Vērgales pagastā ar sportiskām aktivitātēm ir iespējams nodarboties visa gada garumā. Vērgales sporta namā treniņus aizvada „Pāvilostas novads” basketbola komanda, darbojas basketbola pulciņš skolēniem. Visa mācību gada laikā bērniem trīs reizes nedēļā notiek treniņi futbolā, kurus organizē Liepājas rajona sporta spēļu skola sadarbībā ar Pāvilostas novada pašvaldību. Treniņi tiek organizēti divās vecuma grupās. Labākie spēlētāji tiek izvēlēti spēlēšanai Liepājas rajona sporta spēļu skolas komandā.

Lai popularizētu aktīvu dzīvesveidu, Vērgales pagastā regulāri tiek rīkotas dažādas sportiskas aktivitātes un sacensības. Tāpat ir atjaunotas sporta spēļu tradīcijas, kurās piedalās dažādu kolektīvu, uzņēmumu un pašvaldībā strādājošo darbinieku komandas. 2018.gadā šajā pasākumā piedalījās astoņas komandas.

Pāvilostas novadā darbojas Bērnu un Jauniešu centrs. Centra darbības mērķis ir atbalstīt un veicināt Pāvilostas novada bērnu un jauniešu iniciatīvas, iesaistīt bērnus un jauniešus savas dzīves kvalitātes veidošanā. 2018.gadā centra apmeklētāju skaits bija 6293 jeb vidēji 25 apmeklētāji dienā. Centrā ikvienam interesentam ir iespēja spēlēt dažādas galda spēles, no kurām populārākās ir šahs, Uno, dambrete, domino un novuss. Centrā tiek rīkotas radošās darbnīcas un katru mēnesi noris arī kāds tematisks pasākums. Tiek organizētas tematiskās diskusijas par skolēniem aktuālām un ne tik aktuālām tēmām, kā piemēram, zinātne, politika, savstarpējās attiecības, vardarbība un izglītība.

Novadā pieejamās iespējas nodarboties ar sportu (262 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 68%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 18%, savukārt nenodarbojas ar sporta aktivitātēm vai nav viedokļa – 14% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina sporta aktivitāšu pieejamība novadā, jo pozitīvu vērtējumu par sporta pasākumu pieejamību sniedza 80% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Sporta aktivitāšu kvalitāte (259 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 70%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 16%, savukārt neapmeklē sporta aktivitātes un pasākumus vai nav viedokļa – 14% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina sporta aktivitāšu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par to kvalitāti sniedza 81% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

6. VESELĪBAS APRŪPE, SOCIĀLIE PAKALPOJUMI UN DROŠĪBA

6.1. Veselības aprūpe

Pāvilostas novadā iedzīvotājiem ir pieejama ambulatorā veselības aprūpe un Veselības un sociālā centrā (Lejas ielā 10, Pāvilostas) ir izvietota arī Neatliekamā medicīniskā palīdzības (NMP) dienesta brigāde.

Veselības inspekcijas Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā Pāvilostas novadā ir reģistrēti 2 ārsti. Pāvilostā Veselības un sociālajā centrā ir izvietota J.Kraģa un A.Kalniņas privātprakses. J.Kraģa pakalpojumus divas dienas nedēļā ir iespējams saņemt arī Vērgales veselības centrā.

Ārstu skaits uz 10 000 personām ir četras reizes mazāks par vidējo rādītāju Latvijā un divas reizes mazāks par vidējo Kurzemes reģionā. Līdzīga situācija ar ārstu trūkumu ir arī apkārtējos novados.

13.tabula. Ārstu skaits uz 10 000 iedzīvotāju

	2012.g.	2013.g.	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.
LATVIJA	34,3	34,8	34,7	34,7	34,8	34,7
Kurzemes reģ.	20,4	20,7	20,3	20,2	20,4	19,6
Pāvilostas nov.	10,6	10,9	11,1	7,5	7,6	7,8

Avots: Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrs

Nozīmīgs medicīniskās aprūpes pieejamības rādītājs ir ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārsta. Pāvilostas novadā ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem 2018.gadā bija 2,4 apmeklējumi uz vienu iedzīvotāju. Ambulatorās pieņemšanas nodrošina arī ārstu palīgi. 2018.gadā ārstu palīgi veica 1060 ambulatorās pieņemšanas jeb vidēji 0,4 reizes uz vienu iedzīvotāju.

Ambulatoro apmeklējumu skaits Pāvilostas novadā samazinājās 2015.gadā, jo novadā samazinājās ģimenes ārstu skaits. Kopš novadā darbojas divas ārstu prakses, ambulatoro apmeklējumu skaits gadā ir vidēji 6 445, savukārt mājas vizīšu skaits ir vien 69 vizītes gadā, skat. 14.tabulu.

14.tabula. Ambulatoro apmeklētāju skaits pie ārstiem

Gads	Ambulatorie apmeklējumi kopā	Ambulatorās pieņemšanas	Mājas vizītes	Ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedz.
2013.g.	11 184	10 780	404	4
2014.g.	10 143	9 882	261	3,7
2015.g.	5 499	5 426	73	2,1
2016.g.	6 807	6 725	82	2,6
2017.g.	7 345	7 265	80	2,8
2018.g.	6 127	6 088	39	2,4

Avots: Slimību profilakses un kontroles centrs

Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība (266 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 66%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 26%, savukārt neizmanto šos pakalpojumus vai nav viedokļa – 8% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina veselības aprūpes pieejamība novadā, jo pozitīvu vērtējumu par veselības aprūpes pieejamību sniedza 71% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte (262 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 68%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 26%, savukārt neizmanto veselības aprūpes pakalpojumus vai nav viedokļa – 6% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par veselības aprūpes pakalpojumu kvalitāti sniedza 72% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

6.2. Sociālie pakalpojumi un sociālā palīdzība

Sociālo palīdzību un sociālos pakalpojumus Pāvilostas novada iedzīvotājiem organizē un sniedz Sociālais dienests. Sociālā dienesta darbu vada sociālā dienesta vadītāja. Novadā ir trīs pakalpojumu punkti (Plocē, Sakā un Rīvās), kuros strādā divas veļas mazgātājas un viens automobiļa vadītājs.

Sociālās palīdzības mērķis ir sniegt materiālu atbalstu krīzes situācijā nonākušajām trūcīgajām un maznodrošinātām ģimenēm (personām), lai apmierinātu to pamatvajadzības un veicinātu darbaspējīgo personu līdzdarbību savas situācijas uzlabošanā.

15.tabula. Pašvaldības budžeta izdevumi sociālā atbalsta pasākumiem

	Pašvaldības budžeta izdevumi sociālā atbalsta pasākumiem	No tā		
		sociālā palīdzība	no pašvaldības budžeta līdzekļiem apmaksātie sociālie pakalpojumi	citi atbalsta pasākumi un kompensācijas iedzīvotājiem
2014.g.	133 662	18 335	52 240	63 087
2015.g.	71 034	19 413	47 922	3 699
2016.g.	56 855	13 513	39 938	3 404
2017.g.	252 577	14 089	234 966	3 522
2018.g.	57 356	20 243	33 036	4 077

Avots: Labklājības ministrija

Pāvilostas novada pašvaldība nodrošina šādus nacionāla līmeņa normatīvajos aktos noteiktos sociālos pabalstus – pabalstu garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai (GMI pabalsts) un dzīvokļa pabalstu.

Laika periodā no 2014.gada līdz 2018.gadam GMI pabalstu katru gadu saņēma vidēji 21 ģimene, kurās ir 35 personas. 2018.gadā garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai pašvaldība katrai no 35 personām piešķīra 100 eiro, kas tika izmaksāti 3 mēnešu laikā.

16.tabula. Pabalsts garantētā minimālā ienākumu līmeņa nodrošināšanai

	Izlietotie līdzekļi	Ģimeņu skaits	Personu skaits	Vidējais GMI pabalsts vienai personai gadā	Vidējais GMI pabalsts vienai personai mēnesī	Vidējais GMI pabalsta saņemšanas ilgums
2014.g.	4 128	21	34	121,41	17,55	6,92
2015.g.	5 661	24	43	131,65	29,32	4,49
2016.g.	2 252	13	19	118,53	33,58	3,53
2017.g.	3 260	25	44	74,09	23,60	3,14
2018.g.	3 500	20	35	100	29,67	3,37

Avots: Labklājības ministrija

Dzīvokļa pabalsta (centralizētās apkures izdevumu pabalsts un pabalsts kurināmā iegādei) saņēmēju skaits ir krietni lielāks, nekā GMI saņēmēju skaits. Laika periodā no 2014.gada līdz 2018.gadam dzīvokļa pabalstu katru gadu vidēji saņēma 69 ģimenes (130 personas). Dzīvokļa pabalsts tiek piešķirts vienu reizi kalendārajā gadā. 2018.gadā pašvaldība katrai no 130 personām piešķīra dzīvokļa pabalstu 48 eiro apmērā.

17.tabula. Dzīvokļa pabalsts

	Izlietotie līdzekļi	Ģimeņu skaits	Personu skaits	No tā		
				īres un komunālo maks. segšanai	kurināmā iegādei	citu saistītu izdevumu segšanai
2014.g.	4 069	58	131	743	3 326	0
2015.g.	4 423	52	98	742	3 223	458
2016.g.	4 752	75	132	879	3 873	0
2017.g.	5 030	79	149	1 179	3 801	50
2018.g.	6 700	78	140	2 311	4 389	0

Avots: Labklājības ministrija

Pāvilostas novadā papildus valsts noteiktajiem pabalstu veidiem, ir 14 pašvaldības sociālās palīdzības pabalstu veidi. Pašvaldības pabalstu apmērus, izmaksas kārtību un to, kuras personas ir tiesības saņemt šos pabalstus, nosaka pašvaldības saistošajos noteikumos. Pašvaldības saistošajos noteikumos ir noteikti sociālās palīdzības pabalsti ģimenēm (personām) pamatvajadzību nodrošināšanai (vidēji tiek izlietoti 4182 eiro gadā) un arī pabalsti, kurus piešķir bez ģimenes (personas) ienākumu testēšanas (vidēji tiek izlietoti 4182 eiro gadā).

Pēdējos trijos gados (2016-2018.g.) pašvaldības saistošajos noteikumos noteiktie citi sociālās palīdzības pabalsti personas pamatvajadzību nodrošināšanai galvenokārt ir tikuši izlietoti veselības aprūpei - vidēji 78%. Šādus pabalstus katru gadu saņem vidēji 66 personas. Savukārt bez ienākumu vērtēšanas tiek piešķirti pabalsti krīzes situācijā nonākušajiem, pabalsti audžuģimenēm, pabalsti bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem (pēc

ārpusģimenes aprūpes beigšanās) un tml. Šādus pabalstus katru gadu saņem vidēji sešas personas.

18.tabula. Pašvaldības saistošajos noteikumos noteiktie citi sociālās palīdzības pabalsti un pašvaldības sociālās palīdzības pabalsti, kurus piešķir bez ģimenes (personas) ienākumu testēšanas

	Izlietotie līdzekļi	Naudā	Natūrā	Ģimeņu skaits	Personu skaits
2014.g.	10138	4898	5240	82	114
2015.g.	9329	4497	4832	84	112
2016.g.	6509	3337	3172	50	54
2017.g.	5799	3166	2633	47	47
2018.g.	10043	9085	958	82	116

Avots: Labklājības ministrija

Sociālais dienests sniedz šādus sociālos pakalpojumus:

- pakalpojums aprūpei, noslēdzot aprūpes līgumu ar aprūpētāju;
- sociālās rehabilitācijas pakalpojumi;
- personas ievietošana ilgstošas sociālās aprūpes u.c. iestādēs;
- bezmaksas un daļējas samaksas dušas izmantošana un veļas mazgāšana;
- bezmaksas un daļējas samaksas transporta pakalpojumi.

Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu pieejamība (257 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 45%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 33%, savukārt neizmanto šos pakalpojumus vai nav viedokļa – 22% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu pieejamība novadā, jo pozitīvu vērtējumu par sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu pieejamību sniedza 58% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

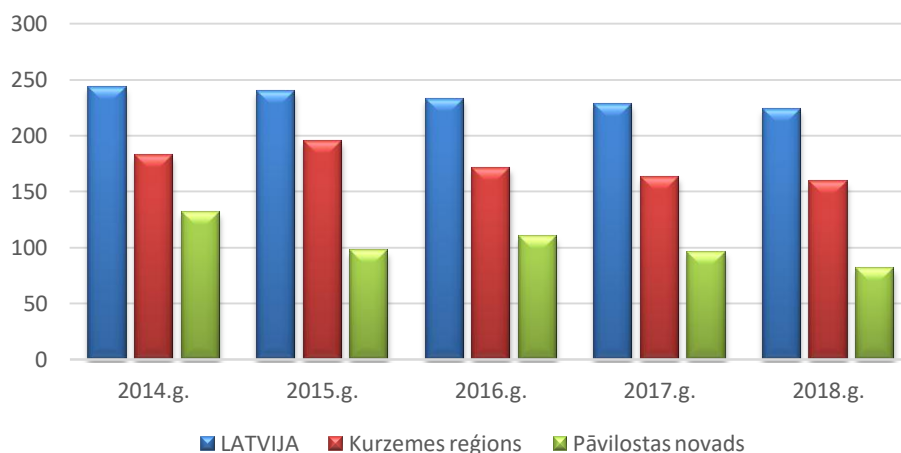
Sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu kvalitāte (256 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 45%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 34%, savukārt neizmanto sociālās palīdzības un sociālos pakalpojumus vai nav viedokļa – 20% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par sociālās palīdzības un sociālo pakalpojumu kvalitāti sniedza 57% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

6.3. Sabiedriskā kārtība un drošība

Pāvilostas novadā par sabiedrisko kārtību un drošību atbild Pāvilostas novada pašvaldības policija. Tuvākie valsts policijas iecirkņi atrodas Aizputē un Grobiņā.

Pāvilostas novads ir viena no desmit pašvaldībām Latvijā, kurā noziedzīgu nodarījumu skaits uz 10 000 deklarētajiem iedzīvotājiem ir zemāks par 100. 2018.gadā Pāvilostas novadā tika reģistrēts 21 noziedzīgs nodarījums, rēķinot uz 10 000 iedzīvotāju skaitu, tie būtu 82 noziedzīgi nodarījumi gadā. Latvijā uz katriem 10 000 iedzīvotājiem 2018.gadā tika reģistrēti vidēji 224 noziedzīgi nodarījumi, savukārt Kurzemes reģionā – 159.

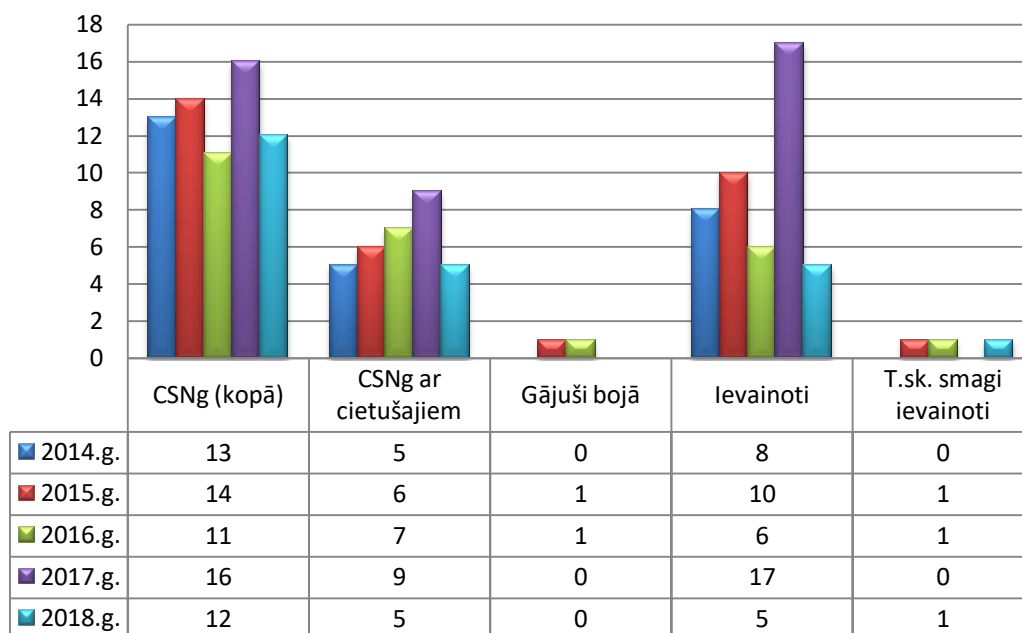
Pēdējo piecu gadu laikā noziedzīgo nodarījumu skaits Pāvilostas novadā ir samazinājies par 42%, kas ir krietni straujāk par samazinājumu Latvijā (-11%) un Kurzemes reģionā (-17%), skat. 15.attēlu.

15.attēls. Reģistrēto noziedzīgo nodarījumu skaita izmaiņas uz 10 000 iedz. (Avots: Centrālā statistikas pārvalde)

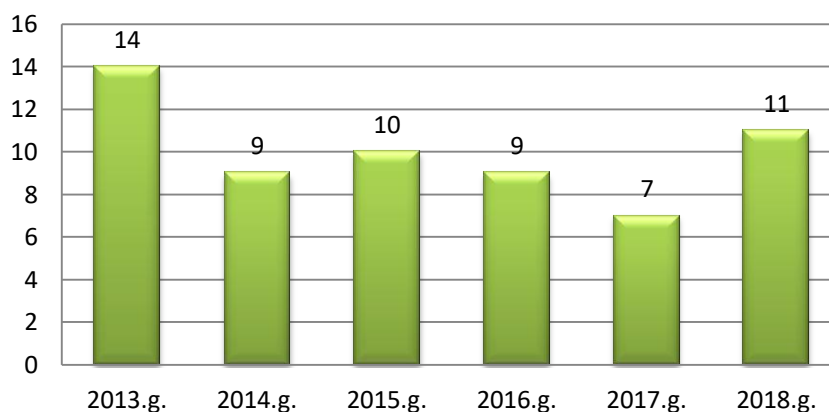
2018.gadā Pāvilostas novada pašvaldības policija izskatījusi 94 notikumus, kuri reģistrēti Pāvilostas novada pašvaldības policijas notikumu reģistrācijas žurnālā. Visbiežāk reģistrēti šādi pārkāpumi: braukšana ar transportlīdzekļiem Baltijas jūras piekrastes aizsargjoslā (12 reizes), nakts miera traucēšana (11 reizes), personu atrašanās sabiedriskās vietās alkohola reibumā (10) un auto novietošana neatļautā vietā (8 reizes). 9 reizes veikta patrulēšana sadarbībā ar Valsts policiju, sadarbības rezultātā atklāta viena nelegāla alkohola tirdzniecības vieta, kā arī izņemts viens neregistrēts šaujamierocis.

Pāvilostas novadā gadā notiek vidēji 13 ceļu satiksmes negadījumi, no kuriem 49% ir ar cietušajiem.

16.attēls. Ceļu satiksmes negadījumu statistika Pāvilostas novadā 2014.-2018.gadā (Avots: Ceļu satiksmes drošības direkcija)

Saskaņā ar Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta datiem, laikā no 2013.gada līdz 2018.gadam Pāvilostas novadā ir bijuši vidēji 10 ugunsgrēki gadā (skat. 17.attēlu). Šo gadu laikā notikušajos 60 ugunsgrēkos nav bijis bojā gājušo, savukārt cietušas ir četras personas. Gada laikā ugunsdzēsēji dodas dzēst vidēji 3 kūlas ugunsgrēkus.

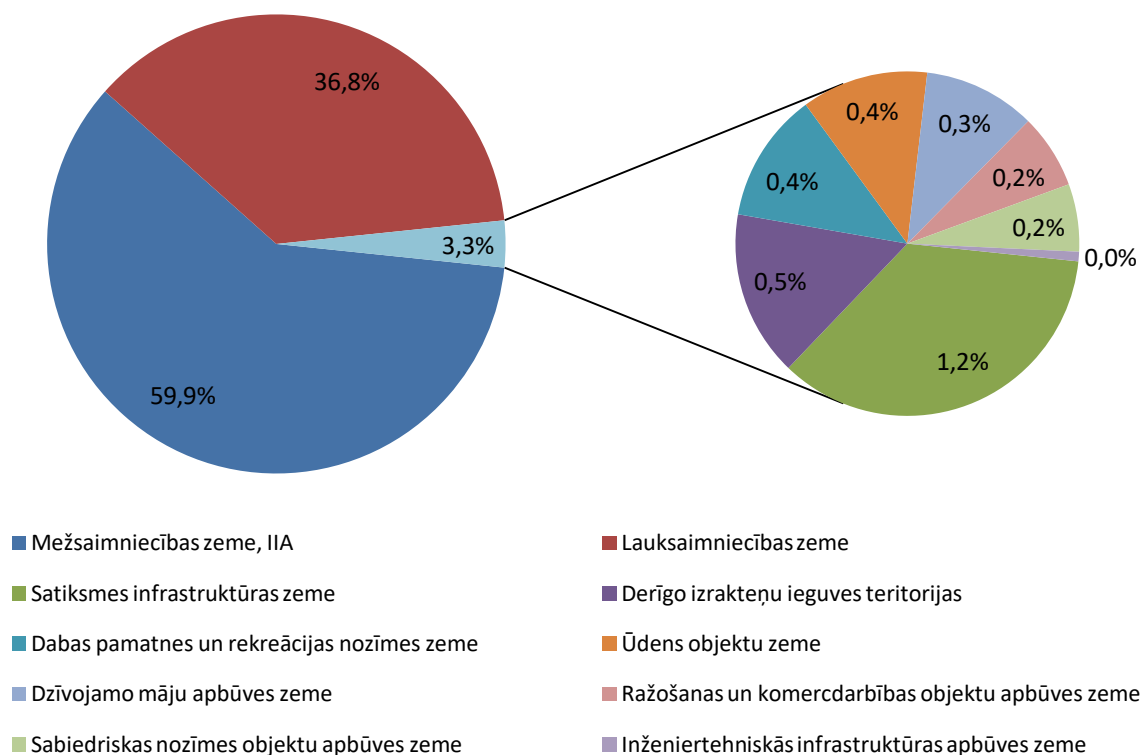
17.attēls. Ugunsgrēku skaits Pāvilostas novadā 2013.-2018.gadā (Avots: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests)

Sabiedriskās kārtības nodrošināšanas kvalitāte (256 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 72%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 19%, savukārt nav viedokļa – 9% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina sabiedriskās kārtības nodrošināšana, jo pozitīvu vērtējumu par sabiedriskās kārtības nodrošināšanu sniedza 79% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

7. NEKUSTAMĀ ĪPAŠUMA RAKSTUROJUMS

7.1. Zemes izmantošanas struktūras raksturojums

Pāvilostas novada platība ir 515 km². Lielāko daļu Pāvilostas novada zemju aizņem mežsaimniecības zeme, kas sastāda 59,9% no visām zemēm un lauksaimniecības zeme – 36,8%. Satiksmes infrastruktūras zeme aizņem 1,2%, derīgo izrakteņu ieguves teritorijas aizņem 0,5% un ūdens objektu zemes aizņem 0,4% no visas novada teritorijas (skatīt 18.attēlu).

18.attēls. Pāvilostas novada zemes sadalījums pa zemes lietošanas veidiem (Avots: Valsts zemes dienests)

Aplūkojot zemes īpašumu sadalījumu pēc to lietošanas mērķa, Pāvilostas novadā dominē meži, kas aizņem 67,6% no kopējās zemes platības, savukārt lauksaimniecībā izmantojamā zeme ir 21,3%.

Lielākās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības atrodas Vērgales pagastā, kur lauksaimniecībā tiek izmantoti 35% no pagasta teritorijas (6733 ha), savukārt Pāvilostā un Sakas pagastā tie ir attiecīgi 15% un 13% teritorijas.

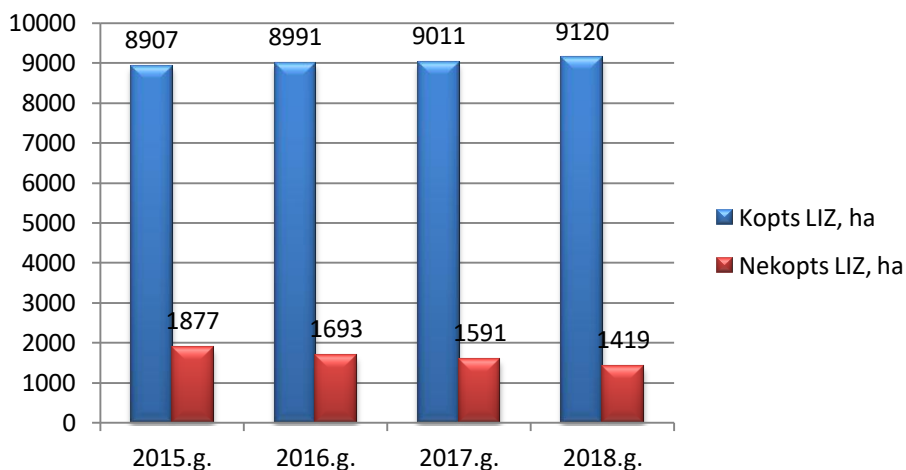
19.tabula. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas veids 2018.gada sākumā

	Lauksaimniecībā izmantojamā zeme	t.sk.			
		aramzeme	augļu dārzs	plava	ganības
Vērgales pag.	6733	5959	132	183	459
Sakas pag.	4121	2916	50	260	896
Pāvilosta	95	1	15	28	52
KOPĀ	10950	8876	197	471	1407

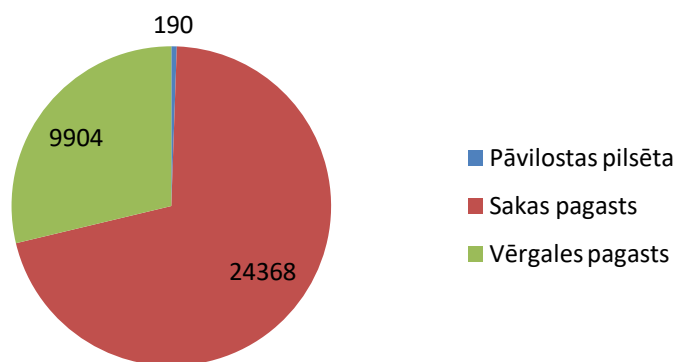
Avots: Valsts zemes dienests

No lauksaimniecībā izmantojamās zemes 84% ir aramzemes, 11% ganības, 3% pļavas un 2% augļu dārzi.

Lauku atbalsta dienesta veiktajos apsekojumos ir konstatēts, ka no kopējās lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības 2018.gadā 86,5% bija koptas un 13,5% nekoptas. Novada kopto lauksaimniecībā izmantojamo zemju īpatsvars ir nedaudz zemāks par Latvijas vidējo rādītāju – 88,5%. Salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem, novada kopto lauksaimniecībā izmantojamo zemju platības katru gadu palielinās par 71 ha (skatīt 19.attēlu).

19.attēls. Pāvilostas novada lauksaimniecībā izmantojamās zemes sadalījums 2015.-2018.gadā (Avots: Lauku atbalsta dienests)

Vislielākās mežu platības atrodas Sakas pagastā, kas veido 70,7% no kopējās novada mežu platības, savukārt Vērgales pagastā atrodas 28,7% (skatīt 20.attēlu).

20.attēls. Pāvilostas novada mežu platību sadalījums, ha (Avots: Valsts zemes dienests)

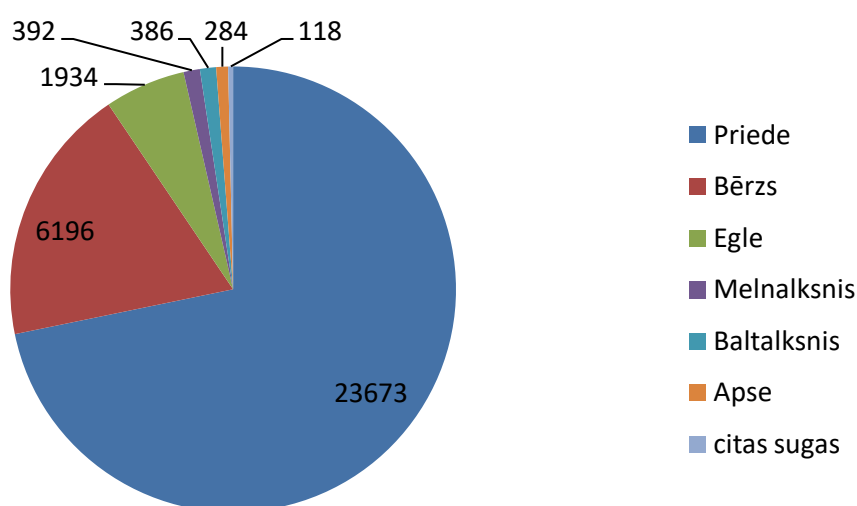
Pāvilostas novadā 53,5% mežu ir privātā īpašumā, 45,6% valsts īpašumā un 0,9% no mežu kopējās platības ir pašvaldības meži, skatīt 20.tabulu.

20.tabula. Pāvilostas novada mežu sadalījums pa īpašnieku grupām, ha

	Pāvilostas pilsēta	Sakas pagasts	Vērgales pagasts	Pāvilostas novads
Privātie	4	13100	5342	18445
Valsts	186	11091	4437	15714
Pašvaldības	1	181	126	307
KOPĀ	190	24371	9904	34466

Avots: Valsts meža dienests

Izplatītākā koku suga novadā ir priede, kas aizņem 72% no kopējās mežaudzes platības. Starp izplatītākajām koku sugām ir arī bērzs ar 19% un egle ar 6% no kopējās mežaudzes platības. Novada mežos plaši izplatīti ir arī melnalksnis, baltalksnis, apse, skatīt 21.attēlu.

21.attēls. Pāvilostas novada mežu sadalījums pa koku sugām, ha (Avots: Valsts meža dienests)

8. TEHNISKĀ INFRASTRUKTŪRA

8.1. Transporta infrastruktūra

8.1.1. Autoceļi un ielas

Pietiekami blīvs un kvalitatīvs autoceļu tīkls ir viens no galvenajiem priekšnoteikumiem efektīvai administratīvās teritorijas saimnieciskajai darbībai un iedzīvotāju pārvietošanās vajadzību apmierināšanai. Saskaņā ar likumu „Par autoceļiem” autoceļus pēc to nozīmes iedala valsts, pašvaldības, komersantu un māju ceļos.

22.attēls. Transporta infrastruktūra

Pāvilostas novadu šķērso valsts reģionālas nozīmes 1.sīkiras autoceļš P111 Ventspils (Leči) – Grobiņa, kura kopgarums ir 95,5 km. Šis autoceļš savieno Ventspili un Liepāju, un ir ar asfaltbetona segumu.

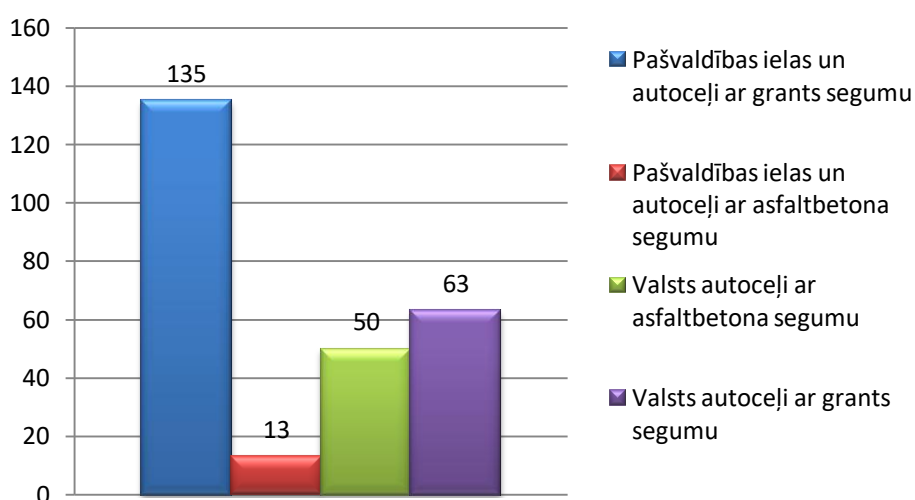
Viens no būtiskākajiem ceļu un ielu noslodzes rādītājiem ir satiksmes intensitāte. Autoceļa P111 posmā no P119 (Kuldīga—Alsunga—Jūrkalne) līdz Pāvilstai pēdējo trīs gadu vidējā diennakts intensitāte bija 1201 auto diennaktī, savukārt posmā no Pāvilstas līdz V1191 (Zemgaļi—Vērgale) vidējā diennakts intensitāte bija 1531 auto diennaktī, skat. 21.tabulu.

21.tabula. Valsts reģionālā autoceļa P111 gada vidējā diennakts intensitāte

Posms (km no - līdz)	2014.g.	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
P119 – Pāvilosta (33,96 - 52,93)	854	953	1290	1055	1258
Pāvilosta - V1191 (52,93 - 75,34)	1176		1531	1265	1799

Avots: Latvijas Valsts ceļi

Valsts un pašvaldības autoceļu un ielu kopējais garums novada teritorijā ir 261 kilometri, no tiem valsts autoceļu garums ir 113 kilometri, savukārt pašvaldības autoceļu un ielu garums ir 148 kilometri. 63 kilometri novada autoceļu ir ar asfaltbetona segumu, kas ir 24% no kopējā autoceļu un ielu garuma. 44% valsts autoceļi ir ar asfaltbetona segumu, savukārt pašvaldības autoceļi un ielas ar asfaltbetona segumu ir tikai 9% no kopējā to garuma.

23.attēls. Valsts un pašvaldības autoceļu un ielu garums un segums (Avots: Centrālā statistikas pārvalde)

2019.gadā atjaunots segums uz autoceļa Ventspils (Leči) – Grobiņa (P111) posmā no Labraga līdz Mežainei (43,2-63 km). Šajā ceļa posmā ir veikta segas pārbūve, sākot no pamatiem un beidzot ar divām asfalta kārtām, ūdens novades sistēmas sakārtošana un autobusu pieturvietu atjaunošana. Atjaunoti arī tilti pār Saku un Karpu, tiem ieklāta jauna hidroizolācija un brauktuves segums. Šis bija 2019.gada garākais remonta posms valstī, un būvdarbu izmaksas bija 10,6 miljoni eiro.

2019.gadā Valsts akciju sabiedrība "Latvijas Valsts ceļi" veica seguma atjaunošanu pievedceļam uz Pāvilostu (V1187), posmā no krustojuma ar autoceļu Ventspils (Leči) – Grobiņa (P111) līdz Tirgus ielai Pāvilostā (0,000 – 3,058 km). Šajā posmā veikta bedrīšu un iesēdumu labošana ar izlīdzinošo asfalta kārtu, kā arī caurtekas remonts pie Upesmuižas parka. Pēc asfalta virskārtas ieklāšanas veikta virsmas apstrāde. Virsmas apstrāde tiek pielietota uz nelielas satiksmes intensitātes (līdz 1000 transporta vienībām diennaktī) asfaltētajiem ceļiem, kur tas ir labākais un ekonomiski izdevīgākais veids kā periodiski uzturēt un saglabāt ceļu ilgtermiņā, panākot seguma viendabīgumu un atjaunojot saķeri ar ceļa virsmu. Veicot virsmas apstrādi, uz asfalta tiek izlieta bitumena emulsija un secīgi izbērtas sīkšķembiņas, kas tiek pieveltņotas. Pievedceļa uz Pāvilostu (V1187) būvdarbu izmaksas sastādīja 601 000 eiro.

Pašvaldības finansējums autoceļu un ielu uzturēšanai pēdējo gadu laikā ir bijis vidēji 64 700 eiro gadā, skat. 22.tabulu. Tiek veikta grants seguma ceļu greiderēšana un arī atsevišķu pašvaldības ceļu posmu apstrāde ar pretputekļu materiālu.

22.tabula. Pašvaldības ielu un ceļu finansēšanas līdzekļu izmantošana, eiro

	2013.g	2014.g	2015.g	2016.g	2017.g	2018.g
Pašvaldības ielu un ceļu uzturēšanas izdevumi	59 573	81 928	48 807	74 227	58 495	65 437
Izdevumi investīcijām	11 668	7 891	42 446	19 507	749 011	21 920

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Pāvilostas novadā uz 2019.gada 1.janvāri bija reģistrēti 1493 transportlīdzekļi, no kuriem 1058 jeb 71% bija vieglie transportlīdzekļi. Lai arī novada iedzīvotāju skaits samazinās, uzlabojoties ekonomiskajai situācijai, reģistrēto transportlīdzekļu skaits katru gadu palielinās, skat. 23.tabulu.

23.tabula. Novadā reģistrēto (uzskaitē esošo) transportlīdzekļu veidi 2015.-2019.gadā

	Vieglie	Kravas	Autobusi	Motocikli, mopēdi, tricikli, kvadricikli	Kopā
01.2015	1019	124	7	134	1416
01.2016	1052	133	6	144	1477
01.2017	979	127	6	143	1391
01.2018	1045	133	6	135	1466
01.2019	1058	143	5	135	1493

Avots: CSDD

Pāvilostas novadā vidēji katram otrajam pilngadīgajam iedzīvotājam ir savs vieglais transportlīdzeklis. Visvairāk vieglo transportlīdzekļu ir reģistrēti Vērgales pagastā.

24.tabula. Uz 01.01.2018. reģistrētie (uzskaitē esošie) transportlīdzekļi

Novada apdzīvotās vietas	Vieglie	Kravas	Autobusi	Motocikli, mopēdi, tricikli, kvadricikli	Piekabes un puspiekabes	Kopā
Pāvilosta	323	51	5	47	45	471
Vērgales pag.	542	67	0	50	82	741
Sakas pag.	193	25	0	38	25	281
KOPĀ novadā	1058	143	5	135	152	1493

Avots: CSDD

Ielu un ceļu tehniskais stāvoklis (262 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 36%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 50% respondentu, savukārt nav viedokļa – 14% respondentu.

Gājēju ietvju, celiņu un gājēju pāreju tehniskais stāvoklis (265 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 63%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 28% respondentu, savukārt nav viedokļa – 9% respondentu.

Ielu apgaismojuma kvalitāte (263 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 82%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 13%, savukārt nav viedokļa – 5% respondentu.

Kopumā iedzīvotājus neapmierina ielu un ceļu infrastruktūras tehniskais stāvoklis, jo pozitīvu vērtējumu par ielu un ceļu tehnisko stāvokli sniedza 42%, savukārt krietni pozitīvāks viedoklis ir par gājēju ietvēm, celiņiem un gājēju pārejām – 69% pozitīvu vērtējumu un par ielu apgaismojuma kvalitāti – 86% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

8.1.2. Sabiedriskais transports

Pāvilostas novadā regulāri kursē sabiedriskie autobusi, kas nodrošina maršrutus no Pāvilostas uz Ventspili, Liepāju un Rīgu. Visbiežākais reisu skaits ir maršrutā Liepāja – Pāvilosta, darba dienās katrā virzienā ir nodrošināti 10 reisi, brīvdienās – 9. Maršrutā Pāvilosta - Ventspils darba dienās kursē 4 reisi katrā virzienā, brīvdienās – 3. Braucienu ilgums gan uz 55km attālo Liepājas autoostu, gan uz 72km attālo Ventspils autoostu ilgst vidēji vienu stundu.

Savukārt uz Rīgu katru dienu plkst. 3:40 kursē autobuss, kas brauc caur Kuldīgu, Tukumu un Dubultiem. No Rīgas uz Pāvilostu autobuss arī kursē vienu reizi dienā – plkst.15:55. Brauciena ilgums ir vidēji 4 stundas un 25 minūtes

Autobusu pārvadājumus Pāvilostā nodrošina trīs uzņēmumi – AS „Liepājas autobusu parks”, PSIA „Ventspils reiss” un AS „Nordeka”.

Pāvilostas novada iedzīvotāju pieejamību pārējiem transporta veidiem nodrošina autoceļu tīkls. Gaisa transportu nodrošina 50 attālā Liepājas lidosta, kā arī 116 km attālā Palangas lidosta Lietuvā, savukārt starptautiskā lidosta “Rīga” atrodas 203 km attālumā. Pārvadājumi pa ūdens ceļiem pieejami Liepājā un Ventspilī.

Dzelzceļa transportam novada attīstībā un iedzīvotāju vajadzību nodrošināšanā ir neliela loma. Tuvākā dzelzceļa stacija atrodas Liepājā. No Liepājas uz Rīgu vienu reizi nedēļā - piektdienu vakaros plkst. 18.25 no Rīgas uz Liepāju, savukārt svētdienās plkst. 17.28 no Liepājas uz Rīgu.

Pāvilostas novada teritorijā atrodas 71 autobusu pieturvietas, no kurām tiek nodrošināts sabiedriskais transports. Tās visbiežāk ir izvietotas abās ielas vai autoceļa pusēs, tāpēc tās ir izvietotas 34 atšķirīgās vietās. Individuālas pieturvietas ir vienīgi Pāvilostā Dzintaru ielā un divās vietās Vērgales pagastā - Laivenieki, Ziemupe.

Pāvilostā atrodas 7 pieturvietas, Vērgales pagastā 34 pieturvietas un Sakas pagastā - 30.

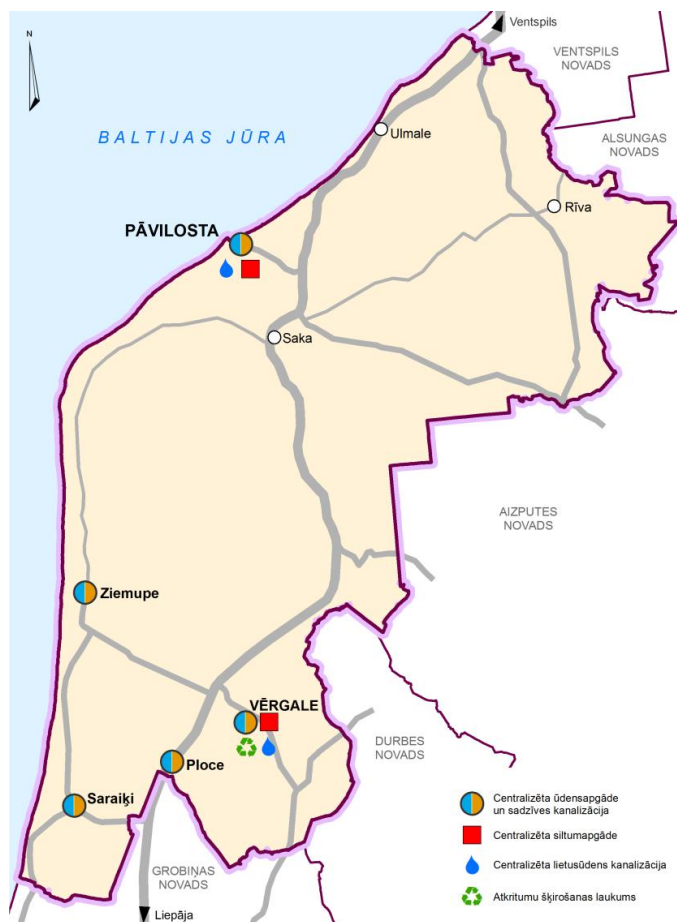
Samazinoties pasažieru skaitam un sabiedriskā transporta dotācijām, samazinās arī iespējas nodrošināt iedzīvotājus ar pieņemamu un vajadzībām atbilstošu sabiedriskā transporta tīkla pārklājumu un arī reisu skaitu.

Sabiedriskā transporta pieejamība (266 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 72%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 18%, savukārt neizmanto šo pakalpojumu vai nav viedokļa – 9% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina sabiedriskā transporta pieejamība novadā, jo pozitīvu vērtējumu par tā pieejamību sniedza 80% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte (263 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 70%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 18%, savukārt neizmanto šo pakalpojumu vai nav viedokļa – 12% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par šī pakalpojuma kvalitāti sniedza 81% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

8.2. Komunālie pakalpojumi

Pāvilostas novadā komunālos pakalpojumus nodrošina SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums" un pašvaldības SIA "Vērgales komunālā saimniecība".

24.attēls. Komunālie pakalpojumi

8.2.1. Ūdenssaimniecība

Pāvilostas novadā centralizētā ūdensvada pakalpojumus var saņemt Pāvilostā, Vērgalē, Ziemupē, Saraiķos un Plocē.

25.tabula. Centralizēto ūdensapgādes pakalpojumu saņemšanas vietas un saņēmēju skaits

Apdzīvotā vieta	Ūdensapgādes tīklu garums, km	Pakalpojumu saņēmēju skaits (iedzīvotāju skaits)	Pakalpojumu saņēmēju skaits (iestādes un uzņēmumi)
Pāvilosta	13	790	20
Vērgale	13,07	334	4-uzņēmumi, 8-iestādes
Saraiķi	1,97	104	3
Ziemupe	3,66	60	5
Ploce	1,70	112	1

Avots: Pašvaldības SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums" un pašvaldības SIA "Vērgales komunālā saimniecība"

2018.gadā Eiropas Reģionālā attīstības fonda finansētā investīciju projekta ietvaros Pāvilostā tika izbūvēti 4676,02 m ūdensapgādes cauruļvadi, 1632,69 m sadzīves kanalizācijas spiedvadi, kā arī uzbūvēta viena jauna sadzīves kanalizācijas sūkņu stacija. Būvniecības kopējās izmaksas sastādīja 520 039 eiro, tai skaitā 425 000 eiro no Eiropas Reģionālā attīstības fonda.

Pāvilostas novadā dzeramā ūdens vajadzībām izmanto pazemes ūdeņus. Dzeramais ūdens pilnībā tiek nodrošināts no pazemes ūdens resursiem.

Visā novada teritorijā ir pazemes saldūdeni saturoši ūdens horizonti, kas nodrošina dzeramā ūdens apgādi, tāpat nozīmīgi ir tehniskā ūdens, minerālūdens un termālā ūdens resursi. Pāvilostas novadā dzeramā ūdens vajadzībām izmanto pazemes ūdeņus. Tie iedzīvotāji, kas nesaņem dzeramo ūdeni no artēziskajiem urbumiem, izmanto gruntsūdens akas. Atbilstoši Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem, Pāvilostas novadā ir 11 artēziskie urbumi. Ūdens ņemšanas apjomi no artēziskajiem urbumiem kopš 2013.gada ir samazinājušies par 23,5%, skat. 26.tabulu.

26.tabula. Ūdens ņemšana Pāvilostas novadā, tūkst.m³

	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Vietu skaits	Pazemes	Lietus ūdeņi	Virszemes
2013.g.	134,309	9	77,309	0	57
2014.g.	159,372	11	102,372	0	57
2015.g.	104,021	10	104,021	0	0
2016.g.	96,575	10	96,575	0	0
2017.g.	76,91	9	76,91	0	0
2018.g.	102,77	11	102,77	0	0

Avots: LVĢMC Valsts statistikas pārskats „2-Ūdens”

Dzēramā ūdens resursi novada teritorijā ir pietiekami, un tiek izmantota tikai neliela daļa no to potenciāla. Galvenās ūdens ieguves vietas atrodas Vērgales pagastā.

27.tabula. Ūdens ņemšana Pāvilostas novada administratīvajās teritorijās 2018.gadā, tūkst.m³

	Kopā ņemtais no dabīgajiem ūdens avotiem	Pazemes	Lietus ūdeņi	Virszemes	Vietu skaits
Vērgales pagasts	66,493	66,493	0	0	9
Pāvilostas pilsēta	36,277	36,277	0	0	2

Avots: LVĢMC Valsts statistikas pārskats „2-Ūdens”

No kopējā ūdens patēriņa novadā, 61% sastāda tā lietošana ražošanas vajadzībām. Kopš 2013.gada ūdens patēriņš ražošanas vajadzībām ir samazinājies no 97,7 līdz 63,4 tūkst. m³. Ūdens patēriņš ražošanas vajadzībām samazinās, savukārt ūdens komunālajām un sadzīves vajadzībām palielinās. Ūdens patēriņš sadzīves vajadzībām laika periodā no 2013.gada līdz 2018.gadam ir bijis vidēji 39,9 tūkst.m³/gadā, skat. 28.tabulā.

28.tabula. Ūdens lietošana Pāvilostas novadā, tūkst.m³

	Kopā	Ražošanas vajadzības	Komunālās un sadzīves vajadzības	Ūdens zudumi
2013.g.	132,632	97,727	34,905	5,677
2014.g.	153,055	116,388	36,667	6,291
2015.g.	100,572	56,228	44,344	5,479
2016.g.	96,441	54,268	42,173	4,614
2017.g.	80,787	40,066	40,721	4,813
2018.g.	103,792	63,37	40,422	5,178

Avots: LVĢMC Valsts statistikas pārskats „2-Ūdens”

2018.gadā no novadā ražošanas vajadzībām patērētā ūdens 90,2% ir patērēti Vērgales pagastā, savukārt Pāvilostā ūdens tiek lietots galvenokārt komunālajām un sadzīves vajadzībām, kas veidoja 89,7% no kopējā sadzīves vajadzībām patērētā ūdens daudzuma novadā.

Ūdens zudumi sastāda 5 % no kopējā ūdens patēriņa novadā.

29.tabula. Ūdens lietošana Pāvilostas novada teritoriālajās vienībās 2018.gadā, tūkst.m³

Pagasts	Kopā	Ražošanas vajadzības	Komunālās un sadzīves vajadzības	Ūdens zudumi
Vērgales pagasts	61,315	57,17	4,145	5,178
Pāvilostas pilsēta	42,477	6,2	36,277	0

Avots: LVĢMC Valsts statistikas pārskats „2-Ūdens”

Atbilstoši Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datiem, Pāvilostas novadā kopumā ir 5 bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

Attīrīto notekūdeņu apjoms no 2013. līdz 2018.gadam bija vidēji 58,49 tūkst.m³/gadā, skat. 30.tabulā.

30.tabula. Bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanās iekārtas, tūkst, m³/gadā

	Skaitis	Jauda (tūkst.m ³ /dnn)	Notekūdeņu daudzums	Pirmējā attīrīšana	Otrējā attīrīšana
2013.g.	5	390	55,595	1,782	53,813
2014.g.	5	390	63,776	30,418	33,358
2015.g.	5	390	62,387	3,213	59,174
2016.g.	5	390	56,926	2,539	54,387
2017.g.	5	390	57,58	32,635	17,211
2018.g.	5	390	54,682	12,448	42,234

Avots: LVĢMC Valsts statistikas pārskats „2-Ūdens”

Pāvilostā ir viena bioloģiskās notekūdeņu attīrīšanās iekārta, savukārt Vērgales pagastā četras.

31.tabula. Novada centralizētās sadzīves kanalizācijas sistēmas raksturojums

Teritorija	Attīrīšanas ierīces tips	Kanalizācijas tīklu kopgarums, km
Pāvilosta	BIO 2 × 75	10,8
Vērgale	BIO 100	4,91
Saraiķi	BIO 75	2,48
Ziemeupe	BIO 50	3,13
Ploce	smilts-grants filtrs	0,52

Avots: Pašvaldības SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums" un pašvaldības SIA "Vērgales komunālā saimniecība"

Ciemos ne visiem iedzīvotājiem ir nodrošināta centralizēta sadzīves kanalizācijas sistēma, tādēļ daļai iedzīvotāju pie mājām ir sava sadzīves kanalizācijas notekūdeņu izsmeļamā bedre. No šīm sadzīves kanalizācijas notekūdeņu izsmeļamām bedrēm sadzīves kanalizācijas notekūdeņus savāc un ar asenizācijas mašīnām nogādā uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.

Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamība (266 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 66%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 18%, savukārt neizmanto šos pakalpojumus vai nav viedokļa – 16% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamība novadā, jo pozitīvu vērtējumu par šo pakalpojumu pieejamību sniedza 79% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu kvalitāte (260 respondenti)

apmierina vai drīzāk apmierina 69%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 16%, savukārt neizmanto šos pakalpojumus vai nav viedokļa – 15% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par šo pakalpojumu kvalitāti sniedza 81% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

8.2.2. Siltumapgāde

Pāvilostas novadā centralizētā apkures sistēma ir Pāvilostā un Vērgalē. Citos novada apdzīvotajos centros tiek lietota lokālā apkure, arī ražošanas un darījumu objekti izmanto lokālās apkures sistēmas.

32.tabula Novada centralizētās siltumapgādes infrastruktūras raksturojums

Teritorija	Katlu mājas jauda, MW	Kurināmā veids	Tīklu garums, km	Kopējā apkurināmā platība, m ²	Siltuma zudumi sistēmā, %
Pāvilosta	1,5	šķelda	0,7	6194	18
Vērgale	1,6	šķelda	2,09	7681,7	27

Avots: Pašvaldības SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums" un pašvaldības SIA "Vērgales komunālā saimniecība"

Pašvaldības iestādēm un dzīvojamajām mājām centralizētās apkures sistēmas katlumājām tiek izmantoti dabai draudzīgi materiāli – malka, šķelda un skaidas. Lokālas apkures sistēmas izmanto malkas apkures katlus un apkuri ar elektrību.

33.tabula Novada centralizētās siltumapgādes infrastruktūras raksturojums

Apdzīvota vieta, kur pakalpojums ir pieejams	Pie centralizētās siltumapgādes pieslēgto ēku skaits	Pakalpojumu saņēmēju skaits	Pakalpojumu saņēmēju skaits (iestādes un uzņēmumi)
Pāvilosta	6	290	3
Vērgale	11	122 dz.	1-uzņēmums, 8- iestādes

Avots: Pašvaldības SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums" un pašvaldības SIA "Vērgales komunālā saimniecība"

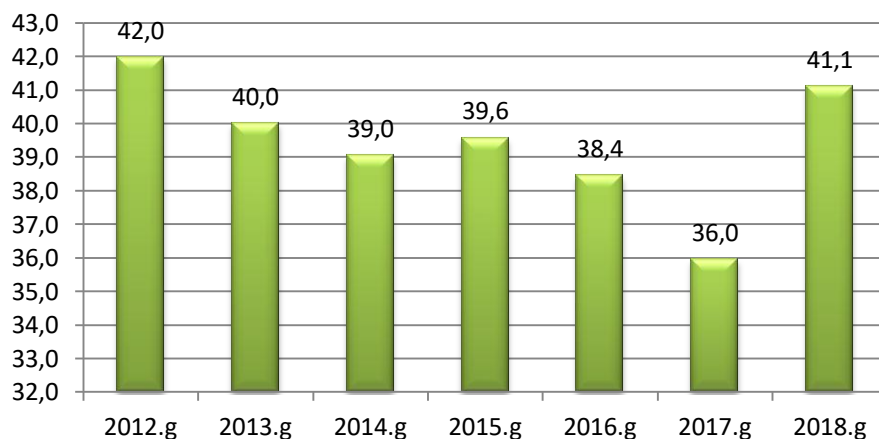
Kurināšanas sezona ir no oktobra līdz maijam, ņemot vērā katra gada klimatiskos apstākļus.

Energoefektivitātes nolūkos daudzas ēkas tiek siltinātas. Iedzīvotāji siltina individuālās dzīvojamās mājas, pašvaldības ēkas tiek siltinātas, realizējot dažādus projektus.

Centralizētās siltumapgādes pakalpojumu pieejamība (255 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 39%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 33%, savukārt neizmanto šos pakalpojumus vai nav viedokļa – 28% respondentu. Kopumā iedzīvotāji apmierinoši novērtē centralizētās siltumapgādes pakalpojumu pieejamību, jo pozitīvu vērtējumu par šo pakalpojumu pieejamību sniedza 54% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

8.2.3. Atkritumu apsaimniekošana

Visa Liepājas reģiona atkritumu noglabāšanu, atkritumu priekšapstrādi pirms noglabāšanas un biogāzes ieguvu bioenerģētiskajās šūnās nodrošina sadzīves atkritumu poligons "Ķīvītes", kuru apsaimnieko SIA "Liepājas RAS". Poligons "Ķīvītes" atrodas Grobiņas novada Grobiņas pagastā. Sadzīves atkritumu apjomam Liepājas reģionā ir tendence samazināties, skat. 25.attēlu.

25.attēls. Poligonā "Ķīvītes" pieņemtie sadzīves atkritumi no Liepājas reģiona, tūkst. tonnas (Avots: SIA "Liepājas RAS")

Pāvilostas novadā, saskaņā ar iepirkumu konkursa rezultātiem, no 2016.gada 1.decembra turpmākos septiņus gadus sadzīves atkritumu apsaimniekošanu nodrošinās vides apsaimniekošanas uzņēmums "Eko Kurzeme".

Pāvilostas novadā ir spēkā 2013.gada 28.novembra saistošie noteikumi Nr.16 "Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas noteikumi Pāvilostas novadā" (ar grozījumiem), kas nosaka atkritumu apsaimniekošanas kārtību visām fiziskām un juridiskām personām Pāvilostas novada teritorijā. Saistošie noteikumi nosaka, ka Pāvilostas novada administratīvā teritorija ir viena atkritumu apsaimniekošanas zona, tāpēc visiem atkritumu radītājiem novada administratīvajā teritorijā ir pienākums noslēgt līgumu ar SIA „Eko Kurzeme” par regulāru atkritumu konteineru izvešanu. Atkritumi ir jāizved ne retāk kā vienu reizi mēnesī.

2019.gadā SIA "Eko Kurzeme" Pāvilostas novadā apkalpoja 560 fiziskās personas un 114 juridiskās personas. 2018.gadā Pāvilostas novadā tika savāktas 439 tonnas sadzīves atkritumu, kas par 7,5 tonnām pārsniedz 2017.gadā savākto atkritumu apjomu, skat. 34.tabulā.

34.tabula Savākto sadzīves atkritumu apjoms, tonnas

Gads	Savāktie sadzīves atkritumi, tonnas
2017.g.	431,54
2018.g.	439
2019. I pusgads	217,76

Avots: SIA "Eko Kurzeme"

Novada teritorijā tiek piedāvātas atkritumu šķirošanas iespējas. Šķiro papīru, kartonu, plastmasu un stiklu. Parasti pie daudzdzīvokļu mājām tiek uzstādīti divi konteineri dzeltenā krāsā 1,1 m³ papīra, kartona un plastmasa pudeļu iepakojumam un 0,24 m³ konteineri stiklam. Gadījumos, ja daudzdzīvokļu mājā nav daudz dzīvokļu vai arī nepietiek vietas, kur uzstādīt konteinerus, tiek piedāvāti divi 0.24 m³ konteineri.

SIA „Eko Kurzeme” piedāvā uzstādīt šķirotu atkritumu konteinerus pie daudzdzīvokļu mājām. Šķirotu atkritumu konteineru tukšošana ir bez maksas. Klientam ir jānodrošina, lai šķirotie materiāli būtu bez sadzīves atkritumu piemaisījumiem, un attiecīgajā konteinerā atrastos tikai atbilstošie materiāli. Pretējā gadījumā konteinerā saturs nav derīgs pārstrādei un uzskatāms, ka tie ir sadzīves atkritumi un tie tiek izvesti, piemērojot sadzīves atkritumu izvešanas tarifu.

Konteineri otrreizējām izejvielām ir uzstādīti Pāvilostā, Dzintaru ielā 73, Pāvilostas novada domes sētā. Atkritumu poligons "Ķīvītes" Liepājas reģiona iedzīvotājiem piedāvā izmantot labiekārtotu šķirotu atkritumu savākšanas laukumu, kur privātpersonas bez maksas var atvest savus sašķirotos atkritumus.

2018.gadā šķirotu plastmasas un kartona atkritumu savākšana novadā tika nodrošināta 24 vietās, savukārt stikla savākšana – 28 vietās.

35.tabula. Šķirotu atkritumu vietu skaits un savākto atkritumu daudzums Pāvilostas novadā 2018.gadā

	Pet, papīrs, kartons		Stikls	
	Adrešu skaits	Savāktais apjoms (m ³)	Adrešu skaits	Savāktais apjoms (m ³)
Pāvilosta	13	141,52	20	47,35
Vērgales pagasts	7	67,7	5	28,50
Sakas pagasts	4	9,1	3	3,87

Avots: SIA „Eko Kurzeme”

2018. un 2019.gadā Pāvilostas novada pašvaldība realizēja Latvijas vides aizsardzības fonda Nacionālas nozīmes projektu "Piekrastes apsaimniekošanas praktisko aktivitāšu realizēšana". Projekta ietvaros regulāri tika uzturēta kārtībā Baltijas jūras piekrastes Pāvilostas novada teritorija, tika apsekota pludmales un kāpu zona. Lai to nodrošinātu, projekta ietvaros tika pieņemti darbā pieci sezonas strādnieki, kas regulāri apstaigāja savu jūras piekrastes posmu un savāca atkritumus. Vērgales jūrmalā 2019.gadā tika savākti un nodoti SIA "Liepājas RAS" 6450 kg atkritumu no Baltijas jūras piekrastes kāpu zonas.

Atkritumu savākšanas un izvešanas pakalpojumu kvalitāte (260 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 83%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 12%, savukārt neizmanto šos pakalpojumus vai nav viedokļa – 5% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina atkritumu savākšanas un izvešanas pakalpojumu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par šo pakalpojumu kvalitāti sniedza 87% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

9. PUBLISKĀ PĀRVALDE UN SADARBĪBA

9.1. Pašvaldības struktūra

Pāvilostas novada pašvaldība darbojas saskaņā ar likumu „Par pašvaldībām”. Pāvilostas novada pašvaldības un domes darbību nosaka ar Pāvilostas novada domes 29.06.2017. sēdes lēmumu apstiprinātie novada saistošie noteikumi Nr.5 „Pāvilostas novada pašvaldības nolikums” ar grozījumiem.

Dome atbilstoši Republikas pilsētas domes un novada domes vēlēšanu likumam sastāv no 9 deputātiem, kurus uz 4 gadiem ievēl tauta. Novada domes sēdes ir atklātas un tajās iespējams piedalīties ikvienam novada iedzīvotājam. Domes darbu vada domes priekšsēdētājs, savukārt domes priekšsēdētāja vietnieks pilda domes priekšsēdētāja pienākumus viņa prombūtnes laikā vai viņa uzdevumā. Lai nodrošinātu savu darbību un izstrādātu domes lēmumprojektus, izveidotas 4 pastāvīgās komitejas:

- finanšu komiteja,
- sociālo jautājumu komiteja,
- izglītības, kultūras un sporta jautājumu komiteja,
- attīstības, lauksaimniecības, mežsaimniecības, zivsaimniecības un saimniecisko jautājumu komiteja.

Atsevišķu pašvaldības funkciju pildīšanai dome ir izveidojusi 10 komisijas:

- vēlēšanu komisija,
- administratīvā komisija,
- privatizācijas komisija,
- licencēšanas komisija,
- iepirkumu komisija,
- koku ciršanas komisija,
- pamatlīdzekļu un materiālo vērtību norakstīšanas komisija,
- inventarizācijas komisija,
- medību koordinācijas komisija,
- tiesiskuma izvērtēšanas komisija darījumiem ar lauksaimniecības zemi.

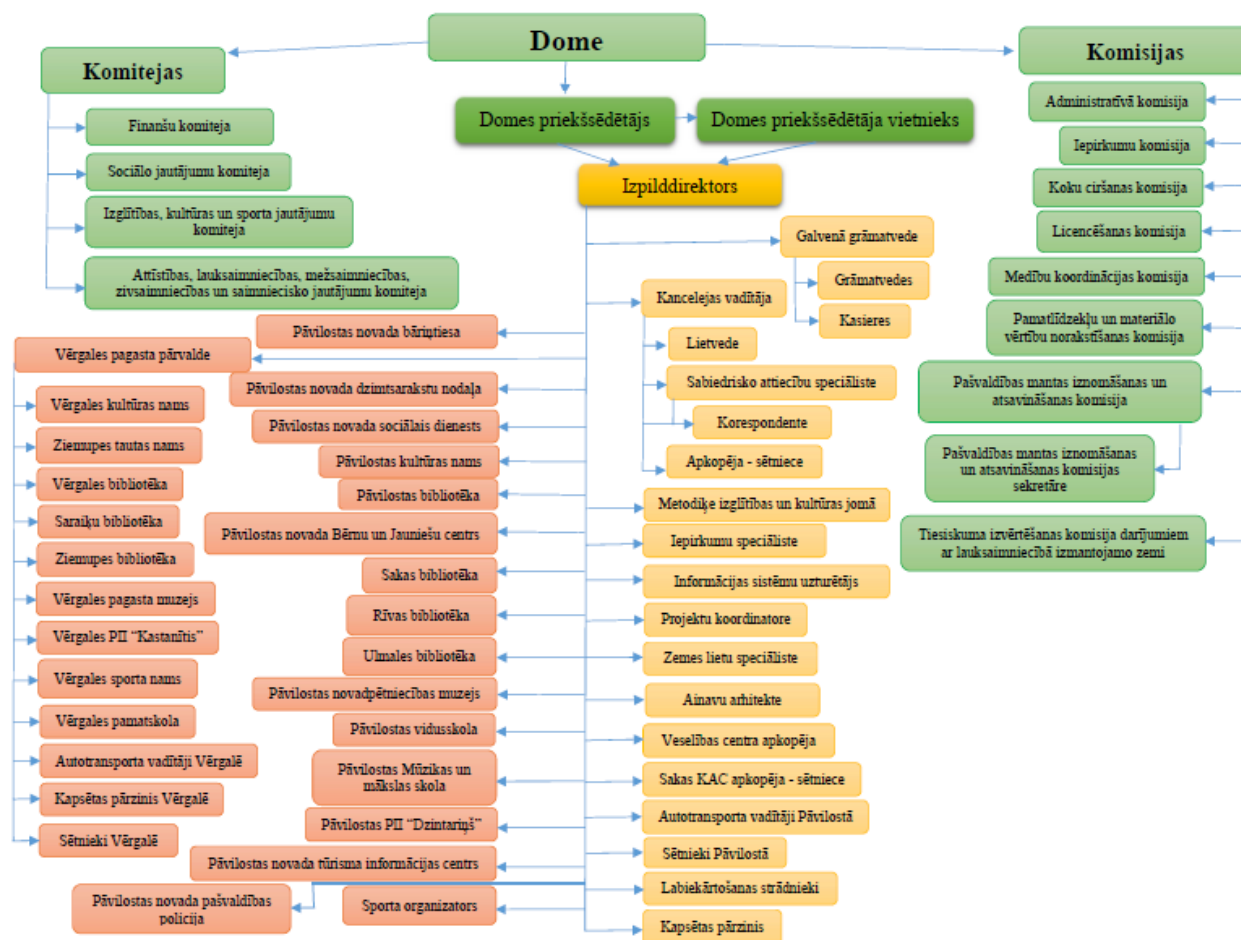
Novada administratīvajā centrā Pāvilostā tiek veikta visu pašvaldības administratīvo pakalpojumu nodrošināšana. Pagasta pārvalde ir Vērgalē, kur publiskos pakalpojumus nodrošina pārvaldes vadītājs, lietvede, kasiere un lauku attīstības konsultants. Savukārt Sakā ir pieejama zemes lietu speciāliste, teritorijas plānotāja-lietvede un lauku attīstības konsultants.

No 2016.gada 1.aprīļa Pāvilostas novadā darbojas Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs, kurš atrodas Dzintaru ielā 73, Pāvilostā un Vērgales pagasta pārvaldē, Vērgalē. Vienotajā klientu apkalpošanas centrā klātienē var pieteikt Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, Valsts ieņēmumu dienesta un Lauksaimniecības datu centra iestāžu pakalpojumus. Vienotajā klientu apkalpošanas centrā tiek sniegta informācija par vairāku valsts iestāžu e-pakalpojumiem un palīdzība to lietošanā: Lauku atbalsta dienests, Nodarbinātības

valsts aģentūra, Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde, Uzņēmumu reģistrs, Valsts darba inspekcija un Valsts zemes dienests.

Pašvaldības administrācija ir pašvaldības izpildorgāns, kas nodrošina domes pieņemto lēmumu izpildi, kā arī darba organizatorisko un tehnisko apkalpošanu, un tā sastāv no: kancelejas vadītājas, projektu koordinatores, iepirkumu speciālistes, grāmatvedības, privatizācijas komisijas sekretāres, lietvedes, zemes lietu speciālistes, metodiķes izglītības un kultūras jomā, sabiedrisko attiecību speciālistes un parka dārznieces.

Pašvaldības dome ir izveidojusi šādas iestādes, kuru tiesības, pienākumi un struktūra tiek noteikta saskaņā ar domes apstiprinātiem iestāžu nolikumiem: Pāvilostas novada pašvaldība, 6 izglītības iestādes (Pāvilostas vidusskola, Vērgales pamatskola, Pāvilostas pilsētas pirmsskolas izglītības iestāde "Dzintariņš", Vērgales pagasta pirmsskolas izglītības iestāde „Kastanītis”, Pāvilostas mākslas skola, Pāvilostas Mūzikas skola), 7 bibliotēkas (Pāvilostas bibliotēka, Sakas bibliotēka, Ulmales bibliotēka, Rīvas bibliotēka, Vērgales bibliotēka, Ziemupes bibliotēka un Saraīķu bibliotēka), 5 kultūras iestādes (Pāvilostas pilsētas kultūras nams, Vērgales kultūras nams, Ziemupes tautas nams, Pāvilostas novadpētniecības muzejs, Vērgales pagasta muzejs), Pāvilostas novada tūrisma informācijas centrs, Vērgales sporta nams, Vērgales pagasta pārvalde, Pāvilostas novada pašvaldības policija, Pāvilostas novada bāriņtiesa, Pāvilostas novada dzimtsarakstu nodaļa un Pāvilostas novada sociālais dienests, Pāvilostas novada būvvalde, Pāvilostas ostas pārvalde, Pāvilostas novada Bērnu un Jauniešu centrs.

26.attēls. Pāvilostas novada pašvaldības struktūra un tās iestādes

Pašvaldība ir kapitāldaļu turētāja šādās kapitālsabiedrībās: SIA "Pāvilostas komunālais uzņēmums", SIA "Vērgales komunālā saimniecība", SIA "Liepājas reģiona tūrisma informācijas birojs" un SIA "RAS 30".

Regulāra informācija par pašvaldības darbu, pašvaldības budžetu, pieņemtajiem lēmumiem, izsludinātajām sabiedriskajām apspriedēm un pašvaldību iestāžu darbu tiek ievietota domes informatīvajā izdevumā "Pāvilostas Novada Ziņas". Informācija par novadu un aktualitātēm ir pieejama pašvaldības mājas lapā internetā www.pavilosta.lv.

Novada domes un pašvaldības sniegto pakalpojumu kvalitāte (260 aptaujas respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 70%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 19%, savukārt nav viedokļa – 11% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina novada domes un pašvaldības sniegto pakalpojumu kvalitāte, jo pozitīvu vērtējumu par šo pakalpojumu kvalitāti sniedza 79% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Kā galvenos informācijas avotus par pašvaldības darbību aptaujas respondenti norādīja interneta vietni www.pavilosta.lv (52% jeb 136 respondenti), laikrakstu "Pāvilostas Novada Ziņas" (50% jeb 132 respondenti), sociālos medijus Facebook un Twitter (33% jeb 87 respondenti), savukārt klātienē novada domē un pagasta pārvaldē informāciju iegūst 13% jeb 35 respondenti.

Iedzīvotāju aptaujā respondentiem tika lūgts sniegt viedokli, kuras ir galvenās novada prioritātes infrastruktūras sakārtošanā. Aptaujas respondentu skatījumā prioritātes ir šādas: jāremontē ielas un ceļi (76% jeb 206 respondenti), jāierīko jaunas atpūtas vietas un bērnu rotaļu laukumi (55% jeb 148 respondenti), jāizbūvē jaunas ietves un veloceliņi (37% jeb 99 respondenti), jāatjauno un jāsakopj publiskās ēkas (24% jeb 64 respondenti), jāsakopj parki un apstādījumi (23% jeb 61 respondents), jāuzlabo centralizētā ūdensapgādes un notekūdeņu savākšana (13% jeb 34 respondenti), jāuzlabo ielu apgaismojums (9% jeb 25 respondenti) un jāuzlabo centralizētā siltumapgāde (8% jeb 21 respondents).

9.2. Pašvaldības budžets

Pašvaldības budžeta mērķis ir noteikt un pamatot, kāds līdzekļu apjoms tai nepieciešams ar likumu noteikto funkciju, uzdevumu un brīvprātīgo iniciatīvu izpildei periodā, kuram šie līdzekļi ir paredzēti. Kārtību, kādā budžets jāveido, jāapstiprina un jāpilda, nosaka likums „Par budžetu un finanšu vadību” un likums „Par pašvaldību budžetiem”. Pašvaldības budžetu, kurā ir ienākumu un izdevumu daļa, sastāda un apstiprina vienam saimnieciskajam gadam, kas sākas 1.janvārī un beidzas 31.decembrī. Pašvaldības budžets sastāv no pamatbudžeta un speciālā budžeta.

Pamatbudžetu veido:

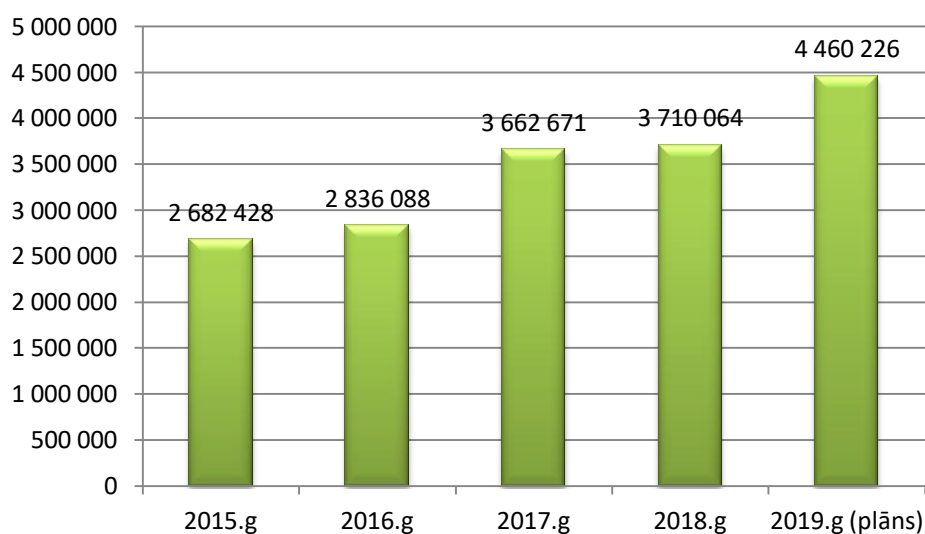
- Nodokļu ieņēmumi, t.sk. iedzīvotāju ienākumu nodoklis, nekustamā īpašuma nodoklis, azartspēļu nodoklis;
- Nenodokļu ieņēmumi, t.sk. pašvaldības nodevas un maksājumi, ieņēmumi par īpašuma iznomāšanu, maksas pakalpojumi, sodi un sankcijas u.c.;

- Saņemtie maksājumi, t.sk. norēķini ar citu pašvaldību budžetiem, maksājumi no valsts pamatbudžeta u.c.

Speciālo budžetu veido līdzekļi, kas tiek piešķirti no valsts īpašiem mērķiem (dabas resursu nodoklis, autoceļu fonds u.c.).

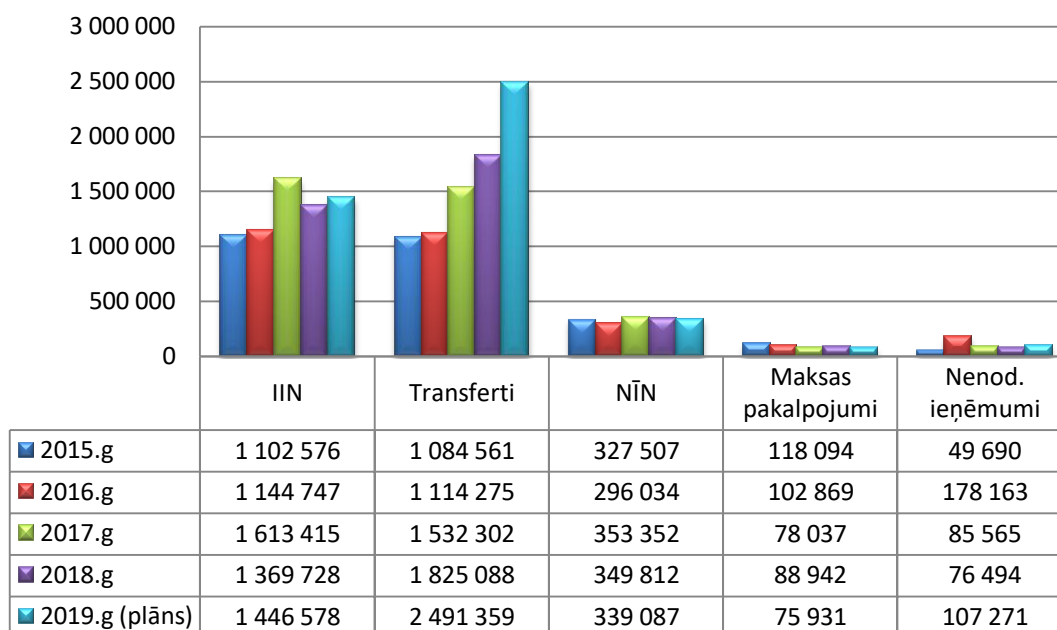
9.2.1. Budžeta ieņēmumi

Pāvilostas novada pašvaldības pamatbudžeta ieņēmumi pēdējo gadu laikā ir būtiski pieauguši. Laika periodā no 2015. līdz 2018.gadam ieņēmumi ir palielinājušies par 38%, un arī 2019.gadā tiek prognozēts, ka ieņēmumi palielināsies par 20%, salīdzinot pret 2018.gadu (skat. 27. attēlā).

27.attēls. Pāvilostas novada domes pamatbudžeta kopējie ieņēmumi 2015.-2019.gadā
(Avots: Valsts kase)

Aplūkojot pamatbudžeta ieņēmumu struktūru laika posmā no 2015. līdz 2018.gadam (28.attēlā), redzams, ka vidēji 41% no pamatbudžeta ieņēmumiem Pāvilostas novadā veido ieņēmumi no ledzīvotāju ienākuma nodokļa. Tikpat nozīmīgs ieņēmumu avots ir transferti, kas veido 43% no pašvaldības budžeta ieņēmumiem. Transferta maksājumos pašvaldība no valsts 2018.gadā saņēma 526 tūkstošus eiro kā maksājumus noteiktam mērķim, piemēram, pedagogu atalgojumam u.tml., vēl 600 tūkstoši eiro bija valsts maksājumi Eiropas Savienības līdzfinansētiem projektiem, un 497 tūkstošus eiro pašvaldība saņēma no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda. Pāvilostas novada saņemtie transferti no citām pašvaldībām veidoja 173 tūkstošu eiro ieņēmumus. Starp nozīmīgākajiem budžeta ieņēmumu avotiem ir arī Nekustamā īpašuma nodoklis, kas veido 10% no budžeta ieņēmumiem. 2018.gadā tika iekasēts Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi 282 018 eiro un par ēkām 21 578 eiro apmērā.

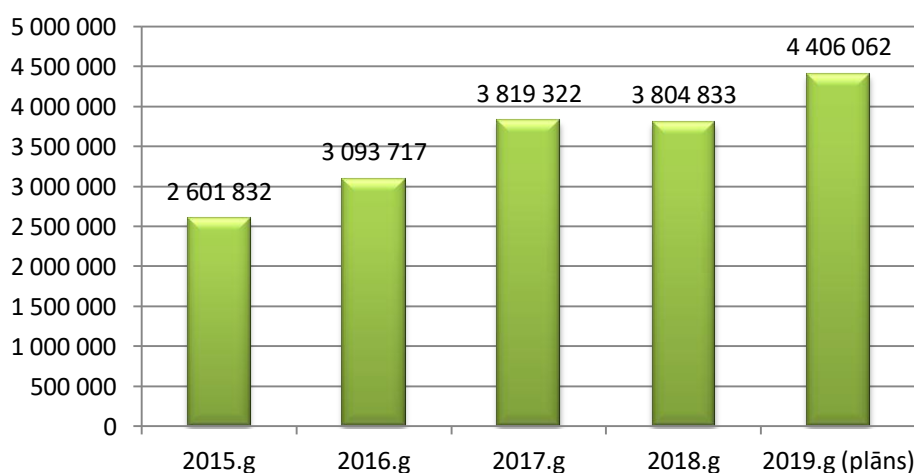

28.attēls. Pāvilostas novada domes pamatbudžeta ieņēmumu struktūra 2015.-2019.gadā
(Avots: Valsts kase)

Pašvaldības pamatbudžeta pieaugumu visbūtiskāk ietekmē saņemto transfertu maksājumu pieaugums. Laika periodā no 2015. līdz 2018.gadam saņemto transfertu kopējais apmērs ir palielinājies par 68%. Strauji palielinājušies ir arī saņemtie maksājumi no pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda un ieņēmumi no ledzīvotāju ienākuma nodokļa.

9.2.2. Budžeta izdevumi

Pāvilostas novada pašvaldības kopējie pamatbudžeta izdevumi 2018.gadā bija 3,8 miljoni eiro. Laika periodā no 2015. līdz 2018.gadam budžeta izdevumi ir palielinājušies par 46%. 2019.gadā ir plānots, ka izdevumi pieaugs par 16% salīdzinot pret 2018.gadu, skat. 29.attēlu).

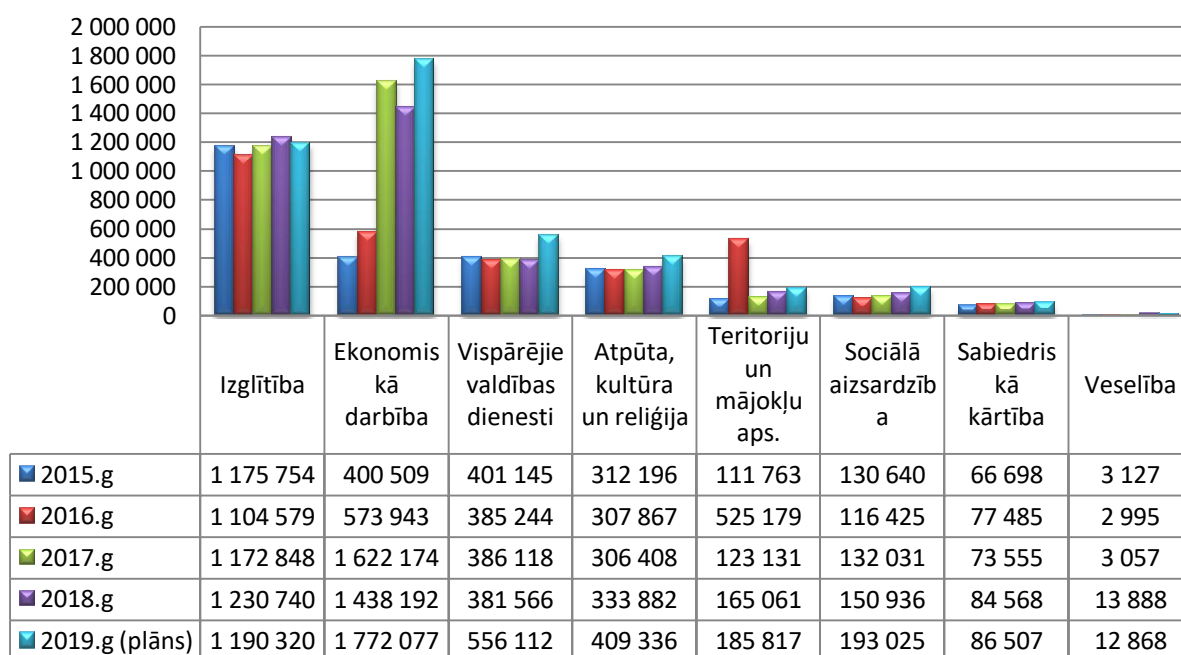
29.attēls. Pāvilostas novada domes pamatbudžeta kopējie izdevumi 2015.-2019.gadā
(Avots: Valsts kase)

Lielāko daļu pamatbudžeta izdevumu veido uzturēšanas izdevumi, kas 2018.gadā bija 2,88 miljoni eiro jeb 75,7% no pamatbudžeta izdevumiem. Tas ir līdzīgi kā visās pašvaldībās kopā – 81,3%. Apjomīgākā pozīcija uzturēšanas izdevumos ir atlīdzība – 45,2% no pamatbudžeta izdevumiem. Kapitālajiem izdevumiem 2018.gadā bija atvēlēti 0,92 miljoni eiro jeb 24,3% pamatbudžeta līdzekļu, līdzīgi vidējam rādītājam visās pašvaldībās – 18,7%.

Apjomīgākā daļa pamatbudžeta līdzekļu tiek izlietoti izglītībai, laika periodā no 2015. līdz 2018.gadam izglītībai tika izlietoti 1,23 miljoni eiro jeb 35,2% no pamatbudžeta izdevumiem. Izglītība ir nozīmīgākā joma gandrīz visās pašvaldībās, vidēji šai jomai izlietojot 40% no pamatbudžetu izdevumiem.

Ekonomiskajai darbībai kopš 2015.gada izlietoti vidēji 30%, kas galvenokārt ir saistīts ar finansējuma piesaisti no Eiropas Savienības fondiem. Vispārējiem valdības dienestiem atvēlēti 11,7% līdzekļu, atpūtai, kultūrai un reliģijai atvēlēti 9,5% līdzekļu, pašvaldības teritorijas un mājokļu apsaimniekošanai izlietoti 6,9%, sociālajai aizsardzībai izlietoti 4% līdzekļu (skat. 30.attēlu).

Aplūkojot kopējos izdevumus atbilstoši pašvaldības funkcijām 2015.-2018.gadā, redzams, ka visās jomās ir stabils budžeta finansējums, izņemot ekonomisko darbību, kurā izdevumi pa gadiem atšķiras ļoti būtiski – pat 182% izmaiņas 2017.gadā salīdzinājumā ar 2016.gadu.

30.attēls. Pāvilostas novada domes pamatbudžeta izdevumu struktūra 2015.-2019.gadā (plānotais) Avots: Valsts kase

9.3. Sabiedriskās organizācijas un sadarbība

Sabiedriskās organizācijas ir pilsoniskas sabiedrības pamats. Organizāciju un biedru skaits tajās parāda, cik aktīvi ir kādas valsts iedzīvotāji un cik liela ir gatavības pakāpe iesaistīties diskusijās ar valsts varu un pārējo sabiedrības daļu, vērsot uzmanību uz sabiedrībai sasāpējušām

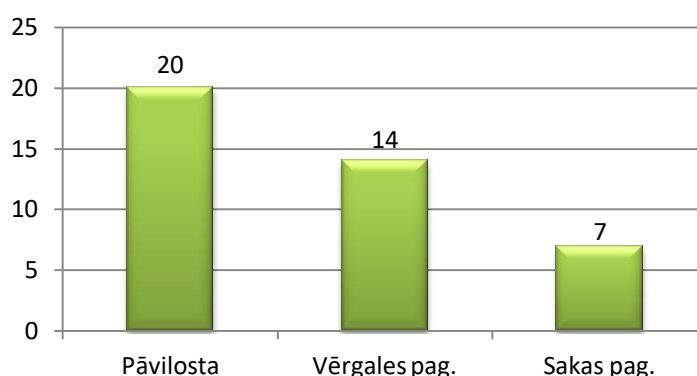
problēmām. Sabiedriskajās organizācijās iesaistās uzņēmīgākā sabiedrības daļa, kas darbojas tādās jomās kā sociālā un veselības aizsardzība, sports, vides aizsardzība, izglītība, uzņēmējdarbība, atpūta utt.

Pāvilostas novada teritorijā pēc Biedrību un nodibinājumu reģistra datiem 2019.gadā darbojās 37 biedrības un 5 nodibinājumi. Dažas no novada sabiedriskajām organizācijām ir reģistrējušās arī kā komercsabiedrības, piemēram, novadā darbojas vairākas Uzņēmumu reģistrā reģistrētās dzīvokļu un garāžu kooperatīvās sabiedrības.

Pirmās biedrības Pāvilostas novada teritorijā tika reģistrētas 1997.gadā, tās bija mednieku biedrības „Saka” un „Ziemupes mednieki”. Bez mednieku biedrībām, deviņdesmitajos un divtūkstošo gadu sākumā aktīvi tika reģistrētas arī zvejnieku un makšķernieku, sporta un vides aizsardzības biedrības.

Kopējais biedrību un nodibinājumu skaits novadā katru gadu palielinās, 2019.gada vidū sasniedzot 42, īpaši aktīvi periodi nevalstisko organizāciju veidošanā bija 2006.gads, kad tika reģistrētas 10 biedrības un nodibinājumi, kā arī no 2009. līdz 2011.gadam, kad katru gadu tika reģistrētas 5 biedrības un nodibinājumi.

Visvairāk biedrību un nodibinājumu ir reģistrēti Pāvilostā, tomēr arī pagastos ir aktīva nevalstisko organizāciju darbība, veidojot pusi no novadā reģistrēto biedrību skaita.

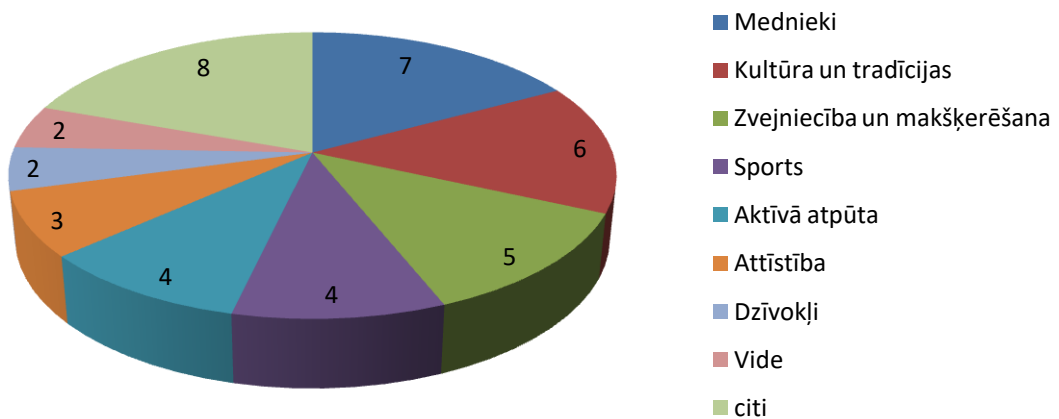

31.attēls Pāvilostas novadā reģistrēto biedrību un nodibinājumu izvietojums (Avots: Lursoft)

Pāvilostas novadā visvairāk ir mednieku biedrību (7), biedrību, kuras nodarbojas ar kultūras un tradīciju stiprināšanu (6), zvejniecību un makšķerēšanu (5).

Novada teritoriālajās vienībās nedaudz atšķiras biedrību un nodibinājumu darbības jomas. Piemēram, visas novadā reģistrētās aktīvās atpūtas un dzīvokļu biedrības ir reģistrētas Pāvilostā, savukārt mednieku biedrības ir reģistrētas tikai pagastu teritorijās.

Dzīvokļu jomā ir reģistrētas 2 biedrības un 2 kooperatīvās sabiedrības.

32.attēls. Pāvilostas novadā reģistrēto biedrību sadalījums pa jomām (Avots: Lursoft)

Pāvilostas novadā ir reģistrēti 5 nodibinājumi un 8 reliģiskās organizācijas, no kurām 7 novada teritorijā tika reģistrētas jau 1991.gadā.

Pāvilostas novada pašvaldība ir dalībnieks šādās biedrībās (nodibinājumos): Latvijas Pašvaldību savienība, Liepājas rajona partnerība, Latvijas Pašvaldību mācību centrs, Latvijas Pilsētu savienība, Latvijas piļu un muižu asociācija un Kurzemes tūrisma asociācija.

Pāvilostas novada sadraudzības pilsētas ir Gorodok (Horodok) pilsēta Ukrainā, Neringas pilsēta Lietuvā un Lebas (Łeba) pilsēta Polijā. Pāvilostas novada pašvaldībai cieša sadraudzība ir izveidojusies ar Smiltenes, Auces, Priekules un Skrundas novadiem.

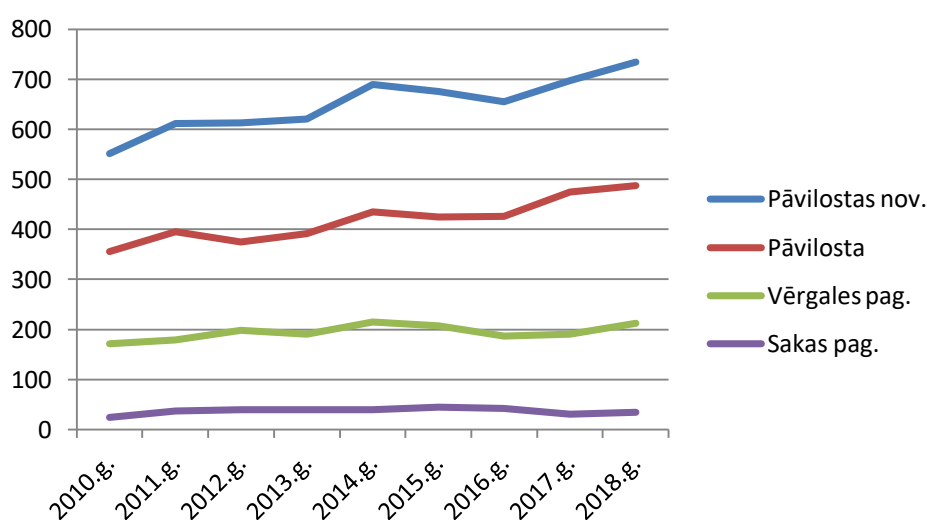
10. EKONOMISKĀS ATTĪSTĪBAS RAKSTUROJUMS

10.1. Nodarbinātība un bezdarba līmenis

Viens no novada ekonomiskās attīstības un iedzīvotāju aktivitātes nozīmīgākajiem rādītājiem ir nodarbinātības līmenis.

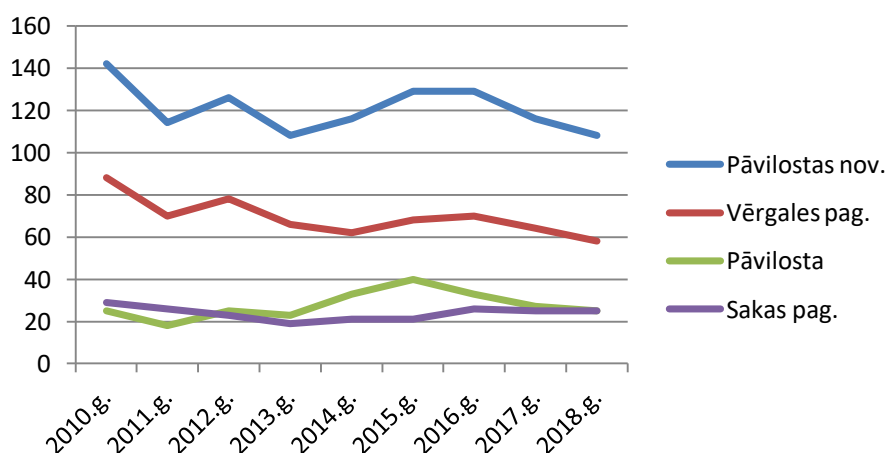
10.1.1. Darba vietas

Pāvilostas novada teritorijā 2018.gadā bija reģistrēta 735 personu faktiskā darba vieta un 108 fiziskās personas bija reģistrējušās kā pašnodarbinātās personas. Pēdējo piecu gadu laikā faktisko darba vietu skaits ir pieaudzis par 115 darba vietām. Visvairāk darba vietu ir Pāvilostā, kurā 2018.gadā strādāja 488 personas. Vērgales pagastā pēdējo piecu gadu laikā vidējai faktisko darba vietu skaits bija 202, savukārt Sakas pagastā – 38, skat. 33.attēlu.

33.attēls Nodarbināto skaits pēc faktiskās darba vietas, 2010.-2018.gads (Avots: CSP)

No novadā 108 reģistrētajām ekonomiski aktīvajām pašnodarbinātajām personām 58 bija reģistrētas Vērgales pagastā, savukārt Pāvilostā – 25 un Sakas pagastā – 25, skat. 34.attēlu.

34.attēls. Pašnodarbināto personu skaits, 2009.-2018.gads (Avots: CSP)

Atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta datiem, pie Pāvilostas novadā reģistrētajiem darba devējiem 2018.gadā oficiāli strādāja 737 Pāvilostas novadā deklarētie iedzīvotāji, kas ir 57% no kopējā nodarbināto skaita. Pāvilostas novadā reģistrētie darba devēji ir ļoti nozīmīgs darba devējs arī Liepājā un citās pašvaldībās deklarētajiem iedzīvotājiem, jo ir nodarbinājuši 274 liepājniekus un 277 citās pašvaldībās deklarētos iedzīvotājus.

36.tabula. Pāvilostas novadā reģistrēto darba devēju strādājošo skaita sadalījums pa pašvaldībām, 2016.-2018.gadā

Pašvaldība, kurā reģistrēts darbaņēmējs (ienākumu saņēmējs)	Ienākumu saņēmēju/darbaņēmēju skaits		
	2018.g	2017.g	2016.g
Pāvilostas nov.	737	757	756
Liepāja	274	245	247
Rīga	50	43	41
Grobiņas nov.	37	34	32
Durbes nov.	27	23	18
Aizputes nov.	25	27	24
Ventspils nov.	20	19	13
Kuldīgas nov.	16	15	10
Alsungas nov.	14	11	9
Nīcas nov.	11	13	12
Pārējās pašvaldībās	77	70	58
KOPĀ	1288	1257	1220

Avots: Valsts ieņēmumu dienests

Atbilstoši Valsts ieņēmumu dienesta datiem, Lielākie Pāvilostas novadā reģistrētie darba devēji un iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātāji novadā ir Pāvilostas novada pašvaldība ar tās iestādēm, Zemnieka saimniecība "Kalniņkalni", Kooperatīvā sabiedrība "Vērgale-1", Nodibinājums "Fonds Cilvēks cilvēkam", SIA "Kurzemes ceļinieks un būvnieks", SIA "N STARS", SIA "IGA-4" u.c.

37.tabula. Informācija par 10 lielākajiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem - darba devējiem, kuru juridiskā adrese atrodas Pāvilostas novadā

Darba devēja nosaukums	Darbinieku skaits, kuru deklarētā adrese ir Pāvilostas novadā	Atalgojuma summa darbiniekiem, EUR
PĀVILOSTAS NOVADA PAŠVALDĪBA	238	1 191 366
KOOPERATĪVĀ SABIEDRĪBA "VĒRGALE-1"	20	152 290

NODIBINĀJUMS "FONDS CILVĒKS CILVĒKAM"	19	112 183
ZEMNIEKA SAIMNIECĪBA "APLOKI"	9	81 243
SIA "KURZEMES CEĻNIEKS UN BŪVNIEKS"	17	81 291
SIA "SINREN"	6	49 605
SIA "IGA-4"	12	50 988
SIA "N STARS"	13	61 402
SIA "VĒRGALES KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA"	9	57 317
ZEMNIEKA SAIMNIECĪBA "KALNIŅKALNI"	31	76 330

Avots: Valsts ieņēmumu dienests

Lielākie ārpus Pāvilostas novada reģistrētie darba devēji, kuri nodarbina Pāvilostas novadā deklarētos iedzīvotājus, ir AS "LPB", SIA "Medzes Components", SIA "Liepājas reģionālā slimnīca", Valsts robežsardze, SIA "Laskana -mežs", SIA "Dzelzbetons MB" u.c.

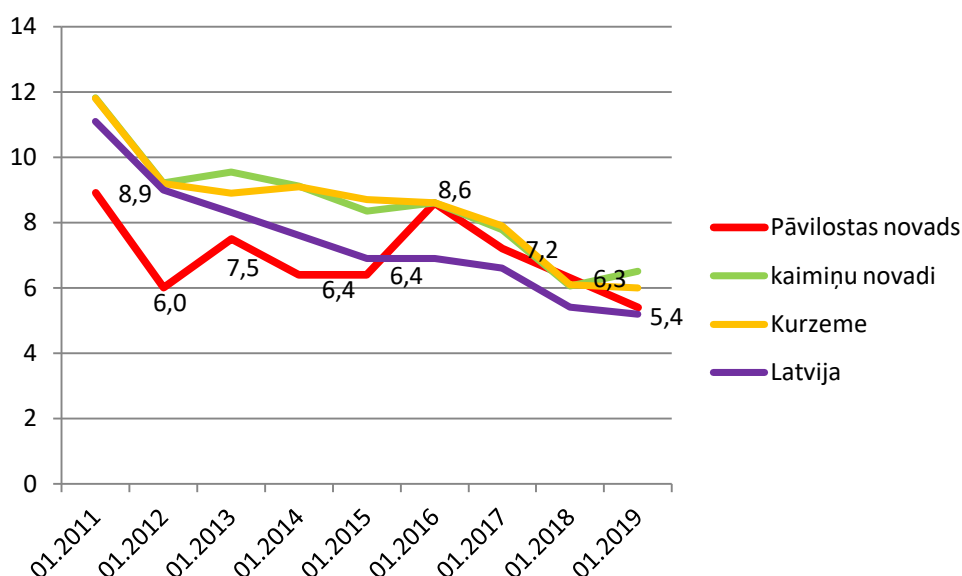
38.tabula. Informācija par 10 lielākajiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājiem - darba devējiem, kuru juridiskā adrese atrodas ārpus Pāvilostas novada teritorijas

Darba devēja nosaukums	Pāvilostas novadā deklarēto darbinieku skaits	Atalgojuma summa (darbiniekiem, kuri deklarēti Pāvilostas novadā), EUR	Kopējais darbinieku skaits
SIA "MEDZES COMPONENTS"	30	204 599	292
AS "LPB"	36	189 208	1055
SIA "LASKANA-MEŽS"	9	181 940	57
MEDTRONIC BV ĀRVALSTU PĀRSTĀVNICĪBA	1	164 723	4
SIA "DZELZSBETONS MB"	8	153 517	306
VALSTS ROBEŽSARDZE	11	131 399	2433
SIA "LIEPĀJAS REĢIONĀLĀ SLIMNĪCA"	17	130 609	1049
SIA "VECVAGARI M"	5	124 774	136
SIA "COBOOK"	2	117 331	29
SIA "LESJOFORS SPRINGS LV"	3	103 862	110

Avots: Valsts ieņēmumu dienests

10.1.2. Bezdarba līmenis

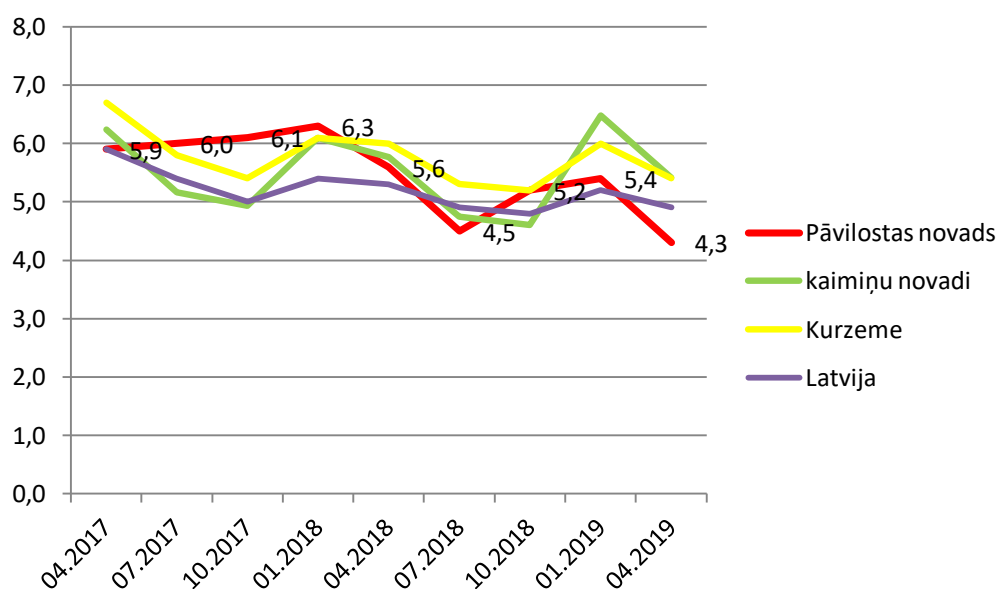
2019.gada sākumā valstī vidējais bezdarba līmenis bija 5,2%, Kurzemes reģionā – 6,0%, savukārt Pāvilostas novadā – 5,4% (86 bezdarbnieki), skat. 35.attēlu. Pāvilostas novadā ilgstoši ir zemāks bezdarba līmenis salīdzinājumā ar Kurzemes reģionu, kaimiņu novadiem un Liepāju. Novadā, tāpat kā visā Latvijā, bezdarba līmenis turpina samazināties.

35.attēls. Bezdarba līmenis Pāvilostas novadā, kaimiņu pašvaldībās un Latvijā 2011.-2018.gadā, % (Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra)

Pēdējo desmit gadu zemākais bezdarba līmenis Pāvilostas novadā bija reģistrēts 2019.gada maijā, kad bezdarba līmenis bija 3,8% (61 bezdarbnieks).

Ņemot vērā, ka bezdarbnieku skaits novadā turpina samazināties, un tuvojas pilnīgās nodarbinātības līmenim², novadā esošajiem uzņēmumiem un iestādēm kļūst krietni grūtāk piesaistīt jaunus darbiniekus.

36.attēls. Bezdarba līmenis Pāvilostas novadā, kaimiņu pašvaldībās un Latvijā, % (Avots: Nodarbinātības valsts aģentūra)

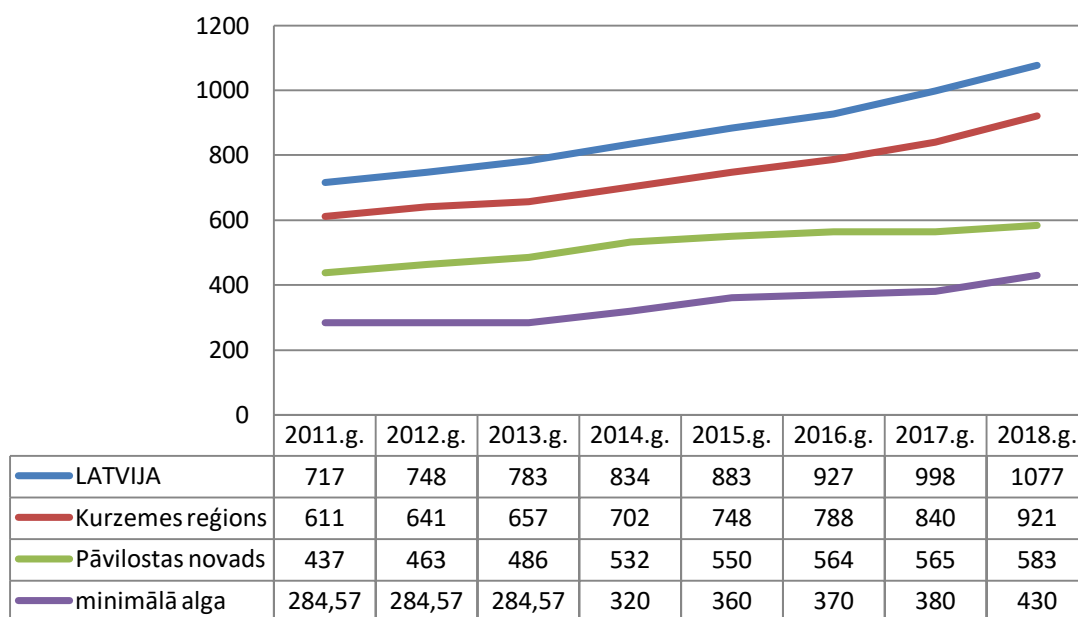
² Pilnīga nodarbinātība – situācija darba tirgū, kad vienīgie nenodarbinātie ekonomiski aktīvie cilvēki ir tie, kas maina darba vietu. Latvijā tas tiek sasniegts pie bezdarba līmeņa 4%.

2019.gada 30.jūnijā Pāvilostas novadā 21 persona jeb 31% no bezdarbniekiem bija ilgstošie bezdarbnieki, kuri bez darba ir ilgāk par gadu. Ilgstošo bezdarbnieku skaits samazinās. No kopējā bezdarbnieku skaita 2019.gada 30.jūnijā 52% bija vīrieši un 48% - sievietes. 28% no visiem bezdarbniekiem ir pirmspensijas vecuma bezdarbnieki un 6% ir personas ar invaliditāti.

10.1.3. Darba samaksa

Laika periodā no 2011.gada līdz 2018.gadam vidējā bruto darba samaksa valstī pārsniedza vidējo bruto darba samaksu Kurzemes reģionā par 18%. Sabiedriskajā sektorā pārsniegums bija vidēji par 25%, savukārt privātajā sektorā vidēji 14%. Lielākais atalgojums Kurzemes reģionā ir tādās nozarēs kā transports un uzglabāšana (2018.gada 2.cet. vidējā bruto alga 1095 eiro), būvniecība (2018.gada 2.cet. vidējā alga 1093 eiro), ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde (2018.gada 2.cet. vidējā alga 1004 eiro). Mazākais atalgojums ir izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu jomā (2018.gada 2.cet. vidējā bruto alga 594 eiro), vairumtirdzniecībā un mazumtirdzniecībā (2018.gada 2.cet. vidējā alga 682 eiro).

Pāvilostas novada uzņēmumos un iestādēs vidējā bruto alga 2018.gadā bija 583 eiro, kamēr Kurzemes reģionā tā bija 921 eiro un visā Latvijā – 1077 eiro. Kopš 2011.gada Latvijā vidējā alga ir pieaugusi par 50%, Kurzemes reģionā par 51%, savukārt Pāvilostas novadā par 33%. Tas liecina, ka novadā mazāk attīstās nozares ar augstu pievienoto vērtību, un iedzīvotājiem ir izdevīgi doties strādāt uz Liepāju (vidējā bruto alga 982 eiro) vai Ventspili (vidējā bruto alga 1034 eiro).

37.attēls. Strādājošo mēneša vidējā darba samaksa³ Latvijā, Kurzemes reģionā un Pāvilostas novadā (Avots: Centrālā statistikas pārvalde)

Pāvilostas novadā 2018.gadā bija deklarēti 1112 darba ņēmēji, no kuriem ar darba ienākumiem bija 1024 personas, savukārt bez darba ienākumiem 88 personas. Kopš 2015.gada no 291 līdz 263 ir samazinājies to darba ņēmēju skaits, kuri saņem minimālo darba algu. Šajā

³ Dati par vidējo darba samaksu bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50

periodā visvairāk ir pieaudzis darba ņēmēju skaits, kuru vidējais bruto atalgojums ir virs 1000 eiro, ja 2015.gadā novadā bija deklarēti 157 šādi darba ņēmēji, tad 2018.gadā jau 254.

39.tabula. Pāvilostas novadā deklarēto iedzīvotāju sadalījums pēc vidējiem mēneša bruto darba ienākumiem

	līdz 300	300.01 - 500	500.01 - 700	700.01 - 1000	1000.01 - 1500	virs 1500
2015.g.	204	317	179	178	103	54
2016.g.	186	273	182	189	102	59
2017.g.	173	255	181	202	122	85
2018.g.	154	221	179	216	151	103

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Liela daļa novadā deklarēto iedzīvotāju strādā citās pašvaldībās. Atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes datiem, pie darba devējiem, kuru biroja vai pamatdarbības adrese atrodas Pāvilostas novadā, 2018.gadā strādāja 684 nodarbinātie, kas ir 61,5% no novadā deklarētajiem atalgojuma saņēmējiem. Citās pašvaldībās strādā galvenokārt personas ar atalgojumu virs 700 eiro (bruto). Palielinoties atalgojuma līmenim, palielinās arī ārpus novada strādājošo personu, piemēram, vismaz 90% personu ar atalgojumu virs 1500 eiro (bruto) 2018.gadā strādāja ārpus Pāvilostas novada reģistrētos uzņēmumos.

40.tabula. Darba ņēmēju, kuri strādā pie komersantiem ar biroja vai pamatdarbības adresi Pāvilostas novadā, sadalījums pēc vidējiem mēneša bruto darba ienākumiem

	līdz 300	300.01 - 500	500.01 - 700	700.01 - 1000	1000.01 - 1500	virs 1500
2015.g.	172	210	93	69	23	4
2016.g.	156	192	105	77	26	5
2017.g.	154	202	111	84	31	7
2018.g.	136	172	142	122	41	10

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

10.2. Uzņēmējdarbības vide

Valsts un arī novada ekonomiskā attīstība ir atkarīga no uzņēmējdarbības vides un uzņēmīgiem cilvēkiem, kas spēj piedāvāt vietējā un ārējā tirgū konkurētspējīgus produktus un pakalpojumus.

Pāvilostas novada priekšrocība ir galvenokārt mežu zemes, lauksaimniecībā izmantojamās zemes un ar jūru saistītie resursi.

Laika posmā no 2014.gada līdz 2018.gadam Pāvilostas novadā reģistrēto ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits ir palielinājies no 261 līdz 286.

41.tabula. Ekonomiski aktīvās tirgus sektora vienības

	Pašnodarbinātās personas	Zemnieku un zvejnieku saimniecības	Individuālie komersanti	Komerksabiedrības (tirgus sektors)
2014.g.	126	43	6	70
2015.g.	130	41	8	83
2016.g.	130	53	9	91
2017.g.	116	50	10	89
2018.g.	108	52	11	98

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Pāvilostas novadā ekonomiski aktīvo uzņēmumu struktūrā dominē pašnodarbinātās personas – 38% (Kurzemes reģionā vidēji 45%), komerksabiedrības – 34% (Kurzemes reģionā vidēji 32%), kā arī zemnieku un zvejnieku saimniecības – 18% (Kurzemes reģionā vidēji 9%).

Vērtējot uzņēmējdarbības vidi pēc darbības virzieniem, visvairāk ir uzņēmumu, kuru darbība ir saistīta ar lauksaimniecību, mežsaimniecību un zivsaimniecību – 53% no kopējā uzņēmumu skaita. Starp nozīmīgākajiem darbības virzieniem ir arī izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi (6%), kā arī būvniecība (6%), apstrādes rūpniecība (6%) un Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi ar 6% no kopējā uzņēmumu skaita, skat. 42.tabulu.

42.tabula. Pāvilostas novada ekonomiski aktīvie uzņēmumi sadalījumā pa darbības veidiem 2015.-2018.gadā

	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība	132	148	139	138
Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi	15	15	17	15
Būvniecība	15	17	16	17
Apstrādes rūpniecība	20	17	15	16
Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība	12	13	14	14
Profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	16	17	14	15
Citi pakalpojumi	13	15	12	12
Transports un uzglabāšana	5	6	8	9
Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība	3	6	6	9
Veselība un sociālā aprūpe	6	6	6	5
Operācijas ar nekustamo īpašumu	6	8	5	6
Māksla, izklaide un atpūta	4	3	3	4
Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	3	2	3	2

Avots: Centrālā statistikas pārvalde

Pēc apgrozījuma lielākās nozares pašvaldībā ir saistītas ar pārtikas produktu ražošanu, būvdarbiem, mežsaimniecību un mežizstrādi un arī tirdzniecību, skat. 43.tabulā.

43.tabula. Pāvilostas novadā reģistrēto nodokļu maksātāju deklarētais neto apgrozījums un ieņēmumi no saimnieciskās darbības sadalījumā pēc to pamatdarbības veida, tūkst. eiro

NACE 2.red. koda nosaukums	Neto apgrozījums	Ieņēmumi no saimnieciskās darbības
Augkopība un lopkopība, medniecība un saistītas palīgdarbības	4231,52	1370,61
Pārtikas produktu ražošana	1540,28	0,00
Zivsaimniecība	1301,24	218,69
Specializētie būvdarbi	956,57	7,97
Mežsaimniecība un mežizstrāde	886,35	69,56
Ēku būvniecība	743,25	53,14
Sociālā aprūpe ar izmitināšanu	663,60	0,00
Automobiļu un motociklu vairumtirdzniecība, mazumtirdzniecība un remonts	386,05	0,00
Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana	288,67	0,00
Vairumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	243,59	0,00
Mazumtirdzniecība, izņemot automobiļus un motociklus	211,72	6,89
Izmitināšana	206,24	33,09
Koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana, izņemot mēbeles; salmu un pīto izstrādājumu ražošana	158,87	4,20
Inženierbūvniecība	157,02	0,00
Operācijas ar nekustamo īpašumu	138,50	2,96
Citi profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi	130,97	14,75
Sauszemes transports un cauruļvadu transports	99,72	0,00
Nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana	82,22	0,00
Sporta nodarbības, izklaides un atpūtas darbība	75,43	0,00
Juridiskie un grāmatvedības pakalpojumi	74,64	5,73

Avots: VID

Starp 10 lielākajiem Pāvilostas novada uzņēmumiem straujākā izaugsme pēdējos gados ir bijusi SIA "ALBALAT", kuras apgrozījums pēdējo triju gadu laikā ir audzis vidēji par 401% gadā. Strauja izaugsme ir arī SIA „Iga 4”, kuras apgrozījums pēdējo triju gadu laikā ir audzis vidēji par 180% gadā. Arī pēc apgrozījuma lielākais novada uzņēmums SIA „Egļu mežniecība” atrodas starp straujāk augošajiem, tās apgrozījums pēdējo triju gadu laikā ir audzis vidēji par 36% gadā.

44.tabula. Pāvilostas novada uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu 2018.gadā

Uzņēmums	Darbības veids	Apgrozījums, eiro	pret 2017
SIA "EGLŪ MEŽNIECĪBA"	Mežkopība un citas mežsaimniecības darbības	1 142 642	43%
Zemnieku saimniecība "Kalniņkalni"	Jauktā lauksaimniecība (augkopība un lopkopība)	1 066 397	-18%
SIA "NORD STAR FISHER"	Jūras zvejniecība	879 676	-28%
SIA "N STARS"	Zivju, vēžveidīgo un mīkstmiešu pārstrāde un konservēšana	863 726	-22%
SIA "Iga-4"	Dzīvojamo un nedzīvojamo ēku būvniecība	795 891	63%
Kooperatīvā sabiedrība "VĒRGALE-1"	Lopkopības papilddarbības. Palīgdarbības pēc ražas novākšanas	788 219	-15%
Zemnieku saimniecība "Aploki"	Graudaugu (izņemot rīsu), pākšaugu un eļļas augu sēklu audzēšana	687 236	9%
SIA "Sinren"	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi. Ceļu un maģistrāļu būvniecība	651 302	36%
SIA "ALBALAT"	Sava nekustama īpašuma pirkšana un pārdošana. Mežkopība un citas mežsaimniecības darbības	544 319	563%
SIA "MUIŽKALNIŅI"	Maizes ražošana; svaigi ceptu mīklas izstrādājumu un kūku ražošana. Mazumtirdzniecība nespecializētajos veikalos, kuros galvenokārt pārdod pārtikas preces, dzērienus vai tabaku	474 199	23%
SIA "BITEX"	Lopkopības papilddarbības	425 294	64%
SIA "Kurzemes ceļinieks un būvnieks"	Citur neklasificētie specializētie būvdarbi	397 618	41%

Avots: Lursoft

Trīs no desmit pēc apgrozījuma lielākajiem uzņēmumiem darbojas būvniecības nozarē, trīs uzņēmumi nodarbojas ar jaukto lauksaimniecību un divi uzņēmumi ar mežkopību un citām mežsaimniecības darbībām.

Nodarbinātības iespējas (259 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 43%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 35%, savukārt nav viedokļa – 22% respondentu. Kopumā iedzīvotāji apmierinoši novērtē esošajās nodarbinātības iespējas novadā, jo pozitīvu vērtējumu par to pieejamību sniedza 55% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

11. TŪRISMS UN AKTĪVĀ ATPŪTA

Pāvilostas novadā pieejami ļoti daudzveidīgi tūrisma resursi, kas novadam piesaista apmeklētājus ar ļoti atšķirīgām interesēm. Nozīmīgākie dabas resursi tūrismā ir dabas liegums Pāvilostas pelēkā kāpa, dabas liegums Ziemupe, dabas liegums Sakas grānis, Grīņu dabas rezervāts, stāvkrasts pie Ziemupes un Ulmales. Nozīmīgākie kultūrvēsturiskie tūrisma objekti un pasākumi ir Upesmuižas parks, Vētras priede, Mīlestības priede, Zvanu priede, Jūrakmens, mols, arheoloģijas piemineklis Pāvilostas apmetne (Baznīckalns), piemineklis pilsētas simtgadei, piemiņas akmens Ernestam Šneideram, piemineklis bojā gājušajiem zvejniekiem, Pāvilostas novadpētniecības muzejs u.c.

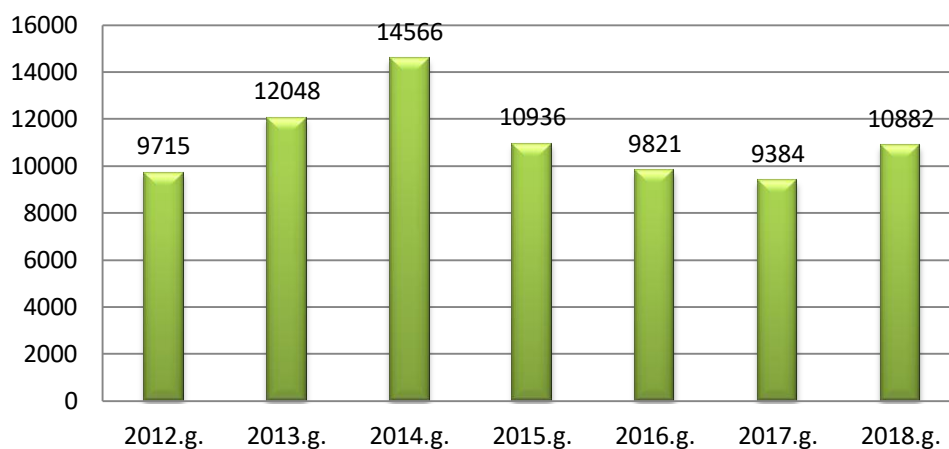
Populārākie tūrisma objekti novadā ir jūra, mols un Jūrakmens, kam apmeklējuma statistika netiek veikta. Starp tūrisma objektiem, kam apmeklējuma statistika tiek veikta, populāri ir Akmeņraga bāka (ap 5000 apmeklētāju 2018.g.), Pāvilostas novadpētniecības muzejs (ap 4000 apmeklētāju 2018.g.) un Vērgales pagasta muzejs (1517 apmeklētāju 2018.g.).

Plaši apmeklēti ir arī novadā organizētie pasākumi - mūzikas un mākslas festivāls "Zaļais stars", Zvejnieksvētki (1268 apmeklētāju 2018.g.), Vērgales pagasta svētki (870 apmeklētāju 2018.g.), Tūrisma sezonas noslēgums „Senās Uguns Nakts” (ap 400 apmeklētāju 2018.g.) u.c.

Par tūrisma veicināšanu Pāvilostas novadā ir atbildīgs Tūrisma informācijas centrs (TIC), kas tika dibināts 2004.gadā. TIC darbojas kā Pāvilostas novada pašvaldības struktūrvienība. Novadā darbojas Pāvilostas novada TIC un Vērgales/Ziemupes TIC, kas atrodas Ziemupes tautas nama telpās.

TIC ir pieejams publiskais internets, šeit tūristi var saņemt informāciju par naktsmājām, apskates objektiem u.c. TIC informāciju izplata sniedzot to apmeklētājiem klātienē un internetā, izplatot dažādus informatīvos materiālus citiem Latvijas TIC un arī piedaloties dažādās izstādēs.

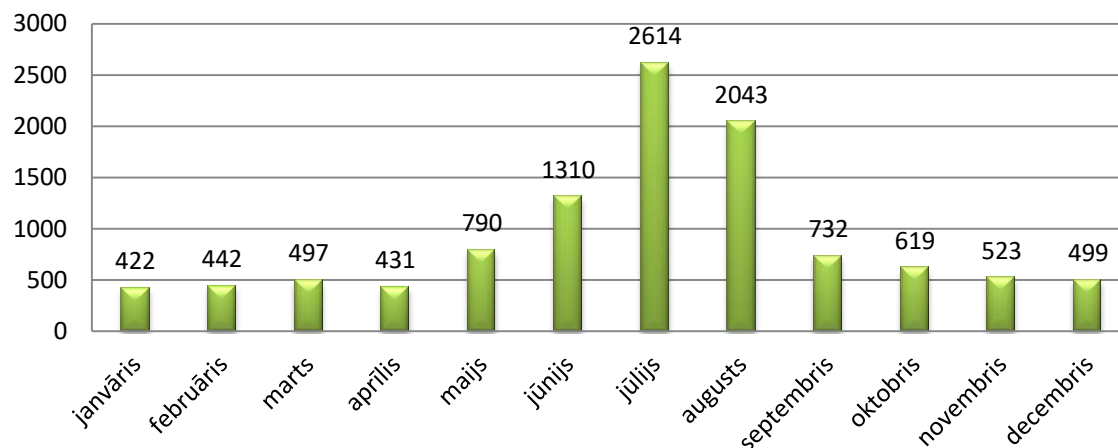
TIC apmeklētāju skaits pēdējo septiņu gadu laikā ir bijis vidēji 11 tūkstoši personu gadā, skatīt 38.attēlu.

38.attēls. Pāvilostas novada TIC apmeklētāju skaits (Avots: Tūrisma informācijas centrs)

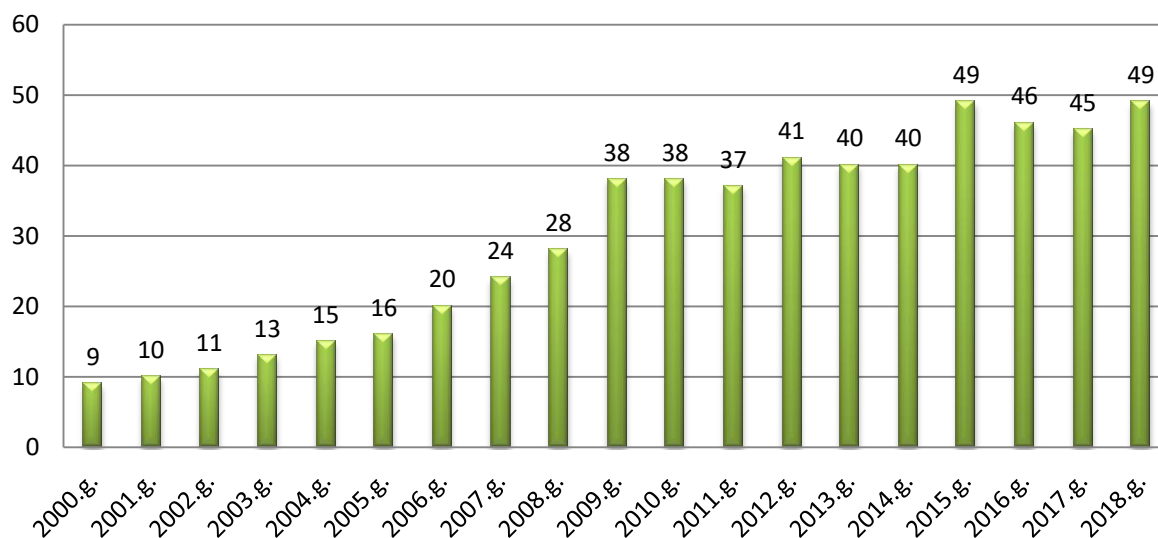
Aktīvā tūrisma sezona 2019.gadā tika atklāta 18.maijā ar Pāvilostas pilsētas svētkiem un tā noslēdzās 24.augustā ar Senās uguns nakts pasākumu Pāvilostā un Ziemupē. TIC apmeklētāju skaits pa mēnešiem lielā mērā raksturo aktīvo tūrisma sezonu novadā. No jūnija līdz augustam TIC apmeklē 55% no kopējā apmeklētāju skaita gadā. Jūlijā (2614 apmeklētāji) TIC apmeklē teju tikpat apmeklētāju, cik no novembra līdz aprīlim kopā (2814), skatīt 39.attēlu.

39.attēls. Pāvilostas novada TIC apmeklētāju skaits (Avots: Tūrisma informācijas centrs)

Pāvilostas novada TIC 2018.gadā 33,94% jeb 3693 apmeklētāju bija no Pāvilostas un apkārtējām pašvaldībām, no citām pašvaldībām Latvijā bija 47,93% jeb 5216 apmeklētāji. 2018.gadā TIC apmeklēja 1973 personas no ārvalstīm, veidojot 18,13% no kopējā apmeklētāju skaita. TIC visbiežāk apmeklēja tūristi no Vācijas (930 pers. jeb 47,14%), Lietuvas (474 pers. jeb 24,02%), Krievijas (179 pers. jeb 9,07%) un Polijas (69 pers. jeb 3,5%). Salīdzinājumam, Liepājas reģiona tūrisma informācijas biroja apkalpoto ārvalstu tūristu skaits 2018.gadā bija 9 601. Liepājas reģiona TIB visbiežāk pēc informācijas griezušies tūristi no Lietuvas (39,1% no kopējā ārzemju tūristu skaita), Vācijas (18,8%) un Krievijas (6,7%).

Līdz ar ekonomiskās situācijas uzlabošanos un tūristu skaita palielināšanos novadā ir atvērušās vairākas jaunas naktsmītnes. Ja vēl 2009.gadā novadā viesu izmitināšanas pakalpojumus sniedza 38 naktsmītnes, tad 2018.gadā šo pakalpojuma sniedzēju skaits bija pieaudzis līdz 49 naktsmītnēm, skat. 40.attēlu.

40.attēls. Naktsmītņu skaita izmaiņas Pāvilostas novadā (Avots: Tūrisma informācijas centrs)

Pāvilostas novadā viesu izmitināšanu nodrošina 4 viesu nami, 26 brīvdienu mājas, 4 apartamenti, 8 kempingi un 7 telšu laukumi. Plašs izmitināšanas pakalpojuma sniedzēju piedāvājums ir gan Pāvilostā, gan Vērgales un Sakas pagastos, skat. 45.tabulu

45.tabula. Naktsmītņu skaita izmaiņas Pāvilostas novadā

	Pāvilosta	Sakas pag.	Vērgales pag.
Viesu nami	"Āķagals", "Jūras sāga", "Zvilnis", "Noras"		"Stellas", "Laikas"
Apartamenti	"Šīfermāja", "Cardinalis House", "Boatpark Pāvilosta"	"Kapteinis Āķis"	
Brīvdienu mājas	"Akmentiņi", "Dandzenieki", "Viga", "Pie Sakas Upes Pāvilostā", "Priežu muiža", "Vējš vītolos", "Zvejnieksēta", "Ordziņas", "Ķiršu dārzs", "Oāze ģimenei", "Ostgals", "Pie jūras", "Pie Pifa", "Puerto VV", "Zem ozola"	"Viļņi", "Zālītes", "Sunset house"	"Kaiju - 3", "Ziemupes Zaļkalni", "Dvēseles veldzes dārzs", "Stumbrenieki", "Indrāni", "Kaijas", "Miltiņi", "Zariņi"
Kempingi	"Wonderland", "Ordziņas", "Zvejnieksēta", "Pāvilosta Marina", "Spāres"	"Baltmuiža", "Ievlejas"	"Kalēji"
Telšu laukumi	Telšu laukums	"Upeslejas", "Lejas", "Oši", "Dārdedži", "Miera Osta"	"Ziemupes jūrmalas stāvlaukums"

Novadā pieaug ne tikai naktsmītņu skaits, pieaug arī to kopējais noslogojums un vidējais viesu pavadītais laiks novadā.

46.tabula. Naktsmītņu noslogojums Pāvilostas novadā pa gadiem

Gads	Nakšņotāji	Pavadītās naktis	Vidēji cilvēknaktis
2011.g.	9634	19585	2,03
2012.g.	11401	26988	2,37
2013.g.	12432	26718	2,15
2014.g.	10822	23097	2,13
2015.g.	13864	36118	2,61
2016.g.	13682	39373	2,88
2017.g.	9574	25143	2,63
2018.g.	10038	25843	2,57

Avots: Tūrisma informācijas centrs

Tūrisma informācijas centru pakalpojumu kvalitāte (261 aptaujas respondents) apmierina vai drīzāk apmierina 73%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 10%, savukārt nav viedokļa – 16% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina aktīvās atpūtas aktivitāšu pieejamība novadā, jo pozitīvu vērtējumu par to pieejamību sniedza 88% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Novadā pieejamās aktīvās atpūtas iespējas (265 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 73%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 16%, savukārt nav viedokļa – 11% respondentu. Kopumā iedzīvotājus apmierina aktīvās atpūtas iespēju pieejamība novadā, jo pozitīvu vērtējumu par to pieejamību sniedza 82% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.

Sabiedriskās ēdināšanas iestāžu sniegto pakalpojumu kvalitāte (262 respondenti) apmierina vai drīzāk apmierina 41%, neapmierina vai drīzāk neapmierina – 39%, savukārt neapmeklē sabiedriskās ēdināšanas iestādes vai nav viedokļa – 20% respondentu. Kopumā iedzīvotāji apmierinoši novērtē sabiedriskās ēdināšanas iestāžu sniegto pakalpojumu kvalitāti, jo pozitīvu vērtējumu par šī pakalpojuma kvalitāti novadā sniedza 51% no vērtējumu sniegušajiem respondentiem.